

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СО ТОПОЛА

Година ММХХ

Број 6

Топола

27. април 2021. године

-1-

На основу члана 56. Закона о локалним изборима („Сл. гласник РС”, бр. 129/2007, 34/2010 – Одлука УС РС и 54/2011), члана 31. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, број 129/2007, 83/2014 – др. Закон, 101/2016 – др. Закон и 47/2018), члана 34. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, бр. 11/2008 и 6/2013) и чланова 48. став 1. и 2., 154. став 2. и 155. став 1. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године** донела је

ОДЛУКУ

Потврђује се мандат одборнику Скупштине општине Топола изабраном на изборима одржаним 21.06.2020. и 28.06.2020. године, **Данијели Ђокић-Пантић из Тополе** са изборне листе Александар Вучић – За нашу децу.

Мандат одборника траје до истека мандата одборницима чији је мандат потврђен Одлуком о потврђивању мандата одборника Скупштине општине Топола број **020-149/2020-05-I од 19.8.2020. године**.

Мандат одборника почиње тећи даном потврђивања мандата, односно 27.4.2021. године.

Ову Одлуку објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

Против ове Одлуке може се изјавити жалба Управном суду у року од 48 часова од доношења Одлуке.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-184/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Миодраг Миловановић с.р.

-2-

Скупштина општине Топола на основу члана 22. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 3/2019), на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

РЕШЕЊЕ

**о образовању Комисије за спровођење и утврђивање
резултата тајног гласања**

I Образује се Комисија за спровођење и утврђивање резултата тајног гласања на седници Скупштине општине Топола у саставу:

1. Кристина Марјановић,
2. Милан Шевић и
3. Данка Стевановић.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-197/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Миодраг Миловановић с.р.

-3-

На основу члана 50. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС” број 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016-др. закон и 47/2018), члана 76. став 4. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и чланова 47. став 1., 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године** донела је

РЕШЕЊЕ

о разрешењу председника Скупштине општине Топола

I Разрешава се Миодраг Миловановић, мастер економиста из Тополе дужности председника Скупштине општине Топола на коју је изабран решењем Скупштине општине Топола број 020-157/2020-05-I од 19.08.2020. године, са даном 27.4.2021. године, због изгласавања неповерења.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-190/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Миодраг Миловановић с.р.

-4-

На основу члана 50. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС” број 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016-др. закон и 47/2018), члана 76. став 4. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и чланова 47. став 1., 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.04.2021. године** донела је

Р Е Ш Е Њ Е

о разрешењу заменика председника Скупштине општине Топола

I

Разрешава се **Жарко Јовановић из Тополе** дужности функције заменика председника Скупштине општине Топола, са даном **27.04.2021. године**, због изгласавања неповерења.

II

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-192/2021-05-I

Дана: 27.04.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Миодраг Миловановић с.р.

-5-

Скупштина општине Топола на основу члана 38. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018), чланова 40. став 1. тачка 13., 54. и 55. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019) и члана 20. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” бр. 3/2019),

На седници Скупштине општине одржаној дана 27.4.2021. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

о избору председника Скупштине општине Топола

1. Владимир Радојковић, дипломирани економиста из Тополе, изабран је за председника Скупштине општине Топола почев од 27.4.2021. године.

2. Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-191/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Миодраг Миловановић с.р.

-6-

На основу члана 38. став 5. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС” број 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др. закон и 47/2018), члана 54. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и члана 154. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 27.4.2021. године, донела је

О Д Л У К У

О РАДНО ПРАВНОМ СТАТУСУ

ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Члан 1.

Овом Одлуком регулише се радно правни статус председника Скупштине општине Топола.

Члан 2.

За време обављања функције председника Скупштине општине Топола лице именовано на наведену функцију неће бити на сталном раду у Скупштини Општине Топола.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-194/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-7-

На основу члана 32. став 1. тачка 10. и члана 39. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, број 129/2007 и 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон и 47/2018), члана 40. став 1. тачка 13. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и члана 32. став 1. тачка 10. и члана 39. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 3/2019),
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године** донела је

Р Е Ш Е Њ Е

о избору заменика председника Скупштине општине Топола

I

Божидар Павловић из Тополе, изабран је за заменика председника Скупштине општине Топола, почев од **27.4.2021. године**.

II

Мандат именованог траје до истека мандата одборницима чији је мандат потврђен Одлуком о потврђивању мандата одборника Скупштине општине Топола број 020-149/2020-05-I од 19.08.2020. године.

III

Ово Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-193/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-8-

На основу члана 38. став 5. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС” број 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др. закон и 47/2018), члана 54. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 2/2019) и члана 154. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола” број 3/2019),
Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 27.4.2021. године, донела је

О Д Л У К У

О ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ О РАДНО ПРАВНОМ СТАТУСУ ЗАМЕНИКА ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Члан 1.

У члану 2. Одлуке о радно правном статусу заменика председника Скупштине општине Топола уместо речи: „неће бити” треба да стоји: биће”.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-195/2021-05-I

Дана: 27.04.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-9-

На основу члана 32. став 1. тачка 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС” број 129/07, 83/2014 - др. закон, 101/2016 – др. закон и 47/2018), члана 7. став 1. Закона о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013-ускл. динарски износи, 125/2014-ускл. динарски износи, 95/2015-ускл.динарски износи, 83/2016, 91/2016- ускл. динарски износи, 104/2016-др. Закон, 96/2017-ускл. динарски износи, 89/2018-ускл. динарски износи, 95/2018-др. Закон, 86/2019-ускл. динарски износи и 126/2020-ускл. динарски износи), чл. 239. став 3. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС”, бр. 95/2018, 49/2019, 86/2019-ускл. динарски износи и 156/2020-ускл. динарски износи), члана 40. став 1. тачка 3. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 2/2019), члана 154. став 2. и 155. став 1. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019)

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

О Д Л У К У

О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О НАКНАДАМА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНИХ ПОВРШИНЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ТОПОЛА ЗА 2021. ГОДИНУ

Члан 1.

У Одлуци о изменама Одлуке о накнадама за коришћење јавних површине на територији општине Топола („Сл. гласник СО Топола” бр. 2 /2019) тарифни број 1. тачка 1. подтачка 2. „брише се”.

Члан 2.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола”

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-185/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-10-

На основу члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, бр. 129/07, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон и 47/2018), члана 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017 и 50/2018), члана 40. став 1. тачка 28. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 2/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 27.4.2021. године, донела је

О Д Л У К У **О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ** **СА ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ ТОПОЛА**

Члан 1.

Овом Одлуком утврђују се услови, висина, начин остваривања и исплате права на новчану накнаду за новорођену децу са територије општине Топола, право на накнаду трошкова за вантелесну оплодњу и право на дечије ауто седиште .

Члан 2.

Врсте права које се регулишу овом одлуком су:

- право на новчану накнаду за свако рођено дете са територије општине,
- право на новчану честитку за прворођену бебу у текућој години,
- право на накнаду трошкова за вантелесну оплодњу,
- право на дечије ауто седиште.

Члан 3.

Право на новчану накнаду из члана 2, став 1, алиније од 1 ове Одлуке остварује мајка под условом:

- Да је дете живо рођено,
- да један од родитеља детета има пријављено пребивалиште на територији општине Топола, најмање 12 месеци пре рођења детета, да немају привремени боравак у иностранству и да дете има пријављено пребивалиште на територији општине Топола,
- да непосредно брине о детету,

Члан 4.

Право на накнаду из члана ове Одлуке остварује се подношењем захтева надлежном органу Општинске управе општине Топола, најкасније до навршених шест месеци живота детета. Пропуштањем овог рока губи се право на накнаду.

Захтев из става 1. овог члана садржи:

1. фотокопија извода из матичне књиг рођених за сву децу
2. фотокопија личне карте мајке или прочитана лична карта
3. уверење Центра за социјални рад да мајка непосредно брине о детету
4. фотокопија потврде о пријави пребивалишта за сву децу
5. фотокопија картице текућег рачуна мајке
6. уверење о пребивалишту оба родитеља.

Подносилац захтева при подношењу даје слободан пристап на обраду података сагласно закону којим се уређују питања заштите података о личности, у облику и на начин прописан тим законом.

Члан 5.

Новчана накнада из члана 3. ове Одлуке исплаћује се једнократно из средстава буџета општине Топола у износу од 40.000,00 динара за свако рођено дете са територије општине Топола на лични текући рачун корисника признатог права/мајке.

У случају да је један од родитеља самохрани родитељ износи накнаду из става 1. овог члана увећавају се за 50% (самохрани родитељ јесте родитељ који самостално врши родитељска права у складу са одредбама породичног закона).

Члан 6.

Редослед рођења деце из разведеног брака или ванбрачне заједнице која је престала утврђује се према родитељу са којим дете живи по одлуци надлежног органа.

Члан 7.

У случају да мајка није жива, да је напустила дете, или да је из оправданих разлога спречена да брине о детету, право из члана 2. Ове Одлуке може уместо мајке остварити отац, односно законски заступник детета, уколико испуњава услове утврђене наведеним одредбама.

За остваривање права из ст. 1. Овог члана, отац, односно законски заступник детета уз захтев за новчану накнаду доставља следеће доказе,

- фотокопија извода из матичне књиге рођених за сву децу

- фотокопија потврде о пријави пребивалишта за сву децу
- фотокопија личне карте или читана лична карта
- извод из МКУ или уверење органа старатељства да је мајка напустила дете, или решење да је мајка лишена родитељског права, или потврда надлежне здравствене установе да услед теже болести мајка није у могућности да непосредно брине о детету, или потврда надлежне КПУ да се мајка налази на издржавању казне затвора, или друге доказе којима се потврду да мајка не брине непосредно о детету,
- фотокопија картице текућег рачуна.

О захтевима за остваривање права из члана 2, став 1, алинеја 1, ове Одлуке решава у првом степену Општинска управа општине Топола.

Члан 8.

Новчана накнада из члана 2. ове Одлуке, став 1, алинеја 2, исплаћује се једнократно из средстава буџета општине Топола у износу од 100.000,00 динара нето на лични текући рачун корисника признатог права/мајке.

Право на новчану честитку из става 1, овог члана остварује породиља-мајка прворођене бебе у текућој години уколико родитељи прворођене бебе у години имају пребивалиште на територији општине Топола најмање 12 месеци и уколико је новорођенчету пријављено пребивалиште на подручју општине Топола, подношењем захтева надлежном органу Општинске управе општине Топола.

Захтев из става садржи:

- уверење о пребивалишту оба родитеља
- фотокопија потврде о пријави пребивалишта за дете
- фотокопија личне карте мајке или читана лична карта
- фотокопију картице текућег рачуна мајке.

Уколико мајка поднесе захтев за остваривање права на накнаду из члана 2, став 1, алинеја 1, доставља само додатну документацију прописану у члану 4. ове Одлуке.

Подносилац захтева при подношењу даје слободан пристанак на обраду података сагласно закону којим се уређују питања заштите података о личности, у облику и на начин прописан тим законом.

Члан 9.

Новчану накнаду из члана 2. ове Одлуке, став 1, алинеја 3, могу остварити брачни и ванбрачни другови који су имају пријављено пребивалиште на територији општине Топола, најмање 2 године, рачунајући од дана подношења захтева, која због стерилитета или привремене неплодности немају децу, а у поступку су вантелесне оплодње пред надлежном здравственом установом, имају пријављено пребивалиште на територији општине Топола и да немају привремени боравак у иностранству.

Накнаду трошкова за вантелесну оплодњу може остварити породица (брачни и ванбрачни другови) највише два пута уз услов да су претходно најмање три пута били у Програму и поступку оплодње коју је финансирао надлежни Фонд за здравствено осигурање.

Право на накнаду трошкова вантелесне оплодње утврђују се у износу до 150.000,00 динара.

Уз захтев за признавање права из члана 2, став 1, алинеја 3, ове Одлуке који се подноси Општинском већу општине Топола, достављају се потребни докази:

- фотокопија личне карте брачних/ванбрачних другова или читана лична карта
- изјава оверена од два сведока да пар остварује заједницу живота у складу са законом ако пар није закључио брак
- акт надлежне комисије здравствене установе о испуњености здравствених услова,
- доказ о три безуспешна покушаја вантелесне оплодње на терет средстава обавезног здравственог осигурања - потврда РЗЗО
- предрачун здравствене установе у којој се спроводи поступак оплодње са текућим рачуном исте или рачун здравствене установе за рефундацију трошкова вантелесне оплодње са текућим рачун подносиоца захтева.

Захтев се подноси у року од 3. месеца од дана обављеног поступка вантелесне оплодње.

Подносилац захтева при подношењу даје слободан пристанак на обраду података сагласно закону којим се уређују питања заштите података о личности, у облику и на начин прописан тим законом.

Члан 10.

Право на дечије ауто седиште, додељује се закључно са треће рођеним дететом у породици, изузев у случају када је је између трећег и четвртог детета протекло више од 5 година, у том случају ауто седиште припада и четвртом детету.

Комисија формирана од стране надлежног органа Општине Топола – Општинске управе расписује за сваку буџетску годину Јавни конкурс којим се утврђују начини услови за остваривање наведеног права.

Подносилац захтева при подношењу даје слободан пристанак на обраду података сагласно закону којим се уређују питања заштите података о личности, у облику и на начин прописан тим законом.

Члан 11.

Поступак за остваривање права из ове Одлуке води се по одредбама Закона о општем управном поступку.

Ради потпунијег сагледавања потреба корисника у изузетним случајевима може се користити мишљење месне заједнице, других установа и организација.

Члан 12.

О признавању права на новчане накнаде из члана 2. Ове Одлуке решава у првом степену Општинска управа општине Топола – Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности.

Општинска управа општине Топола, може по службеној дужности проверавати тачност навода из захтева за остваривање права на новчане накнаде.

Рок за решавање о правима из ст. 1. овог члана је 30 дана од дана подношења захтева.

Члан 13.

Против првостепеног решења члана 12. ове Одлуке може се изјавити жалба Општинском већу општине Топола у року од 15 дана од дана достављања решења.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 14.**

Даном ступања на снагу ове Одлуке престаје да важи Правилник о новчаној помоћи породици са троје и више деце на територији општине Топола Општинског већа општине Топола, број 110-16/2021-05-III од 26.3.2021. године.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Топола”.

Члан 16.

Поступци за остваривање права који су започети пре почетка примене ове одлуке окончаће се у складу са прописима који су били на снази у време отпочињања поступка.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-186/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-11-

На основу члана 40. став 1. тачка 11. и 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр. 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

РЕШЕЊЕ

I Даје се сагласност на Програм пословања Јавног комунално стамбеног предузећа „Топола” Топола за 2021. годину, број 4038/1.4.18 од 27.11.2020. године који је донео Надзорни одбор ЈКСП „Топола” Топола на седници одржаној дана 27.11.2020. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-183/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-12-

На члана 40. став 1. тачка 11. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.04.2021. године**, донела је

РЕШЕЊЕ

I Прихвата се захтев Јавно комунално стамбеног предузећа „Топола” Топола за исплату разлике зарада запосленима за месеце који су исплаћивани по Програму пословања за 2020. годину.

II Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 401-171/2021-05-I

Дана: 27.04.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-13-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр. 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Програм рада са финансијским планом Културног центра Топола за 2021. годину, број 466 од 29.12.2020. године, који је Управни одбор усвојио Одлуком број 465 на седници одржаној дана 29.12.2019. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола,,
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 110-2/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Радојковић с.р

-14-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и чланова 154. и 155. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 5/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Програм рада Друштва са ограниченом одговорношћу „Агенције за рурални развој општине Топола” за 2021. годину који је донела Скупштина Друштва са ограниченом одговорношћу „Агенције за рурални развој општине Топола” Топола на седници одржаној дана 14.01.2021. године, под бројем 6/2021.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола,,
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-229/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Владимир Радојковић с.р.

-15-

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“ број 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), Правилника о образцу и садржини програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја („Службени гласник РС“ број 24/2015, 111/2015, 110/2016, 16/2018 и 87/2019), члана 139. став 1. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 2/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 3/2019), у складу са Одлуком о буџету Општине Топола за 2021 годину („Службени гласник СО Топола“ број 13/2020), а уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, број 320-00-00461 од 27.1.2021. године, Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 27.04.2021. године, доноси

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ТОПОЛА ЗА 2021. ГОДИНУ**I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА****Анализа постојећег стања**

Географске и административне карактеристике: Положај Подручје општине Топола налази се у средишњој Србији, у североисточном делу Шумадијског округа који чини 7 општина, са центром у Крагујевцу. Системом државних путева, Топола је повезана са суседним општинама истог округа: Аранђеловац (15 km), Рача (30 km), Крагујевац (40 km), општином Подунавског округа: Смедеревска Паланка (30 km), општином Града Београда: Младеновац (25 km), и са општином Горњи Милановац (40 km) која припада Моравичком округу. Простор на коме се налази општина Топола у географском смислу, налази се између 44°09' и 44°22' северне географске ширине, и 18°07' и 18°31' источне географске дужине. Западни и јужни део територије општине налази се на огранцима планина Рудник и Венчац, а источни и северни део отворен је долинама Јасенице и Кубршнице према Поморављу. Њеној територији припада северни део Шумадијског округа, области која пружа разнолике природне и привредне могућности. Алувијалне равни Јасенице и њених притока погодне су за ратарску, ливадско-сточарску и повртарску производњу, а неогено побрђе, поред ратарства погодно је претежно за воћарство, виноградарство и испашу стоке. Планине Рудника омогућују спонтани развој шумске вегетације, а њени проплати и темена коса испашу стоке. Кроз територију општине Топола пролазе важни државни путеви I и II реда, који омогућавају интегрисање у шире просторне целине, као и повезивање са непосредним окружењем. Границе Северна граница према општини Младеновац повучена је ниском површи. Североисточни део тополске границе, која је одваја од општине Смедеревска Паланка, сече једним делом долину Кубршнице, а другим се пружа ниским побрђем до

речице Клоке, леве притоке Јасенице. Источна граница тополске општине према рачанској општини, од југа према северу, чини прво брежуљкасто ниско развође између Јасенице и Раче, а потом граница пресеца долину Јасенице и прелази на њену леву страну. Јужна граница према крагујевачкој општини води једним делом реком Раче, а потом, ниским развођем речице Трнаве и Раче, и лучно пресеца реку Јасеницу на два дела да би према југозападу вишим развођем, између њених десних притока Јарменовачке реке и сливног подручја Сребренице, избила испод врха Рудника. Југозападна граница према горњомилановачкој општини чини прво развође Јарменовачке реке и Јасенице, а потом граница пресеца долину Јасенице и према северозападу је представљена реком Качер. На крају, граница на западу, према аранђеловачкој општини, води од Качерске реке према истоку преко потеса Долина, а потом скреће приближно према северу прибијајући се уз падине Венчаца, затим сече долину Кубршнице и њених левих притока Виђије и Суморине. Величина Општина Топола обухвата 31 насеље од чега је 30 сеоских. Укупна површина административне општине Топола износи 356,45 km² и она је подељена на 29 катастарских општина. Према попису становништва из 2011. године, општина Топола је имала 22.329 становника.

Природни услови и животна средина: Релјеф У југозападном делу територије тополске општине уздиже се Рудник (Цвијићев врх 1132м), највећа и највиша од шумадијских планина. Поред Рудника треба споменути и Венчац који се налази на западном делу територије тополске општине и оне заједно представљају део високе Шумадије. На планинским падинама развила се густа мрежа са сталним токовима који су дубоко урезали своја корита стварајући долине чије су стране већих падова од генералних панинских нагиба. Долинска дна, најчешће врло уска, знатно су мањих падова од основних планинских нагиба. У њима се понекад зачињу уске алувијалне равни као делови релјефа најнижих падина морфолошке целине. Између токова се спуштају дугачке косе и повијаци. Овако рашчлањен релјеф је карактеристичан за целу високу Шумадију. Највиша тачка на територији општине налази се на Руднику близу Цвијићевог врха на апсолутној надморској висини 1080м. Најнижа тачка налази се у североисточном делу општине у алувијалној равни Кубршнице на апсолутној надморској висини 128м. Управо река Кубршница са реком Јасеницом чини низијски део, односно део ниске Шумадије. Најкарактеристичнији облик релјефа је долина Јасенице и њених притока. Речна долина Јасенице одликује се тањирастим обликом попречног профила. Овакав долински тип одликује ниску Шумадију. Територији тополске општине припада горњи и средњи део долине Јасенице који се састоји из више сужења и проширења, због којих има композитно обележје. Релјеф северног дела територије тополске општине чини долина Кубршнице, леве притоке Јасенице, претежно плитка и широка, стим што је због утицаја геолошког састава, десна долинска страна делимично стрмија и виша. Кубршница се одликује развијеном алувијалном равни и рововским коритом, као израз тектонске стабилности, на целој дужини тока кроз северни део територије. Каменица, десна притока Кубршнице, код Тополе је усекла своју долину у рипањску површ само 60м. На територији тополске општине крашки облици релјефа су распрострањени на релативно малим кречњачким површинама мезозојске старости у околини Тополе, на Венчацу и на Руднику. Ове кречњачке стене су местимично оголићене, а најчешће преко њих леже неогени седименти, који су од значаја за настанак крашких процеса. Површински крашки облици релјефа јављају се на више места, а представљени су тањирастим и левкастим вратачама и шкрапама. Подземни крашки релјеф, представљен пећинама, развијен је на територији тополске општине у старим палеозојским и мезозојским кречњачким стенама у Тополи (јасенички крај) и јарменовачкој крашкој оази (руднички крај). Међу рецентним облицима релјефа преовлађују вододерине и јаруге које су бројније у горњем сливу Јасенице, посебно у долинама њених притока до села Божурње. Хипсометрија, нагиби и експозиције терена На основу хипсометријских података релјефа, на низију (до 200м апс. н. в.) долази око једна трећина 36,2 % (129 км²) а на висински појас 200-500 м нешто више од половине 56,4 % (око 201 км²), затим на планински (ниске планине) релјеф 500-1000 м – 6,4% (око 23 км²) и само 0,8 % територије тополске општине прелази апс. н. в. од 1000м (3 км²). Низија се протеже дуж реке Кубршнице и једним делом Јасенице, а брдско-планински релјеф представљен је падинама Рудника и Венчаца. Три четвртине тополске општине око (266 км² или 74,7 %) има нагиб до 15°, а на нагиб до 5°, одлази око 135 км², нешто више од трећине (37,9 %). Нагиб преко 20° захвата око 68 км² или 19,1 % површине територије тополске општине. Планине имају највећи топографски нагиб, па су ерозивно- денудациони процеси на њима најизраженији. Суподине ових планина, које их као ореол прстенасто окружују, мањих су падова. Дна неогених равни, која представљају геоморфолошку основу ових планина, најмањих су топографских нагиба, па је овај чинилац овде најмање изражен у ерозивно-денудационом процесу. Разноврсност геолошке подлоге, често смењивање литолошких чланова и велика подложност распадању појединих литолошких чланова, условили су предодређеност слива за постанак и развој ерозионих процеса. На појаву ерозивних процеса утичу и: физичко стање и хемијске особине педолошког супстрата, састав биљног покривача, релјеф, као и богатство у водама. Као у читавој средишњој Србији, и на територији тополске општине, ерозија има типичан антропогени карактер. Основни проблем који се намеће у погледу ширења ерозивних процеса је чињеница да је један део територије, пре свега југозападни,

смештен на брдско-планинском рељефу и неповољној геолошкој грађи, те да су до сада недовољно примењиване мере антиерозивног газдовања земљиштем. Без примене антиерозивних мера наставиће се ерозивна деградација земљишта и ширење површина под јаком ерозијом. Што се тиче експозиције рељефа, може се закључити да присојне стране обухватају око 216 км² или близу две трећине (60,7 %), а осојне око 140 км² или више од трећине (39,3 %). Од укупне површине присојних експозиција око 127 км² или 58,8% је у висинском појасу 200-500 метара, а од укупне површине осојних експозиција око 83 км² или 59,3% је такође у висинском појасу 200-500м. Клима Поднебље територије топлске општине карактерише регионални тип климата средњег дела Шумадије т.ј. умерено континентална клима, и то од ђудљиве до најпријатније-умерене. Виши део територије има специфичан варијетет блаже висинске субалпске климе, са доста правилним температурним односима. Просечна температура на територији општине Топола износи 11 °С. Средња месечна температура ваздуха је најмања у јануару (-0.7°С) а највиша у јулу (25°С). Већи део тополског климата одликује се релативно хладнијим зимама, јесенима топлијим од пролећа и умерено топлим летима (благи тренд пораста температура у последњих 10 година). Таква клима изузетно погодује културама које се гаје на територији општине. Развоју тих пољопривредних култура погодују и падавине чија је средња вредност 721,3 mm. Средња годишња вредност релативне влажности ваздуха је 72%. Тополско подручје је изложено ветровима који дувају претежно из западног и северозападног правца. Ти су ветрови изразитијег дејства у односу на снижавање температура и излучивање падавина у хладној половини године. Мада је честина ветрова доста велика, ипак су они мање снаге, те се обично осећају као поветарци. Највећу брзину и најдуже трајање има западни ветар, затим ветрови из северозападног и југоисточног правца. Хидрографија На територији тополске општине, због различитог утицаја геолошког састава, рељефа, климе, вегетације и деловања људи, разноврсне су хидролошке одлике. Заступљене су подземне и површинске воде. Подземним водама се посвећивала посебна пажња, јер су извори углавном слабе издашности. Становништво се и данас у великој мери снабдева водом са бројних бунара који су углавном копани у дворишту. У алувијалној равни бунари служе и за наводњавање повртарских и других биљних култура. Резерве подземних вода се смањују идући од нижих ка вишим деловима и најмање су у планинским пределима. Квалитет подземне воде у бунарима је различит. Вода је "тврда" или у нижим деловима често загађена и мирише на блато. Воде из неогених издани несумњиво су драгоцене и треба их очувати од загађења, јер у случају загађења других изворишта оне могу да послуже за покривање "минималних потреба". Површинске воде имају велики значај за становништво и за привреду уопште. Извори се јављају готово свуда у подножју страна на додиру песка и глине, кречњака и кварца. На брдско планинском подручју су бројна изворишта речних токова, што чини хидрографску мрежу разгранатом. Основ те речне мреже на територији општине чини Јасеница са својим бројним притокама, од којих је највећа Кубршница. Укупна дужина свих водотока износи око 410 км, а на основу вредности коефицијената густине хидрографске мреже може се закључити да је она на територији општине средње развијена. Крчењем шума долази је до брзог изливања река из плитких корита плавећи околно ниско земљиште. У циљу спречавања ерозије тла, бујица и поплава, извршена су делимична пошумљавања на Руднику а код значајних водотока и регулације речних корита. Педолошки састав земљишта Дејством разних фактора створени су разноврсни типови и подтипови земљишта на релативно малом простору тополске општине. На њихов размештај од великог утицаја су били рељеф, геолошки састав подлоге и климатске прилике. У долинским равнима Јасенице и Кубршнице и њихових притока заступљен је алувијум на терасама, на површима и нижем побрђу апсолутно преовлађују смоница, а на вишем побрђу, у западном делу општине гајњаче. На северним падинама Рудника је смеђе кисело земљиште на пешчару. Према томе, тополско подручје представља у педогенетском погледу праву зону смоница. Знатне су површине земљишта озбиљно захваћене процесима деградације и дехумификације, тако да је већ данас њихова производна моћ знатно смањена у односу на потенцијалне могућности земљишних типова – смоница, гајњача, а донекле и алувијона. Биogeографске карактеристике У прошлости шуме су биле главни биљни покривач овог подручја. Оне су крчене у највећој мери где год је земљиште могло да се искористи за обраду. Место шума, на искрченом земљишту се јављају биљне културе, тако да је првобитни шумски покривач у потпуности измењен. Данас обрадиве површине захватају алувијалну равн Јасенице и Кубршнице, као и благе долинске стране, терасе, широке плећате косе и побрђе у целини. То значи да је размештај биљног а тиме и животињског света на територији тополске општине условљен како историјским тако и данашњим природним и друштвеним факторима. Они су резултат разноврсних процеса који су се збивали не само на овом подручју већ и у ближој и даљој околини. Плодно земљиште и погодни климатски фактори омогућили су развој природног биљног света, нарочито шумског, по коме је област добила име. Шумске површине захватају свега 5.205 ha или 15 % укупне површине тополске општине. Највеће пространство заузимају букове шуме. Од дрвенастих врста најчешће су, сем букве, храст, граб, јасен, јавор и друго. Воћкарице су заступљене како у шумама тако и поред путева, мађама и другим местима али их све ређе има. Најчешћа су дивља трешља, дивља јабука, дивља крушка. Жбунасте врсте су

бројне: леска, дрен, зова, глог. Травна вегетација је после шумске најзаступљенији тип вегетације. Заступљене су долињске и брдске ливаде. Животињски свет чине инсекти, водоземци, гмизавци и птице заступљене великим бројем врста. Од крупније дивљачи су срна и дивља свиња, која се јавља повремено на Руднику. Од ситне дивљачи најзначајнији представници су зеци фазан, две најважније ловне врсте. Реке су богате рибљом фауном. С обзиром да су то мањи водотоци и да је њихова вода у последњој деценији у извесној мери загађена то је и количина риба умањена а врсте проређене.

Хипсометријска структура општине Топола

Висинска зона	Површина	Удео на територији општине (у %)
0-200м	129	36,2
200-400м	175,27	49,2
400-600м	30,12	8,8
600-800м	10,49	2,9
800-1000м	8,5	2,1
Преко 1000м	3	0,8

Структура површина општине Топола према нагибу терена

Нагиб (у %)	Површина	Удео на територији општине (у %)
0-5	135,68	37,9
5-10	67,34	18,6
10-15	64,77	18,2
15-20	22,03	6,2
Преко 20	68,12	19,1

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Број становника у општини Топола, по Попису из 2011. године, износи 22.329 становника, што је за 12% односно 2.963 становника мање него 2002. године. Разлоге смањења броја становника треба тражити пре свега у миграцији становништва, нарочито млађе популације, у развијене, привредно и културно активније центре у Србији. Узроци миграција су углавном економске природе (типа село-град, град-град). Миграциона кретања, због своје сложености, имају вишеструке последице (губитак становништва у појединим насељима условљава необрађене обрадиве површине и неискоришћеност других природних богатстава). Општина Топола је територијално подељена на 31 насељено место од којих 14 имају преко 1000 становника а њих 10 до 500 становника. Највећи број становника је у насељеном месту Варош Топола (5.422) које је и административни центар општине. Око 24% становништва живи у урбаној средини а осталих 76% (16.907) у сеоским подручјима. Густина насељености износи 63 становника по квадратном километру. Структура становништва је следећа: становништво млађе од 15 година представља 13% укупног становништва општине, радни контингент становништва је 66%, старијих од 65 година је 21%. Просечна старост у општини Топола износи 44 године. У табели је дат приказ становништва према старосним групама и полу на подручју Општине Топола по Попису из 2011. године. Са становишта образовне структуре у општини Топола има 1.402 становника са завршеном вишом и високом стручном спремом, 7.734 са средњом стручном спремом, 5.027 са завршеном основном школом и без школске спреме и са непотпуним основним образовањем је 5.100 становника општине Топола.

Становништво према старосним групама и полу

Категорија	Женско	Мушко
Становништво старости 0 – 14 година	1.424	1.559
Становништво старости 15 – 29 година	1.780	2.046
Становништво старости 30 – 44 година	1.951	2.147
Становништво старости 45 – 64 година	3.437	3.382
Становништво старости 65 – 84 година	2.363	1.904
Становништво старије од 85 година	221	115
Укупан број становника	11.176	11.153

Диверзификација руралне економије: Према последњим подацима, на подручју Општине Топола регистровано је 220 привредних друштава и 756 предузетника, 131 удружења и 3 задужбине/фондације. Према Попису становништва из 2011. године, у образовној структури популације општине Топола старије од 15 година доминантна је заступљеност лица са завршеном средњом школом (40%),

што је на значајно вишем нивоу у односу на учешће лица без формалног образовања (26,%) и са завршеном основном школом (26%). Структура реалне радне снаге у руралним срединама није примерена захтевима савременог тржишта рада у погледу примене иновативних техничко-технолошких решења. Пољопривреда је основна делатност и носилац привредног развоја општине Топола. У последњих неколико година у области пољопривреде јасно су се диференцирале три најзначајније гране са интензивном производњом, и то: воћарство, виноградарство и сточарство. Агроеколошки услови у општини Топола су врло повољни за пољопривредну производњу. Обрадиво земљиште представља један од најважнијих природних ресурса и чини базу организоване пољопривредне производње. Пољопривреда у протеклом периоду, у условима тешке економске ситуације, нестабилности тржишта, диспаритета цена пољопривредних производа на тржишту, претрпела је и трпи огромне губитке. Поред свих тешкоћа и проблема, пољопривредни произвођачи, локална самоуправа и државни органи теже унапређују пољопривреду како на глобалном нивоу, тако и на нивоу региона и општина. Опленачко-венчачко виногорје и развијено воћарство на територији данашње општине Топола, а и шире, представља богату локалну сировинску базу за прераду, односно развоју подрумарства, које је представља основу за развој индустрије за производњу и промет алкохолних пића. Осим традиционалне производње вина и ракије, развој пољопривреде представљао је и сировинску основу за индустријску прераду воћа и поврћа. Игеолошко-петрографска структура је значајан чинилац сировинске базе за развој пре свега индустрије неметала. Сем сировинске базе, за развој индустрије значајни су и други друштвено-економски чиниоци: радна снага, погонска енергија и саобраћајни услови. Развојем индустрије у тополској општини стално се увећава удео индустрије у друштвеном производу, а смањује се учешће пољопривреде. Њен развој се заснива на одређеним компаративним предностима, поготову на обиљу радне снаге и релативно повољним саобраћајницама, као и близине већих индустријских центара. Поред неведеног општина Топола свој развој у будућности базира на туризму као привредној грани од посебног значаја. Наслеђе традиционалног руралног подручја представља богату основу за динамичан развој руралног туризма зато што су те области сачувале свој крајолик и бројна традиционална обележја, попут архитектуре, традиционалних заната и услуга, разноврсну и богату понуду локалних специјалитета, нарочито културно-историјску разноликост. Расположиви туристички потенцијали и положај у близини већих градских агломерација представљају подстицајни фактор развоја: културног, излетничког, сеоског, манифестационог, винског, транзитног и туризма посебног интересовања.

Рурална инфраструктура: Развој инфраструктуре један је од битних сегмената руралне политике. Независно од тумачења појма инфраструктуре, добро развијена инфраструктура сматра се једним од најважнијих предуслова руралног и укупног економског развоја. Развијена инфраструктура доприноси: економском аспект живота руралних заједница смањењем регионалних неједнакости и побољшањем приступа тржишту, нижим транспортним и трансакционим трошковима, повећаном трговинском разменом са другим регионима и повећањем прихода сеоског становништва. Повећава се и обим инвестиција у руралним подручјима, али и обим прихода из других, непољопривредних грана руралне економије као што је, на пример, туризам. Самим тим доприноси се отварању нових радних места, смањењу стопе незапослености и новим могућностима за запошљавање. Осим економском, развијена инфраструктура доприноси социјалном аспект живота у руралним подручјима смањењем степена изолованости руралних подручја и повезивањем нивоа друштвене интегрисаности. На крају, добро развијена инфраструктура доприноси и повећаној слободи кретања, мобилности и значајно већој доступности социјалних сервиса, као што су здравствене установе или школе, руралној популацији. Саобраћајна инфраструктура На територији општине Топола заступљен је само један вид саобраћајног система и то друмски саобраћај са путевима различитих категорија: државни путеви I и II реда, као и општински и некатегорисани путеви. Подручје општине Топола је веома добро плански покривено саобраћајном мрежом путева различитих категорија и то: - IБ реда бр. 25 (Мали Пожаревац-Младеновац- Топола-Крагујевац) - IБ реда бр. 27 (Аранђеловац-Крћевац-Топола-Рача) - IIА реда бр.152 (Топола-Доња Шаторња-Рудник) - IIА реда бр.156 (Наталинци-Смедеревска паланка-Раља) - IIБ реда бр.367 (Аранђеловац-Д.Шаторња-Страгари-Влакча) - IIБ реда бр. 368 (Аранђеловац-Топола, стари пут преко Бање) - IIБ реда бр. 369 (веза са државним путем IБ реда бр. 25, потес “Јапанска”-Борци-Рача) као и разгранатом мрежом општинских и некатегорисаних путева. На територији општине Топола има: 137 km општинских путева, 700 km некатегорисаних путева и 35 km улица у насељу Топола. Улице су јавни путеви у насељу Топола који саобраћајно повезују делове насеља и служе за кретање возила и пешака, са елементима који одговарају потребама насеља (ивичњаци, тротоари, кишна канализација). Општински путеви су јавни путеви који саобраћајно повезују насељена места на територији општине Топола као и територију општине са мрежом државних путева I и II реда. Некатегорисан пут је саобраћајна површина која је доступна већем броју разних корисника и која је уписана у катастар непокретности као некатегорисани пут. У некатегорисане путеве се убрајају сеоски путеви, атарски путеви, пољски путеви, шумски путеви и путеви на насипима за одбрану од поплава и сл., а коловозна конструкција ових путева може бити од

земље, шљунка, туцаника или савремених асфалтних материјала. Кретање пешака одвија се по тротоарима, али и коловозом што је посебно изражено у сеоским насељима. Основни циљеви развоја саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре на подручју општине Топола јесу: - Новом просторном организацијом створити услове за имплементацију свих концептуалних поставки из Просторног плана Републике Србије у домену саобраћајне инфраструктуре, а које се односе на ову просторну целину, - Иницијални развој саобраћаја и саобраћајних мрежа на простору општине Топола ће се остварити реконструкцијом и модернизацијом саобраћајних мрежа ради остваривања интегралног саобраћаја, који је заснован на стратегији укупног развоја региона, - Развој саобраћајних мрежа и саобраћајних манифестација треба да буде заснован на свеукупној стратегији одрживог развоја животне средине, - Саобраћајне урбане и руралне функције, као и саобраћајне мреже у атару треба тако функционално испланирати како би се остварили позитивни економски ефекти, односно снижавање трошкова транспорта и повећање конкурентности роба са овог простора, - Ради подстицања развоја еколошког урбаног живљења стимулирати немоторна кретања у насељима кроз изградњу капацитета. Добра страна развијене мреже државних путева је могућност прилаза и доласка у Топола из разних праваца. Ово је нарочито значајно не само због тога што је Топола значајно историјско и туристичко место, већ и због близине других природних и историјских атракција у њеној непосредној близини. Добра повезаност са ширим и даљим окружењем је важна и због производних потенцијала, имајући увид да одређен број индустријских субјеката своје погоне има у Тополи. Услуге које пружа Топола као административни центар општине лако су доступне становницима околних насеља који гравитирају општинском центру. Као потенцијал овог простора се може сматрати и близина Крагујевца као регионалног центра и Београда, односно простора који се могу ангажовати у домену разних привредних активности, уз минорне трошкове комуналног и инфраструктурног опремања. Ова погодност би требало да се у будућности исказе као стожер укупног привредног развоја. Водопривредна инфраструктура Подручје општине Топола заузима северне падине Рудника и побрђа ка Младеновцу и Смедеревској Паланци. Водотоци на подручју општине Топола дренирају планински систем Рудника, Венчаца и Букуље. Јасеница са својом изворишном челенком дренира северне падине Рудника, који у хидролошком смислу представља најводоноснији део Шумадије: највеће падавине и највећи коефицијенти отицаја оборинских вода, што даје могућност за задовољење потреба у вези овог подручја, адекватним водозахватним системом. Водопривредном основом Републике Србије је предвиђено да се перспективно водоснабдевање Тополе обавља са изворишта подземних вода, водотокова са планине Рудник и у наредној фази из Регионалног водосистема „Рзав“. Снабдевање водом насеља на територији општине Топола обезбеђено је на следеће начине: 1. Из подрудничког слива коришћењем површинске воде из планинских бујичних токова са планине Рудник са водозавата сирове воде на Јарменовачкој реци, Милића потоку и Поточањи која се прерађује у постројењу за питку воду (PPV) у Јарменовцима. Магистралним цевоводом од АССØ350 и РЕНØ400, капацитета 100 l/s снабдевају се питком водом Топола и делови насеља Винча, Пласковац, Липовац, Божурња, Жабаре, Топола (Село). Недостатак сирове воде на извориштима на Руднику је проузрокован сезонским недостатком падавина. 2. Градска изворишта Врело, Божурња и Кречања су у потпуности реконструисана и у систему водоснабдевања служе као допунска у случају недостатка воде у критичним месецима за водоснабдевање Тополе (вароши), дела Топола (села) и села Божурње. 3. Насеља која имају сопствени систем дистрибуције воде су Јарменовци, Горња и Доња Шаторња, Блазнава, Овсиште и Винча. Горња и Доња Шаторња имају систем који се заснива на каптирању Јарменовачке реке и дистрибуцији воде до насеља без резервоара и прекидне коморе водом РЕØ110. Јарменовци користе исту каптажу као и Горња и Доња Шаторња, с тим што поседују резервоар $V=50m^3$. Сеоски водовод је остварен и у Блазнави коришћењем извора са падина Рудника уз изграђену разводну мрежу, док у Овсишту и Винчи постоје системи мањих капацитета који снабдевају до 50 домаћинстава. На територији општине Топола су изграђене две микро-акумулације: МА1 у Тополи поред државног пута првог реда број 4 и МА2 у Наталинцима на Трешљанском потоку, намењене за наводњавање, али се обе мало користе за планиране намене. Водоснабдевањем у општини Топола обухваћено је 12.000 еквивалент становника. Што се тиче атмосферске канализације, у селима на територији општине постоји углавном отворени систем канала делимично бетониран, а делимично земљани. Ова канализација се излива на повољним местима у оближње јаруге и удолине. Одвођење фекалне канализације у општинском центру заснива се на сепаратном систему. У општини Топола постоји најмодерније постројење за пречишћавање комуналних отпадних вода „Каменица“ које је капацитета 8.000 еквивалентних становника. Тренутно је обухваћено 6.000 еквивалентних становника.

Електроенергетска инфраструктура: Код израде стратегије развоја за планско подручје Општине Топола коришћени су статистички подаци о кретању броја становника и домаћинстава, потрошњи и снази електричне енергије у предходном периоду, прогнозе и планови стручних служби Е.Д. Топола, као и подаци из студије „Даљи развој електродистрибутиве мреже и избор средњег напона на подручју Е.Д.Топола“ а коју је израдио Е.Т.И „Никола Тесла“ из Београда. Просторним планом Р.С. на подручју општине Топола није предвиђена изградња преносних и производних електроенергетских објеката

виших напонских нивоа изнад 110kV. Територијом општине Топола пролазе делови траса далековода 110 kV број 123/2 Аранђеловац – Топола и број 123/3 Топола – Крагујевац 2, као и далековод 400 kV број 436 Крагујевац 2 – Обреновац. Главни извор електричне енергије за планско подручје је електроенергетски систем „Електромреже“ Србије са трансформаторском станицом „Топола“ 110/35/10 kV која је везана у прстену DV 110 kV, и то DV 110 kV 123/3 Крагујевац 2 – Топола и DV 110 kV 123/2 Топола – Аранђеловац. Инсталисана снага ове ТС је 20+31,5 MVA са два енергетска трансформатора: T1 110/35 kV, снаге 20 MVA – резерва, T2 110/35/10 kV, снаге 31,5 MVA – у редовном погону и T3 35/10 kV, снаге 8 MVA. Тренутно оптерећење ТС „Топола“ је 22 MVA. Напајање Т.С „Топола“ је могуће из два правца, далеководима 110 kV и то: 1. Из правца Т.Е. „Колубара“ далеководом бр.123/1 до Т.С „Аранђеловац 1“ и даље далеководом бр.123/2 до Т.С „Топола“ 2. Из правца Т.С.400/110 kV „Крагујевац 2“ далеководом бр.123/3, а која има могућност напајања из Х.Е. „Ђердап“ и из Т.Е. „Косово Б“ квалитетним далеководима 400 kV. Из Т.С 110/35/10 kV „Топола“ напајају се Т.С 35/10 KV на планском подручју укупне инсталисане снаге 39 MVA. Карактеристике Т.С 110/35/10 kV и Т.С 35/10 kV су приказане у табели - Карактеристике ТС 110/35/10 KV и 35/10 KV у базној и циљној (205)год. плана. ТС „Наталинци“ је изграђена као ТС 35/10 kV, али ради као 10 kV разводно постојење, пошто, за сада нема потребе да ради као ТС 35/10 kV. Т.С –е 35/10 kV су на Т.С „Топола“ прикључене квалитетним далеководима 35 kV који задовољавају потребе, чак и за наредни плански период. Карактеристике далековода 35 kV и 110 kV су приказане у табели - Карактеристике ТС 110 KV и 35 KV. Далекковод 35 kV Наталинци је изграђен као 35 kV, а ради као 10 kV вод. Средњенапонска мрежа 10 kV која напаја Т.С 10/0,4 KV из 35/10 kV је већим делом изграђена на бетонским стубовима са задовољавајућим пресеком проводника. Мањи део далековода 10 kV не задовољавају потребе због недовољног пресека проводника, истека века трајања и великих дужина што за последицу има повећане губитке електричне енергије. На подручју Општине Топола постоји изграђено укупно 215 Т.С 10/0,4 KV укупне инсталисане снаге 49 MVA. У централној градској зони напајање Т.С 10/0,4 KV је изведено кабловским 10kV водовима а у ванградском подручју углавном надземним далеководима 10kV. Дужина 10 kV мреже која се води кабловски је 15,08 km, а ваздушно 206,53 km. Нисконапонска мрежа 0,4 KV је углавном изграђена као надземна, а незнатан део је изведен кабловским водовима. Велики део постојеће нисконапонске мреже је на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника, углавном у ванградском подручју и карактеришу је изводи великих дужина, што захтева нужну реконструкцију са циљем да до краја планског периода целокупна надземна мрежа буде изграђена на бетонским стубовима са одговарајућим пресеком проводника. Тиме ће се елиминисати највећи део губитака електричне енергије, који у базној години износе око 1,6% укупне потрошње. У предходном периоду присутан је тренд успоравања раста потрошње електричне енергије код свих категорија потрошача из више разлога-због пада стандарда становништва економских проблема великих предузећа и све већег коришћења других енергената који су економски исплативији у односу на електричну енергију. Укупна потрошња у базној години израде просторног плана је износила 106 MWh а вршна снага 21,8MW. Највећи удео у потрошњи електричне енергије имала је категорија потрошача –широка потрошња (домаћинства) око 55%. Очекује се да ће у наредном периоду доћи до промене структуре потрошње електричне енергије, односно до поверења у категорији потрошача на високом и ниском напону уз смањење удела у укупној потрошњи код категорије широка потрошња (домаћинства). Разлог за то је очекивано оживљавање малих предузећа уз веће коришћење других енергената у категорији широка потрошња пре свега убрзана гасификација и коришћење обновљивих извора, економски исплативијих а који замењују електричну енергију. Управљање отпадом ЈКСП “Топола” из Тополе, чији је оснивач општина Топола, поверена је производња и дистрибуција воде, сакупљање и одвођење отпадних вода, изношење и депоновање смећа, пијачне услуге, гробљанске услуге, извођење грађевинских радова и одржавање јавне хигијене у граду. На подручју општине Топола евидентирано је 7 дивљих депонија које угрожавају животну средину и представљају велику опасност по здравље људи и животиња и неповољно утичу на биљни покривач. Број дивљих депонија је значајно смањен у односу на претходни период а тенденција је се да проблем неадекватног одлагања отпада потпуно реши. У складу са Националном стратегијом о управљању отпадом, општинском одлуком о одржавању чистоће, компанији А.С.А. се поверио посао обављања комуналне делатности сакупљања и одвожења комуналног отпада са сеоског подручја општине Топола. Услугом одношења смећа су покривене све месне заједнице општине Топола. Телекомуникације Стање изграђености телекомуникационих капацитета на подручју општине може се оценити као условно повољно у смислу добре покривености мрежом релативно средње густине и неравномерним размештајем прикључака. На подручју општине има неколико поштанских јединица које равномерно покривају територију општине Топола и око 6.712 телефонска претплатника. Цело подручје општине добро је покривено мрежом предајника мобилних телефонских мрежа. Оцена стања Стање јавних путева, државних, општинских и некатегорисаних, на појединим деоницама није задовољавајуће у погледу стања коловозне површине и осталих елемената пута, недовољне ширине коловоза и слично који угрожавају безбедно одвијање

саобраћаја прописаним брзинама. Генерална оцена јесте да се годинама уназад, како од стране републичких институција тако и од стране општине Топола доста улаже у реконструкцију, рехабилитацију и само одржавање постојеће мреже јавних путева. Приоритет би требало да има реализација нових деоница са функцијом међусобног повезивања микроразвојних руралних центара, туристичких простора и других саобраћајних тежишта општине са државним путевима, општинским центром и центрима у мрежи насеља суседних општина. Водопривредни капацитети којима се располаже су у претходних неколико година проширени али и даље постоји потреба за новим капацитетима да би се успоставила што већа стабилност снабдевања водом. Може се закључити и да постојећи електроенергетски објекти задовољавају садашње потребе потрошача али у неким насељима општине Топола јавља се несигурност напајања потрошача (јавља се пад напона и губитак енергије).

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Пољопривредно земљиште општине Топола простире се на 25.758 хектара (подаци РГЗ). Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, учешће коришћеног пољопривредног земљишта у укупној површини општине је 58%, односно према попису на територији општине укупно 4371 газдинства користи 20.684 ха пољопривредног земљишта. Конфигурација терена заједно са климатским факторима омогућава гајење разноврсних пољопривредних култура. У табели је дат преглед пољопривредних површина на територији општине Топола (у ха) по Попису пољопривреде из 2012. године. У структури пољопривредних површина доминантне су ратарска и воћарска производња. Укупна површина под житима и махунаркама износи 9.372 ха, под индустријским биљем 483 ха, под поврћем 202 ха, крмним биљем 3.061 ха, цвеће и украсно биље 3 ха остали усеви заузимају 5 ха и угари 82 ха. (Попис пољопривреде 2012). Комасација пољопривредног земљишта није спровођена на територији општине Топола. Каналска мрежа за наводњавање и одводњавање није изграђена ни у једној катастарској општини. Укупно наводњавано земљиште на територији општине Топола износи 224 ха у 172 пољопривредна газдинства. Укупна површина обрадивог пољопривредног земљишта државној својини износи 449,0991 ха. Тренутно је закупу 27,8799 ха пољопривредног земљишта у државној својини и 90,1661 ха на коришћењу без накнаде.

Преглед пољопривредних површина

Пољопривредна површина	Оранице	Воћњаци	Виногради	Ливаде и пашњаци	Расадници	Окућница и остало
20.684 ха	13.208 ха	3.523 ха	469 ха	2.999 ха	17 ха	468 ха

Вишегодишњи засади: Подручје општине Топола има веома повољне природне услове за гајење економски значајних врста воћа и винове лозе. У већем делу општине постоји дуга традиција и велико знање у гајењу воћа и винове лозе. Воћарство и виноградарство су основне производње у великом делу општине. Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, површине под воћњацима износе 3.523 ха док је винограда 469 ха. Структура коришћења површина по воћним врстама је следећа: јабуке заузимају 690 ха, крушке 134 ха, брескве 426 ха, кајсије 49 ха, вишње 337 ха, шљиве 1.734 ха, ораси 39 ха, лешници 12 ха, малине 6 ха, купине 11 ха, остало бобичасто воће 3 ха и остало 82 ха. Последњих година присутан је тренд повећања површина под воћем, настао као последица ниске рентабилности у ратарству као и смањења броја домаћинстава која гаје стоку. Плантажни узгој је присутан на око 3.253 ха, а екстензивна производња је на 270 ха.

Сточни фонд: У општини Топола постоје веома повољни услови за развој сточарства али потенцијалне могућности још увек нису у довољној мери искоришћене, мада је много учињено на процесу трансформације од екстензивног на полуинтензиван начин сточарења. У условима полуинтензивног сточарства нарочито се развило говедарство, свињарство, живинарство, овчарство. Код говедарства је заступљен затворени (шталски) систем држања стоке у току целе године. Углавном се гаји домаће шарено говече у типу сименталца, типичан представник комбинованих производних способности (замлеко и месо). Укупан број говеда на подручју општине, према Попису пољопривреде из 2012. године, износи 7.296 грла од тога 3.777 крава, укупан број свиња износи 19.942 грла од тога 2.472 крмача за приплод, оваца 23.167 грла од тога 17.630 грла за приплод, док је укупан број живине 182.191 комада. Последњих година запажа се развој пчеларства на територији општине и укупан број кошница износи 4.341.

Механизација, опрема и објекти: Према Попису пољопривреде из 2012. године, на територији општине Топола има укупно 1.534 једноосовинских трактора (1.458 пољопривредних газдинства) од тога су 95 % старији од десет година. У пољопривредно/производној 2011/2012 коришћено је 1.461 једноосовинских трактора. Двоосовинских трактора има укупно 3.577 (2.940 пољопривредних газдинстава) од тога је 94% старијих од десет година. У пољопривредно/производној 2011/2012 коришћено је 3.554 двоосовинских трактора. Комбајна има укупно 312 у 254 пољопривредна газдинства, од тога 98 % старијих од десет година. На територији општине има укупно 163 берача

кукуруза, 2.912 плугова, 1.518 тањирача, 667 сејалица, 1.129 прскалица, 2.125 приколице и др. По Попису пољопривреде из 2012. године, укупан број пољопривредних објеката износи 15.003. За смештај стоке постоји 8.937 објеката на територији општине од тога број објеката за смештај говеда је 2.529, број објеката за смештај свиња је 2.572, број објеката за смештај кокошака носиља је 2.168 и број објеката за смештај остале стоке је 1.668. Укупан број објеката за смештај пољопривредних производа износи 4.420 од тога кошева, амбара, силоса има 3.861, сушара и објекти за силажу има 184, хладњача има 155, стакленика и пластеника има 220. Укупан број објеката за смештај пољопривредне механизације и опреме износи 1.646.

Радна снага: Радна снага у пољопривреди има неповољну образовну и квалификациону структуру. У знатном проценту је квалификација носилаца пољопривредних газдинства недовољна за развој и унапређење пољопривредног газдинства, осим носилаца газдинстава која се баве интензивном воћарском и виноградарском производњом који поседују знање и прате савремене трендове у овим гранама пољопривреде. Чланова газдинства и стално запослених на газдинству има укупно 11.026 лица од тога на породичном газдинству 10.894 лица и 132 лица на газдинству правног лица. Годишње радне јединице ангажоване радне снаге у пољопривреди износе 5.799 лица, од тога носиоци пољопривредног газдинства 2.377, чланови породице и рођаци су 2.987, стално запослени на газдинству 85 и сезонска радна снага на породичним газдинствима 350 лица (Попис пољопривреде 2012).

Структура пољопривредних газдинстава: Према Попису пољопривреде из 2012. године, укупан број пољопривредних газдинстава на територији општине Топола је 4.371. Учешће пољопривредних газдинстава у укупном броју домаћинстава износи 82%. Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава на територији општине према подацима Управе за трезор-експозитура Крагујевац износи 3.094. Према величини коришћеног пољопривредног земљишта, 575 газдинстава користи до 1 ха пољопривредног земљишта, 719 пољопривредних газдинства користи 1-2 ха, 1.573 газдинства користи 2-5 ха, 1.069 газдинстава користи 5-10 ха, 339 газдинстава користи од 10-20 ха, 49 газдинстава користи 20-30 ха, 17 газдинстава користи преко 30 ха док је 30 газдинстава без пољопривредног земљишта. Просечно коришћено пољопривредно земљиште по газдинству за општину Топола износи 4,73 ха. Према броју условних грла газдинства су подељена на следећи начин: у 4371 газдинства има 14.987 условних грла, од тога 3.335 ПГ имају ≤ 4 УГ, 745 имају 5-9 УГ, 168 ПГ имају 10-14 УГ, 67 ПГ имају 15-19 УГ, 45 ПГ имају 20-49 УГ, 7 ПГ има 50-99 УГ и 4 ПГ имају 100-499 УГ стоке.

Производња пољопривредних производа: Пољопривреда је основна привредна делатност на подручју општине Топола. Природне предиспозиције и близина београдског тржишта су условили да је велики број пољопривредних делатности развијен. Најзначајније гране производње у пољопривреди тополске општине су воћарство и виноградарство које представљају стратегијске гране унапређења и развоја пољопривреде на територији општине. Ретка су подручја која располажу толико повољним условима за гајење економски значајних врста воћа и винове лозе. У већем делу општине постоји дуга традиција и велико знање у гајењу воћа и винове лозе. Најзаступљенија воћна врста је шљива, која учествује са око 50% у структури укупних површина под воћем, затим следе јабука, бресква и вишња. На подручју општине Топола годишње се произведе око 50.000 тона воћа и око 3.995 тона грожђа највишег квалитета. Воће се већим делом пласира на тржиште Русије и Западне Европе. Последњих година уложени су велики напори у обнову воћарске и виноградарске производње, чији су ефекти већ видљиви, јер новоподигнути савремени засади ступају у род. У задњих 10 година на подручју општине интензивно се развија производња квалитетних вина. Највеће сетвене површине захватају жита и то пре свега кукуруз затим пшеница, јечам и овас. Велику улогу, што се тиче биљне производње, има и крмно биље пре свега луцерка, црвена детелина, травнолегуминозне смеше и др. По економском значају кукуруз међу житима заузима прво место и углавном се користи на газдинству за исхрану стоке, ретко као тржишни производ. Просечна годишња производња пшенице у тонама на територији општине износи 11296, кукуруза 25265, луцерке 11528, пасуља 247, кромпира 3898. Најзначајнија производна грана сточарства је говедарство, живинарство и овчарство, мање је заступљено свињарство, а последњих година популаризује се пчеларство. На територији општине Топола постоје повољни агроеколошки услови за развој интегралне и органске пољопривреде али тренутно су ови видови производње незаступљени односно веома мало заступљени.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На подручју општине Топола постоји 9 пољопривредних удружења: Удружење сточара општине Топола, Удружење винара Шумадије, Удружење пчелара „Опленац“ Топола, Удружење пчелара „Орловац“ Јарменовци, Удружење одгајивача оваца „Опленац-Винтерберг“, Удружење „Противградна заштита општине Топола“, Златне капи – Опленац, Удружење одгајивача ситних животиња – Топола (Белосавци) и Агробизнис центар – центар за развој пољопривреде и пласман пољопривредних производа и као и 9 задруга: 33 Агрокооператива „Домаћин“ Топола, Живинарска задруга Шумадија 2017, Земљорадничка задруга „Горња Јасеница“ Доња Шаторња, Пчеларска задруга „Екомед“ Јарменовци, Земљорадничка задруга „Клока“, Земљорадничка задруга „Саша“ Белосавци, Општа земљорадничка задруга Војковци 2018,

Ученичка задруга „Опленачка визија 2019“, Ученичка задруга „Наши трагови“ ОШ „Сестре Радовић“ Белосавци, Пољопривредна задруга „Опленачки рај 2019“ Блазнава, Земљорадничко-сточарска задруга „Златно руно“ Крћевац. Улога удружења и задруга је веома значајна за унапређење пољопривредне производње, посебно у делу модернизације и едукације пољопривредних произвођача, давања савета и информација пољопривредницима, пружања помоћи и слично а основни проблеми везани за рад удружења јесу пре свега низак ниво свести пољопривредника о потреби удруживања, низак степен професионализације удружења и расположивости адекватног управљачког кадра.

Трансфер знања и информација: Општи ниво ефикасности система преноса знања и информација у области рурала релативно добро функционише али недовољно, из тог разлога неопходно је ову област унапредити и деловати на унапређење свести пољопривредника о значају правовременог и тачног пријема информација. Такође је потребно анимирати пољопривреднике да активно учествују у трансферу знања а све у циљу унапређења рада пољопривредних газдинстава обзиром да традиционалност у производњи и низак ниво свести о потребама удруживања пољопривредника у прерађивачке групе и удружења прети да доста негативно утиче на даљи развој и унапређење пољопривреде општине.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	2.000.000,00	1.700,00	0	0,00	0,00
	УКУПНО		2.000.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Кредитна подршка	100.2	500.000,00	0,00	100	50.000,00	0,00
	УКУПНО		500.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	2.000.000,00	85	150.000,00	0,00
2	Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде	102	1.160.000,00	100	600.000,00	0,00
3	Управљање ризицима	104	1.600.000,00	100	50.000,00	0,00
4	Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга	301	700.000,00	50	100.000,00	0,00
5	Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима	302	2.000.000,00	100	170.000,00	0,00
	УКУПНО		7.460.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мераруралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Набавка материјала за прихрану пчела	601	1.650.000,00	0,00	100	42.000,00	0,00
2	Набавка сточне хране за увећање стада из сопственог запата	602	1.950.000,00	0,00	75	0,00	0,00
	УКУПНО		3.600.000,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у СД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	13.560.000,00
Планирана средства за директна плаћања	2.000.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	500.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	7.460.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	3.600.000,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Потенцијални корисници мера подршке - циљна група јесу физичка и правна лица (регистрована пољопривредни газдинства), удружења, предузетници, предузећа, запослени у органу управе, агенције, институти и др. Реализација овог Програма допринеће имплементацији пољопривредне политике и политике руралног развоја, чиме се постижу неки од основних циљева руралног развоја: унапредити квалитет живота руралног становништва, задржати становништво у руралним срединама, подржати економске делатности руралног становништва и др.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника вршиће се преко органа локалне самоуправе, локалних медија, интернет странице општине и других јавних привредних субјеката, огласних табли и сл.

Мониторинг и евалуација: Праћење реализације Програма вршиће се на основу Извештаја надлежног одељења о реализацији Програма у складу са важећим Правилником, а који ће се достављати надлежном Министарству. Надлежни орган општине Топола ће на основу извештаја и резултата процењивати да ли су применом одређене мере постигнути очекивани ефекти и да ли ће се и у будућности спроводити исте мере или их треба мењати.

Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (Сл. гласник РС 10/13, 142/14, 103/15 и 101/2016), АП и ЈЛС могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Мером подршке за унапређење примарне пољопривредне производње путем регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница подстиче се пораст квалитета и квантитета производње на локалном нивоу, а у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027. Регресирање вештачког осемењавања крава и/или јуница је инвестиција која има за циљ унапређење говедарства на територији општине Топола. Укупан број говеда на подручју општине, према Попису пољопривреде из 2012. године, износи 7.296 грла говеда, а од тога 3.777 крава. Овом производњом доминирају мали произвођачи и општи проблем сада представља одрживост ове производње као и низак генетски потенцијал говеда, тако да је регресирање вештачког осемењавања крава и/или јуница, инвестиција која ће утицати на побољшање стања у говедарству. Регресирањем за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) остварује се побољшање расног састава крава и/или јуница на територији општине у циљу повећања производње, квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача, а самим тим доприноси развоју матичне службе и матичења грла. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, оперативни циљ 1.2.2. -До краја 2027. године повећати примарне производне капацитете у области сточарства за 10% у односу на постојеће капацитете. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 140 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви: - Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава
Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; - Одрживост квантитета у говедарству и унапређење генетског потенцијала, које ће допринети повећању квалитета и квантитета млека и меса.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са националним програмима за пољопривреду. Мера није истоветна нити са једном мером у НППР и не постоји могућност двоструког финансирања захтева истог корисника.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; -Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе;

Специфични критеријуми: За реализацију мере регресирање за репродуктивни материјал (повраћај дела средстава за вештачко осемењавање уматичених грла - крава и/или јуница) корисник је у обавези да испуни следеће критеријуме: - да је одгајивач – подносилац захтева или члан његовог домаћинства, власник уматичених крава и/или јуница; - да у регистру пољопривредних газдинстава подносилац захтева/корисник има уредно пријављен сточни фонд крава и/или јуница (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају).

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема потпуних захтева до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године.		

Интензитет помоћи: Износ регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница је 1.700,00

динара по приплодном грлу са ХБ бројем, само за прво осемењавање.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева
2	Укупан број осемењених грла

Административна процедура: Мере ће бити спроведене од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиције које ће се финасирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утршка средстава, а најкасније до 31.10.2021 године. Реализација регресирања вештачког осемењавања крава и/или јуница се спроводи на следећи начин: Након усвајања Програма мера од стране Скупштине општине Топола на који је предходну сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) које издаје Управа за трезор, потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање другим јавним фондовима, доказ да је/су грло/а уматичено/а (да има ХБ број) издат од надлежне матичне службе која води матичну евиденцију стоке, потврда о вештачком осемењавању надлежне ветеринарске службе са признаницом/потврдом и извршеном плаћању за прво вештачко осемењавање у периоду од 16.10.2020. године до 15.10.2021. године, потписана изјава о измиренем дуговањима према општини Топола по основу уговора из претходних година и фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева. Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница, врши одабир корисника средстава по редоследу пријема потпуних захтева до утршка средстава и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника Општинског већа општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка

Образложење: Кредитна подршка има за циљ унапређење пољопривредне производње у свим областима пољопривредне производње и прераде на територији општине Топола. Овом мером подстиче се пораст квалитета и квантитета производње на локалном нивоу, а у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027. Пољопривреда је делатност у којој се улаже велики износ новчаних средстава сваке године, било да се ради у улагању новца у репроматеријал, или у улагању у нове засаде, основно стадо, наводњавање, механизацију и остале инвестиције у пољопривредну производњу и прераду. Константни извори финансирања су не само предуслов за повећање производње, већ и за одржавање већ постојећег нивоа производње. Свако пољопривредно газдинство које жели да успешно послује пољопривредни кредит види као могућност обезбеђења готовог новца и повећања профита. Кредитна подршка путем субвенционисања камате за пољопривредне кредите представља меру којом се пољопривредним газдинствима омогућава лакши приступ коришћењу кредита код пословних банака и на тај начин се стварају повољнији економски услови за обезбеђење неопходних импута за постојећу производњу и прераду и за инвестиционе активности за започињање и унапређење пољопривредне производње и прераде. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, приоритет 1. - Повећање обима, квалитета, здравствене безбедности, конкурентности и економских резултата у пољопривредној производњи и преради пољопривредних производа. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 10 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви - Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; - Унапређење техничко-технолошке опремљености регистрованих пољопривредних газдинстава; - Одрживо управљања ресурсима.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са националним програмима за пољопривреду и рурални развој. Општи критеријум за кориснике јесте потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом, као и изабрана банка.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о

економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Специфични критеријуми: Не постоје специфични критеријуми.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава, најкасније до 31.10.2021. године.		

Интензитет помоћи: Исплата 100% редовне номиналне камате, за кредите до 1500 евра у динарској противвредности на 12 месеци, а максимално 17.000 динара; Исплата 100% редовне номиналне камате, за кредите до 3000 евра у динарској противвредности на 24 месеци, а максимално 50.000 динара;

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених кредита, за које је исплаћена субвенционисана номинална камата.

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Након закључења Уговора са банком о међусубним правима и обавезама, а по спроведеном поступку Јавне набавке, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс за суфинансирање камата за пољопривредне кредите које додељује пословна банка. Конкурс ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод са подацима о структури билне производње и структури сточног фонда (за унапређење и развој сточарске производње). Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Комисије образоване од стране Председника Општинског већа општине Топола, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости инвестиције. Захтеви који испуњавају услове, биће ранжирани по редоследу подношења захтева и достављани банци у даљу процедуру. На основу извештаја банке о испуњености услова за добијање кредита, уплата средстава банци за субвенционисане камате за сваки појединачни кредит биће у складу са уговором о кредиту који банка закључује са носиоцем пољопривредног газдинства.

Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

Образложење: Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. Мера инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Мера инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Важно је да се и РПГ где су носиоци жене укључе у секторе веће вредности. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Стратешки циљ 1.1. – Повећање нивоа инвестиција стварањем ефикасног локалног механизма за подршку; Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 25 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви -Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава

уз вођење рачуна о унапређењу родне равноправности Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње уз вођење рачуна о унапређењу родне равноправности; - Унапређење техничко-технолошке опремљености малих и средњих пољопривредних газдинстава уз вођење рачуна о унапређењу родне равноправности; - Повећање учешћа регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ) чији су носиоци жене у коришћењу средстава; - Одрживо управљања ресурсима и заштита животне средине. Сектор: Воће, грочје и поврће – Проштитење производње и обнављање постојеће производње; Повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; Повећање површина под интензивним засадама; Повећање наводњаваних површина.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Општи критеријуми за кориснике јесте потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - Корисник мора наменски да користи и да не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од три године од дана набавке/реализације инвестиције. -Право на подстицај има корисник који је до краја завршио инвестицију у периоду од 01.11.2020. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: Сектор - Воће, грочје: Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају: - мање од 2 ха јагодичастог воћа; мање од 5 ха другог воћа и хмеља; 0,1 – 50 ха цвећа; 0,2 – 100 ха винове лозе. Сектор - Поврће: - Пољопривредна газдинства са капацитетом мањим од 0,5 ха пластеника или мањим од 3 ха производње поврћа на отвореном простору у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године.		

Интензитет помоћи: -Уколико је подносилац захтева мушког интензитет помоћи износи 65% без ПДВ-а од укупног износа средстава за набавку конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике (максимални износ по кориснику средстава је до 150.000,00 динара). - Уколико је подносилац захтева женског пола интензитет помоћи износи 85% без ПДВ-а од укупног износа средстава за набавку конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике (максимални износ по кориснику средстава је до 150.000,00 динара). - Уколико је подносилац захтева мушког пола интензитет помоћи износи 50% без ПДВ-а за куповину машина, уређаја и опреме за наводњавање усева (максимални износ по кориснику средстава је до 100.000,00 динара). - Уколико је подносилац захтева женског пола интензитет помоћи износи 70% без ПДВ-а за куповину машина, уређаја и опреме за наводњавање усева (максимални износ по кориснику средстава је до 100.000,00 динара).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине

Топола. Инвестиција које ће се финасирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утршка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури биљне/сточарске производње које издаје Управа за трезор, потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање другим јавним фондовима, оверена фотокопија или оригинал фискалног и блок рачуна (рачуни издати од 01.11.2020. године па до дана подношења захтева) и фотокопија гарантног листа за инвестицију која подлеже гаранцији. Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о ислати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника Општинског већа општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 102 Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде

Образложење: На подручју општине Топола носиоци пољопривредне производње су мала и средња газдинства. Да би сачували властите интересе и заштитили се од нелојалне конкуренције, произвођачи се интересно повезују у одређене асоцијације – удружења и задруге. На подручју општине Топола постоји 9 пољопривредних удружења: Удружење сточара општине Топола, Удружење винара Шумадије, Удружење пчелара „Опленац“ Топола, Удружење пчелара „Орловац“ Јарменовци, Удружење одгајивача оваца „Опленац-Винтерберг“, Удружење „Противградна заштита општине Топола“, Златне капи – Опленац, Удружење одгајивача ситних животиња Белосавци и Агробизнис центар – центар за развој пољопривреде и пласман пољопривредних производа. Постоје и удружења која се баве руралним развојем а то су нпр. Удружење жена Топола, Удружење жена Рајковац. Улога удружења је веома значајна за унапређење пољопривредне производње, посебно у делу модернизације и едукације пољопривредних произвођача, давања савета и информација пољопривредницима, пружања помоћи код прикупљања и попуњавања документације за конкурсе, као и повољности код набавке инпута за пољопривредну производњу и пласмана пољопривредних производа, заједничко коришћење опреме, заједничко истраживање тржишта, заједнички пласман робе и слично. Све ове активности заједно треба да допринесу прилагођавању захтевима тржишта, развоју производње и пласмана, што у крајњој инстанци доводи до унапређења конкурентности. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, стратешки циљ

1.4. -Ојчати капацитете постојећих и створити услове за развој нових облика удружења пољопривредника и задруга. Сврха – унапређење рада постојећих асоцијација пољопривредних произвођача. Очекивани ефекти: унапређење рада најмање 5 Удружења из области пољопривреде кроз финансирање њихових пројеката.

Циљеви мере: Општи циљеви: - Унапређење услова живота и рада руралног становништва
Специфични циљеви: -Унапређење рада постојећих и формирање нових организација удружења у области пољопривреде, -Јачање тржишне позиције и повећање потенцијала понуде организованих произвођача;

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Општи критеријуми за кориснике јесте потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Крајњи корисници: Удружења из области пољопривреде.

Економска одрживост: Подносилац захтева мора да докаже економску одрживост кроз образац описа пројекта.

Општи критеријуми за кориснике: - Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар и да има активан статус; - Корисник Статутом треба да има дефинисане циљеве и активности које се односе на унапређење пољопривреде и руралног развоја на подручју општине Топола; -Да се пројекат не финансира или је поднет на конкурс другим јавним фондовима; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе и других локалних јавних привредних субјеката.

Специфични критеријуми: Не постоје специфични критеријуми.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број година рада на територији општине Топола	да	0-20
2	Важност пројекта	да	0-20
3	Законски заступник удружења је жена	да	0-10
4	Материјална и кадровска опремљеност удружења	да	0-10
5	Реализацију предложеног пројекта спроводи Удружење из области пољопривреде саседиштем на територији општине Топола	да	0-20
6	Структура извора финансирања предложеног пројекта	да	0-10
7	Усклађеност пројекта са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола	да	0-10

Интензитет помоћи: Удружења могу остварити право на дотације до 100% у максималном износу до 600.000,00 динара у току једне године приликом конкурисања за један или више пројеката.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних Удружења

Административна процедура: Мера ће се спроводити кроз Јавни конкурс за финансирање пројеката удружења из области пољопривреде са прецизираним условима и неопходном документацијом и апликационом формом, уз спровођење што боље информисаности и роковима за подношење захтева. Подносиоци захтева су у обавези да доставе своје захтеве заједно са документацијом надлежној служби. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране надлежног органа у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. На основу утврђивања испуњености услова, надлежни орган доноси одговарајуће акте. Исплата средстава удружењима врши се на основу поднетих захтева за средства са пропратном документацијом и извештаја о спроведеним активностима које су у складу са достављеним пројектом, а у складу са динамиком спровођења пројекта и Уговором.

Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

Образложење: Пољопривредно земљиште је увек изложено временско-климатским утицајима а највеће последице на пољопривредну производњу има појава града. Укупна брањена површина од града за подручје Општине Топола је 35.700 ха а од тога 27.915 је брањена пољопривредна површина. Како би систем противградне заштите што ефикасније функционисао и како би се повећао ниво заштите пољопривредних земљишта на подручју Општине Топола, локална самоуправа предузима мере на унапређењу система ПГЗ издвајајући средства локалног буџета за ову намену. Штете на пољопривредним усевама, стоци и другим ресурсима редовна су појава у пољопривредној производњи, посебно су карактеристичне штете од временских непогода на усевама и од дивљачи. Штете већег обима превазилазе могућност санирања од стране произвођача и могу озбиљно да угрозе опстанак газдинстава, а тиме и дугорочно одрживи развој производње. Мали број пољопривредних газдинстава врши осигурање пољопривредне производње и користи могућност повраћаја на плаћене премије осигурања. Мера треба да покаже позитиван ефекат у смислу повећања броја корисника и прихватања мере као реалне потребе у односу на постојеће микро и макро климатске појаве и друге негативне утицаје на пољопривредну производњу. Веза са стратешким документима: Пројекат доприноси остваривању циљева Стратегије одрживог развоја Општине Топола 2010-2020 - Приоритет 2, стратешки циљ 2.2 – створити услове за оптимално коришћење пољопривредног земљишта. Сврха – допринос унапређењу заштите пољопривредних усева и других материјалних добара на подручју општине Топола.

Циљеви мере: Општи циљеви: - Економски напредак села; Специфични циљ: - Унапређење нивоа заштите пољопривредног земљишта/култура и материјалних добара од временске непогоде – градоносних облака; - Смањене штете од градоносних облака и повећани приходи пољопривредних газдинстава; - Подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са националним програмима за рурални развој и пољопривреду.

Крајњи корисници: Крајњи корисници ове мере су пружаоци услуге – ангажовани стрелци ПГЗ и носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике ове мере - пружаоци

услуге – ангажовани стрелци ПГЗ не постоје. Општи критеријуми за кориснике - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле локалне јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе;

Специфични критеријуми: Специфични критеријуми за кориснике ове мере не постоје.

Листа инвестиција у оквиру мере:

	Назив инвестиције
104.1	Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава а најкасније до 31.10.2021. године		

Интензитет помоћи: За шифру инвестиције 104.1 интензитет помоћи је 100%. За шифру инвестиције 104.3 интензитет помоћи износи 10% без ПДВ-а повраћаја од плаћене премије осигурања за усева, плодове, вишегодишње засаде, расадника или животиња (максимални износ по кориснику средстава је до 50.000,00 динара).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број ангажованих стрелаца ПГЗ
2	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: За шифру инвестиције 104.1: Реализацију наведене мере спроводиће одељење Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности. Општина Топола ће вршити суфинансирање ангажовање извршиоцима за деловање на градоносне облаке – стрелцима на лансирним станицама на територији Општине Топола које такође ангажује Републички хидрометеоролошки завод тако што ће са њима закључити уговоре о делу за обављање послова сезонског карактера на основу којих ће им исплаћивати део накнаде за ангажовање и уплаћивати порезе и доприносе. За шифру инвестиције 104.3: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури биљне/сточарске производње које издаје Управа за трезор; Копија полисе осигурања издате од стране друштва за осигурање код кога је подносилац захтева осигуран у периоду од 01.01.2021. године до 31.10.2021. године (уз достављање оригинала на увид). Копија потврде о извршеном плаћању укупне премије осигурања (уз достављање оригинала на увид). Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о ислати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника Општинског већа општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 301 Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга

Образложење: У сеоском подручју општине Топола становништво се бави интензивном пољопривредном производњом која захтева стално обезбеђивање довољних количина воде, нарочито у вегетационом периоду. Услови водоснабдевања у пољопривреди у сеоском подручју општине Топола су тешки. Присутни су бројни проблеми везани за изворишта, капацитет и квалитет вода које се користе. Многа сеоска домаћинства, због конфигурације терена и квалитета земљишне подлоге, довољне количине воде могу да обезбеде једино из артерских бушотина, класичних бунара или стварањем резерви воде у акумулационим базенима. Како би се што већи број домаћинстава обезбедио потребним количинама воде за наводњавање пољопривредних култура, општина Топола ће у 2021.

години финансијски подстицати ископ/бушење бунара, изградња микроакумулација и уређење водозахвата у функцији наводњавања. По доношењу Програма биће расписан јавни позив за све заинтересоване пољопривреднике и утврђени критеријуми за расподелу средстава. Потписивањем изјаве од стране корисника средстава да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја спречиће се двоструко финансирање исте инвестиције са локалног и националног нивоа. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Оперативни циљ 2.4.1. – Унапредити јединствени систем водоснабдевања и наводњавања; Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 7 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви -Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; - Повећање наводњаваних површина.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Потписивањем изјаве од стране корисника средстава да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја спречиће се двоструко финансирање исте инвестиције са локалног и националног нивоа.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима; - Корисник мора наменски да користи и да не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од три године од дана набавке/реализације инвестиције, - Право на подстицај има корисник који је до краја завршио инвестицију у периоду од 01.11.2020. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: Не постоје специфични критеријуми.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
301.2	Инвестиције у израду, унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима, укључујући инвестиције у обновљиве изворе енергије

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Подстицај из буџета општине Топола за ову меру подносилац захтева остварио у 2019. години или 2020. години	не	100
2	Подстицај из буџета општине Топола за ову меру подносилац захтева остварио у 2019. години или 2020. години	да	0

Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи 50% без ПДВ-а за ископ/бушење бунара, изградња микроакумулација и уређење водозахвата у функцији наводњавања (максимални износ по кориснику средстава је до 100.000,00 динара).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мере ће бити спроведене од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финасирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утршка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: Након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о

пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури биљне производње које издаје Управа за трезор, потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима, фотокопија рачуна (фактура) која гласи на име подносиоца захтева и извод или налог за плаћање оверен од стране банке ако је плаћање извршено безготовински односно фотокопију готовинског рачуна (фактура) која гласи на име подносиоца захтева и фискалног исечка ако је плаћање извршено готовински (рачуни издати од 01.11.2020. године па до дана подношења захтева). Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника Општинског већа општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 302 Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима

Образложење: Поред пољопривредних делатности на територији Општине Топола у сеоским срединама присутно је дуги низ година уназад бављење сеоским туризмом. Обзиром да је то профитабилна грана која поред економског ефекта има социјални, све је више газдинстава која имају потребе за бављење овом делатношћу. Рурални туризам у општини Топола, услед циљева и прегледности, је структуриран из неколико видова туризма. Као препозната грана туристичке делатности која има потенцијале у нашим сеоским срединама захтева потребу за подршком кроз мере субвенционисања, а са циљем унапређења исте. У Општини Топола у оквиру сеоског туризма постоји 10 домаћинстава која су регистрована за бављење овом делатношћу, различитих капацитета и категорија, а која имају тенденцију проширења са циљем даљег унапређења и промоције сеоског туризма. Туризам а самим тим и сеоски туризам се третира као приоритет у развоју општине Топола. У свом функционисању посебна пажња се даје координирању свих општинских служби, јавних предузећа и других субјеката који имају директан утицај на ову област. Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Стратешки циљ 2.5. Унапредити туристичку понуду кроз стварање услова за ефикаснију промоцију и дистрибуцију постојећих туристичких производа уз развој туристичке инфраструктуре; Сврха – Унапредити туристичке и угоститељске капацитете. Очекивани ефекти: најмање 10 пољопривредних газдинстава која се баве руралним туризмом ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви - Повећање конкурентности газдинстава која се баве руралним туризмом Специфични циљеви: - Повећан број туриста (корисника) у руралном туризму; Промоција села, његових аутентичности кроз рурални туризам на територији Тополе.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Потписивањем изјаве од стране корисника средстава да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја спречиће се двоструко финансирање исте инвестиције са локалног и националног нивоа.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су носиоци породичног пољопривредног газдинства уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом, која се баве туризмом на селу на територији општине Топола.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава; - Да има активан статус - Да је измирио доспеле локалне јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима; - Корисник мора наменски да користи и да не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од три године од дана набавке/реализације инвестиције,

Специфични критеријуми: Категорисано сеоско туристичко домаћинство на подручју општине Топола (важећа категоризација)

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
302.2	Подршка активностима везаним за рурални туризам

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава.		

Интензитет помоћи: Општина Топола ће одредити средства и кроз подстицајну меру подржати активности везане за рурални туризам у износу од 100% без ПДВ-а (максимални износ по кориснику средстава је до 170.000,00 динара). Право на подстицаје остварује корисник ако је износ инвестиције већи од 20.000,00 динара без ПДВ-а (износ појединачног предрачуна већи од 20.000,00 динара без ПДВ-а, односно ако је на предрачуну збир износа за сваки појединачни елемент предметне инвестиције већи од 20.000,00 динара без ПДВ-а).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава, извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури пољопривредне производње које издаје Управа за трезор, Копија важећег Решења о категоризацији за сеоско туристичко домаћинство регистровано на територији општине Топола (уз достављање оригинала на увид), потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање другим јавним фондовима, оверена/е фотокопија/е или оригинал/и предрачун/а, Изјава добављача да може да испоручи робу у року од 120 дана од дана издавања предрачуна. Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о ислати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава у складу са одлуком Општинског већа општине Топола и Уговора Председника Општинског већа општине Топола и корисника средстава којим се прописују права и обавезе уговорних страна врши се уплатом на наменски текући рачун корисника средстава.

Назив и шифра мере: 601 Набавка материјала за прихрану пчела

Образложење: Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници је такође веома мали и креће се око 15 кг по кошници годишње али има и великих произвођача са више од 100 кошница. Последњих година присутан је тренд раста броја кошница на територији општине што је условљено високим нивоом незапослености и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији јесу нестандардизован квалитет меда, мањак знања и непостојање великих купаца. Подршка газдинстава потребним материјалом за прихрану пчела унапређује се квалитет и квантитет производа (позитивни ефекти ове мере). Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Приоритет 1. – Повећање обима, квалитета, здравствене безбедности, конкурентности и економских резултата у пољопривредној производњи и преради пољопривредних производа. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 45 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви -Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава Специфични циљеви: - Повећање производње у сектору пчеларства; - Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; - Унапређење других страна пољопривредне производње, које зависе од улоге пчела као опрашивача и повећање броја кошница.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са националним програмима за пољопривреду и рурални развој. Мера није истоветна нити са једном мером из НППР те стога не постоји могућност дуплирања финансирања захтева истог корисника.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у

складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - Право на подстицај има корисник који је набавио материјал за прихрану пчела у периоду од 01.11.2020. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: Прихватљиви корисници за инвестиције за ову меру су пољопривредна газдинства са територије општине Топола која у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају регистроване пчелињак/е са најмање 20 кошница пчела.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601	Набавка материјала за прихрану пчела

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава, анајкасније до 31.10.2021. године.		

Интензитет помоћи: Интензитет помоћи за набавку материјала за прихрану пчела износи 100% од укупних прихватљивих трошкова без урачунаог пореза на додату вредност: Максимални износ подстицаја по кориснику: - који има регистроване пчелињак/е од 20 до 39 кошница пчела износи 14.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е од 40 до 59 кошница пчела износи 21.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е од 60 до 79 кошница пчела износи 28.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е од 80 до 100 кошница пчела износи 35.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е са преко 100 кошница пчела износи 42.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност. Право на подстицаје остварује корисник ако је износ инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а. (Износ појединачног рачуна већи од 10.000,00 динара без пдв-а односно ако је на рачуну збир износа за сваки појединачни елемент предметне инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Конкурсом ће се детаљније дефинисати услови (рокови подношења захтева, обрасци захтева, документација која се прилаже уз захтев и сл.) као и обавезе корисника средстава. Корисник треба да достави доказ да је извршио набавку материјала за прихрану пчела са пратећом документацијом. Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника Општинског већа општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 602 Набавка сточне хране за увећање стада из сопственог запата

Образложење: Показатељ степена развијености укупне пољопривредне производње једне земље зависи од учешћа сточарске производње у производној структури пољопривреде. Сточарство и сточарска производња последњих деценија бележи перманентно опадање броја грла за 1-2% на годишњем нивоу. Како је сточарство виша фаза „органске индустрије“ и уједно најинтезивнија грана пољопривредне делатности, управо сточарство и покреће развој биљне и укупне пољопривредне производње у свакој земљи. Зато је неопходно у наредним годинама повећати учешће сточарства у вредности укупне пољопривредне производње, чиме би се омогућила ефикасна валоризација ратарских производа као и повећање укупних девизних прихода земље од извоза сточарских производа. Пољопривредни произвођачи који оставе уматичену женску теладу у периоду узраста од 5 до 12 месеци добијају повраћај за набавку хране уколико конкуришу и испуне захтеве Јавног

конкурса. Ова мера је посебно значајна јер одгајивачи стоке за обнову или увећање својих стада најрадије користе грла из сопственог запата јер им је на тај начин поред значајно мањих финансијских улагања и позната генетика грла, као и одлична аклиматизација гајених грла. Поред тога применом вештачког осемењавања одгајивачи стоке могу директно да утичу на жељени генотип и утичу на позитивне особине гајених грла. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Приоритет 1. – Повећање обима, квалитета, здравствене безбедности, конкурентности и економских резултата у пољопривредној производњи и преради пољопривредних производа. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 75 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава. Специфични циљеви: - Увећање сточног фонда код физичких лица из сопственог запата (телада) на подручју општине Топола.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са националним програмима за пољопривреду и рурални развој. Мера није истоветна нити са једном мером из НППР те стога не постоји могућност дуплирања финансирања захтева истог корисника.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да је регистровано пољопривредно газдинство у активном статусу; - Да је измирио доспеле локалне јавне приходе или да нема доспеле а неизмирене обавезе у складу са решењем о одлагању плаћања дугованог пореза; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - Не отуђи грла која су предмет субвенције у периоду од две године од дана подношења захтева. - Право на подстицај има корисник који је набавио сточну храну за увећање стада из сопственог запата у периоду од 01.11.2020. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: За реализацију мере корисник је у обавези да испуни следеће критеријуме: - да је одгајивач – подносилац захтева или члан његовог домаћинства, власник уматичених грла; - да у регистру пољопривредних газдинстава подносилац захтева/корисник има уредно пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају; - Да у тренутку конкурисања уматичено женско теле за које се захтева подстицај за набавку сточне хране буде узраста од 5 до 12 месеци.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
602	Набавка сточне хране за увећање стада из сопственог запата

Критеријуми селекције:

Интензитет помоћи: За увећање стада из сопственог запата: -75 % трошкова исхране уматичене женске телади у периоду узраста од 5 до 12 месеци (купљена сточна храна), а максимално 10.000 дин/грлу без урачунатог пореза на додатну вредност. Право на подстицаје остварује корисник ако је износ инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а. (Износ појединачног рачуна већи од 10.000,00 динара без пдв-а односно ако је на рачуну збир износа за сваки појединачни елемент предметне инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финасирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2021. године. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране органа локалне самоуправе у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Конкурсом ће се детаљније дефинисати услови (рокови подношења захтева, обрасци захтева,

документација која се прилаже уз захтев и сл.) као и обавезе корисника средстава. Корисник треба да достави доказ да је извршио набавку набавку сточне хране за увећање стада из сопственог запата са пратећом документацијом. Комисија образована од стране Председника Општинског већа општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника Општинског већа општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

II. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Шумадијска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	357 км ²	рзс*
Број насеља	31	рзс*
Број катастарских општина	29	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	3	
Демографски показатељи		
Број становника	22329	рзс**
Број домаћинстава	7040	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км ²)	63	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	Смањење за 12% (2.963 становника)	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	2341	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	13%	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	21%	рзс**
Просечна старост	44	рзс*
Индекс старења	140,88	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	26%	рзс*
Основно образовање (%)	26%	рзс*
Средње образовање (%)	40%	рзс*
Више и високо образовање (%)	7%	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	79%	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Брежуљкасти - 56,4%	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Смоница III класа - 8459 ха	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	721,3 мм	Интерни
Средња годишња температура (oC)	11 °C	Интерни

Хидрографија (површинске и подземне воде)	Реке Јасеница и њена лева притока Кубршница и остале притоке	Интерни
Површина под шумом (ha)	4.752 ха	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	15%	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	-	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	4492 m3	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	4371	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	3180	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,24%	
- правна лица и предузетници (%)	0,76%	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	20684 ха	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	53 %	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	20684 ха	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	13208 ха	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	4,73 ха	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	-	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	172	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	-	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	224	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	449,0991 ха	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	118,046 ха	Интерни
- физичка лица (%)	23,62%	Интерни
- правна лица (%)	76,38%	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	237954	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	19362	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	14621	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	382	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	30827	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	11026	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	10894/132	рзс***
Годишње радне јединице (број)	5799	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	18	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		

- биљна производња (t)	36.561 тона пшенице и кукуруза 50.000 тона воћа 3.995 тона грожђа 27.683 тона крмног биља 4.749 тона индустријског и повртног биља	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	7296 говеда	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	230	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	6 / 6712	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	3370	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	1484	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	420	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	316	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	239	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	38	рзс*
Број становника на једног лекара	786	рзс*
Број корисника социјалне заштите	1395	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	106	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30)(број)	373	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	3023	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем(број)	33 одабраних пг 753 осталих пг	ПССС

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-198/2021-05-I

Дана: 27.04.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-16-

На основу члана 40. став 1. тачка 11. и 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр. 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

РЕШЕЊЕ

- I Даје се сагласност на План и програм рада Дома здравља „Свети Ђорђе” Топола за 2021. годину, број 01-45/4 који је донео Управни одбор Дома здравља „Свети Ђорђе” Топола дана 28.1.2021. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-188/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-17-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

РЕШЕЊЕ

I Даје се сагласност на Годишњи програм пословања Спортског привредног друштва СОФК „Карађорђе” д.о.о Топола за 2021. годину од јануара 2021. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-187/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-18-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године**, донела је

РЕШЕЊЕ

I Даје се сагласност на План рада Црвеног крста Топола за 2021. годину, бр. 387/2020 од 26.8.2020. године, који је усвојио Управни одбор Црвеног крста Топола својом Одлуком број 390/2020 дана 27.8.2020. године са Финансијским планом Црвеног крста Топола за 2021. годину бр. 64/1/2021 од 17.2.2021. године, који је усвојио Управни одбор Црвеног крста Топола својом Одлуком број 50/1/2021 на седници одржаној дана 18.2.2021. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-196/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-19-

На основу члана 40. став 4. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 3/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, бр. 3/2019)

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године** донела је

ОДЛУКУ

Члан 1.

Усваја се Нацрт Плана Развоја општине Топола 2021-2031.

Члан 2.

Саставни део ове Одлуке је План Развоја општине Топола 2021-2031.

Члан 3.

Истеком сваке треће календарске године, Општинско веће општине Топола утврђује предлог Извештаја о учинцима спровођења Плана Развоја, који подноси на усвајање Скупштини општине Топола најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 110-23/2021-05-I

Дана: 27.04.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-20-

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

2021-2031

“ТОПОЛА - РИЗНИЦА КУЛТУРЕ И ИСТОРИЈСКИХ ВРЕДНОСТИ”

1. Контекст и процес израде

1.1. Контекст

План развоја општине Топола за период 2021–2031. године (у даљем тексту План развоја) је дугорочни документ развојног планирања општине Топола, који даје смернице за будући одрживи развој као циљно оријентисан, дугорочан и свеобухватан процес који утиче на све аспекте живота (економски, социјални, еколошки и институционални). План развоја је оријентисан на стварање одрживог модела који унапређује квалитет живота грађана и задовољава друштвено-економске потребе заједнице, а истовремено значајно умањује штетне утицаје на животну средину и природне ресурсе.

Израда документа званично је отпочела доношењем *Решења о образовању Радне групе* за израду Плана развоја општине Топола, број 020-85/2020-05-III, 14.05.2020. године, а на основу Решења о одобравању финансијских средстава из буџета општине за израду Плана развоја општине Топола, број 020-9/2020-05-III и Уговора за набавку услуге израде Плана развоја општине Топола, број 40-115/2020-05-II, који је склопљен са Регионалном агенцијом за економски развој Шумадије и Поморавља д.о.о.

Радна група која је директно учествовала у изради Плана развоја формално је успостављена у следећем саставу:

- Милан Вукићевић, председника радне групе
- Зора Недовић, заменик председника радне групе
- Драгана Гајић, координатор
- Милица Станишић, члан
- Јасна Миљковић, члан
- Ивана Блажић Шевић, члан
- Братислав Николић, члан
- Љиљана Тодоровић, члан
- Немања Костић, члан
- Рајка Митровић, члан
- Јована Савић-Васиљевић, члан
- Виолета Говедарица, члан
- Радослав Матић, члан
- Слађана Митровић, члан

Основ за доношење овог Решења садржан је у закону о планском систему РС («Службени гласник РС» број 30/2018) којим су дефинисани субјекти који доносе планове развоја међу којима су и локалне самоуправе.

План развоја јединице локалне самоуправе (ЈЛС) је дугорочни документ развојног планирања који за период од најмање седам година усваја Скупштина ЈЛС, а на предлог надлежног извршног органа ЈЛС. План развоја ЈЛС, према Закону, садржи преглед и анализу постојећег стања, визију односно жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују документима јавних политика и средњорочним планом јединице локалне самоуправе.

Предложене мере се детаљније разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе и документима јавне политике, док је ЈЛС обавезна да годишњи извештај о спровођењу плана развоја ЈЛС припрема у поступку прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана. Истеком сваке треће календарске године од доношења, општинско веће ЈЛС утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који подноси на усвајање скупштини јединице локалне самоуправе, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока

Приликом израде Плана локална самоуправа је водила рачуна о његовој усклађености и са планским документима донетим на републичком нивоу, водећи рачуна о изворним надлежностима јединица локалне самоуправе у домену планирања, прописаних Уставом и законом. Урбани развој директно је повезан са одрживим економским растом и развојем, рационалним коришћењем земљишта, демографским променама и становањем, саобраћајем и техничком инфраструктуром, животном средином, културним наслеђем и свим осталим областима које су у надлежности јединице локалне самоуправе. Стога је план развоја усклађен са Просторним планом општине Топола. План развоја представља кровни документ за све остале стратегије и програме.

Обзиром да Стратегија одрживог развоја општине Топола 2010-2020. која представља развојни плански документ, истиче 2020. године, обавеза општине Топола је да, у циљу стварања услова за даљи развој заједнице, донесе плански акт којим ће се дефинисати правци развоја и приоритетни циљеви у наредном планском периоду.

За методологију израде нацрта Плана развоја општине Топола изабрана је Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља.

1.2. Методологија израде плана

Документ је израђен у складу са смерницама датим у Закону о планском систему, члан 9, и у складу са прописом Владе којим се утврђују обавезни елементи плана развоја јединица локалне самоуправе. Процес је започет ажурирањем података Социо економске анализе која је урађена за претходни стратешки период, тј.

израдом Прегледа и анализе постојећег стања.¹ Ажурирањем истих категорија података по областима стиче се увид у трендове и индикаторе у кључним областима социо-економске реалности општине. Модули Прегледа и анализе постојећег стања су:

- Основни географски и историјски подаци
- Становништво
- Локална самоуправа
- Људски ресурси и тржиште рада
- Економија
- Пољопривреда
- Инфраструктура
- Туризам
- Здравствена и социјална заштита
- Образовање
- Култура и спорт
- Информисање.

Формиране су неформалне тематске радне групе на бази стубова одрживог развоја и дефинисаних развојних приоритета, које су активно учествовале у дефинисању приоритетних циљева и мера на заједничким радионицама и у комуникацији путем е-маила и телефона. Прва група је покривала питања из области образовања, културе, спорта и омладине; друга група из области социјалне и здравствене заштите; трећа група је покривала питања из области економског развоја, пољопривреде и туризма; четврта из области животне средине и инфраструктуре. Учесће тематских радних група обезбедило је ширу партиципацију у процесу планирања, укључивањем шире заједнице, тј. представника установа, јавних предузећа и цивилног сектора, као и представника привреде општине Топола.

Преглед и анализа постојећег стања представља „личну карту” општине, односно профил локалне заједнице. Преглед и анализа постојећег стања је први практичан корак у процесу и подразумевао је прикупљање и обраду података из примарних и секундарних извора. У оквиру овог корака, комбинацијом примарног (коришћењем упитника) и секундарног (прикупљањем података из званичне статистике) прикупљања података, за општину Топола, урађене су следеће анализе: 1) Анализа економског развоја; 2) Анализа људских ресурса и тржишта рада; 3) Анализа сектора животне средине (стање ваздуха, воде, управљање отпадом, стање земљишта, комунална зоохигијена, енергетска ефикасност); 4) Анализа инфраструктуре (путна мрежа, водопривреда, отпадне воде, одржавање чистоће, енергетика, ПТТ саобраћај, просторно планирање); 5) Анализа области друштвеног развоја (образовање, култура, спорт, информисање, здравствена и социјална заштита); 6) Анализа сектора пољопривреде; 7) Анализа показатеља туризма

Анализа постојећег стања завршена је израдом SWOT анализе за сваку област. Извршено је њихово бодовање како би се издвојиле најкритичније слабости, а ради дефинисања мера у следећим фазама планирања. Бодовање SWOT анализа обављено је путем е-мејла путем дефинисаних формулара и инструкција за бодовање, због рада у ограниченим условима кретања и окупљања услед пандемије Ковид 19. У изради анализа и бодовању учествовали су представници релевантних институција, организација, предузећа и општинске управе, као чланови тематских радних група.

Након завршетка овог процеса прешло се на наредне кораке: дефинисање визије, приоритетних циљева и мера и то како кроз радионице тако и кроз консултације са тематским групама. Одржана су два круга консултација са тематским радним групама и завршне консултације са формално именованом Радном групом.

Визија општине Топола има за задатак да представи ставове целокупне заједнице о томе где себе види у наредних петнаест до двадесет година. Како је визија општине Топола дефинисана приликом израде преходног стратешко планског документа, приликом израде овог Плана развоја је обављено ажурирање претходне визије.

Када је дефинисана Визија општине, створена је подлога за идентификацију кључних развојних приоритета општине. Приоритети су декомпоновани на основне сегменте у форми приоритетних циљева, који касније омогућавају утврђивање програма.

Приоритетни циљеви су пројекције жељеног стања које доприносе остварењу визије, а постижу се спровођењем мера, односно групе мера, при чему се свака мера, односно група мера обавезно везује за конкретан циљ. Приоритетни циљеви се утврђени тако да буду специфични, мерљиви, достижни, реални и временски одређени а на нивоу сваког циља дефинисани су показатељи исхода.

Такође, направљена је веза са Циљевима одрживог развоја (Агенда 2030), тј. урађена је локализација циљева и индикатора циљева одрживог развоја.

Мере представљају активности чије се предузимање планира ради остварења приоритетних циљева, односно достизања постављене визије. Оне могу бити различите по својој врсти и начину деловања, а за

¹ Комплетан документ Преглед и анализа постојећег стања је дат као Анекс 1 Плана развоја.

остварење постављеног циља потребна је реализација једне или више мера, које могу бити међусобно условљене. У кратком опису мера одређен је очекивани Рок за реализацију за остваривање мера (кратки – у прве две године спровођења плана, средњи – од треће до пете године, и дуги – од шесте до осме/десете године спровођења) као и одговорна страна за спровођење мера. Такође, утврђени су и очекивани извори за финасирање мера, а где је то било могуће и смислено дата је процена трошкова сваке од мера.

Дефинисање оквира за праћење, евалуацију и извештавање са структуром одговорности је био завршни корак у изради документа и састоји су дефинисању активности и одређивање одговорности за спровођење Плана развоја. Оно укључује процесе праћења спровођења, извештавање о процесу спровођења и оцену спровођења Плана развоја.

На крају, последњу фазу представља фаза усвајања Плана где тако дефинисан План развоја након завршних консултација усваја Веће јединице локалне самоуправе које га подноси на јавну расправу након чијег спровођења тај предлог се подноси на усвајање Скупштини општине.

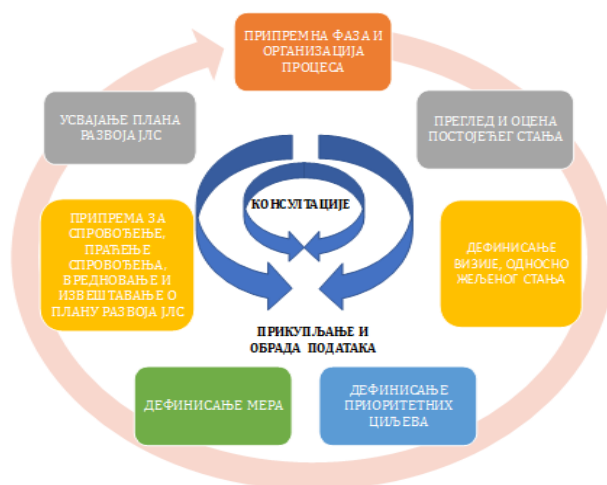
1.3. Фазе процеса развојног планирања

Израда Плана развоја општине Топола био је континуиран процес састављен из више sukcesивних фаза од којих је свака проистицала из претходне. Пролазећи поступно кроз сваку, дошло се до крајњег циља - финалног кровног документа.

Процес развојног планирања је сачињен од следећих фаза:

- Преглед и оцена постојећег стања
- Секторске SWOT анализе
- Приоритетне слабости и снаге
- Визија општине Топола
- Развојни приоритети
- Општи циљеви и мере
- Препоруке за реализацију Плана развоја општине Топола.

ФАЗЕ ИЗРАДЕ ПЛАНОВА РАЗВОЈА ЈЛС

2. Профил општине Топола

2.1. Уводни подаци

Подручје општине Топола налази се у средишњој Србији, у североисточном делу Шумадијског округа који чини 7 општина, са центром у Крагујевцу. Системом државних путева, Топола је повезана са суседним општинама Крагујевац (40 км), општином Подунавског округа: Смедеревска Паланка (30 км), Општином Града Београда: Младеновац (25 км), и са општином Горњи Милановац (40 км) који припада Моравичком округу.

Кроз територију општине Топола пролазе важни државни путеви интегрисање у шире просторне целине, као и повезивање са непосредним окружењем.

Општина Топола обухвата 31 насеље, од чега је 30 сеоских. Укупна површина административне општине Топола износи 356,45 км² и подељена је на 29 катастарских општина. Према попису становништва из 2011. године, општина Топола је имала 22.329 становника.

Повољни природни услови учинили су да је у овом пределу људско присуство забележено још у најранијим временима. На 12 км западно од Тополе, на брду Рисовача налази се истоимена пећина, станиште палеолитског човека. Уз реку Кубршницу, у селу Бања, на 5 км од Тополе налази се људско станиште које припада неолиту.

Налазишта у овом крају потврђују да су у античко доба овде обитавали ратоборни Келти, затим Римљани, Грци, а до доласка Словена, романизована племена и етничке групе.

Након Боја на Косову почиње померање српског народа на север, а Шумадија добија на значају - у њу се слива српско становништво са свих страна и она постаје пренасељена.

Стари назив Тополе био је Каменица, по речици која кроз њу протиче.

Топола је у историју "ушла" са српском револуцијом 1804 године. Вођа револуције Карађорђе Петровић, рођен је у оближњем селу Вишевац и на том месту су га затекли дани Првог српског устанка. Поставши вожд, Карађорђе је од Тополе начинио своје седиште – политичкоадминистративни центар ослобођеног дела Србије.

Данас општина Топола броји преко 25.000 становника. На развој општине значајно су утицали друштвени процеси који су се дешавали крајем 20. и почетком 21. века. У општини Топола се приградско становништво традиционално бави виноградарством, повртарством и сточарством, док је градски део становништва запослен у неколико мањих фирми. Због великих туристичких потенцијала који се не користе у довољној мери, Топола би могла да се сврста у веома интересантну туристичку дестинацију. Општина је еколошки погодно место за туризам и има веома добру путну инфраструктуру.

2.2. Природни ресурси

Релјеф

Најкарактеристичнији облик релјефа је долина Јасенице и њених притока. Речна долина Јасенице одликује се тањирастим обликом попречног профила. Овакав долињски тип одликује ниску Шумадију. Територији тополске општине припада горњи и средњи део долине Јасенице који се састоји из више сужења и проширења због којих има композитно обележје.

Планине

У југозападном делу територије општине Топола налази се планина Рудник са Цвијићевим врхом на 1.132 м надморске висине, највиша и највећа од шумадијских планина.

Највиша тачка на територији општине налази се на Руднику, на извору Скакавац и Добре воде на апсолутној надморској висини од 1.080 метара надморске висине.

Воде

На територији тополске општине, због различитог утицаја геолошког састава, релјефа, климе, вегетације и деловања људи, разноврсне су хидролошке одлике. Заступљене су подземне и површинске воде.

Укупна дужина свих водотокова износи око 410 км, а на основу вредности коефицијената густине хидрографске мреже може се закључити да је она на територији општине средње развијена.

Јасеница је најдужа и највећа река у Шумадији. Укупна дужина тока Јасенице кроз територију општине Топола је око 45 км. Кубршница је највећа и најзначајнија притока Јасенице. Дужина њеног тока који је неуравнотеженог водостаја је 47 км и има карактер праве равничарске реке.

Клима

Поднебље територије општине карактерише регионални тип климата средњег дела Шумадије тј. умерено континентална клима, и то од ђудљиве до најпријатније-умерене.

Просечна температура на територији општине Топола износи 11 °С.

Већи део тополског климата одликује се релативно хладнијим зимама, јесенима топлијим, од пролећа и умерено топлим летима.

Шуме

Плодно земљиште и погодни климатски фактори омогућили су развој природног биљног света, нарочито шумског, по коме је област добила име. Шумске површине захватају свега 5.205 ха или 15% укупне површине тополске општине. Највеће пространство заузимају букове шуме. Од дрвенастих врста најчешће су сем букве, хрест, граб, јасен, јавор. Воћкарице су заступљене како у шумама тако и поред путева, а најчешћа су дивља трешља, дивља јабука, дивља крушка. Жбунасте врсте су бројне: леска, дрен, зова, глог. Травна вегетација је после шумске најзаступљенији тип вегетације.

Руде

У економске сврхе на подручју општине Топола експлоатише се грађевински материјал. Поред ових кречњака експлоатишу се и срматски кречњаци у Горовичком гробљу, погодни за обаду, употребљавају се за фасадне елементе у грађевинарству.

Минерали, минералне, геотермалне воде и други потенцијални ресурси

Налазиште неметалних руда које се користе као грађевински материјал налази се на више локалитета на територији Општине. Најпознатији је мајдан у Липовцу. Као резултат тога, на територији општине Топола постоје неколико предузећа која се баве прерадом овог минерала.

2.3. Демографија

Површином од 356 km² Топола представља управно-административно седиште истоимене општине у чији састав улази 31 насеље, од којих је само општински центар Топола градског, односно урбаног типа, а преосталих 30 сеоског карактера. У административно-територијалном погледу, општина Топола улази у састав Шумадијског округа, са укупно 22.329 становника и просечном густином насељености од 63 становника на 1 km².

Просечна годишња стопа раста становништва је негативна, што указује на присуство проблема депопулације у скоро свим насељима општине. У последњем међупописном периоду, запажа се смањење броја становника на нивоу општине за 11,7%.

Степен урбанизације показује да је у највећој мери, односно, као основна привредна делатност у општини Топола, пољопривреда, с обзиром да пољопривредно земљиште заузима 76% од укупне површине.

Исељавања из појединих делова општине, првенствено је било ка граду и индустријској зони и условило је значајну концентрацију становништва у општинском центру и све веће диференцирање општине у погледу густине насељености.

У општини Топола у 7.040 домаћинстава живи 22.329 становника претежно српске националности (97,6%). Природни прираштај износи -6,5‰, а просечна густина насељености 63 становника по км².

Полна структура општине Топола указује на незнатно већи удео женског становништва у односу на мушко, по попису 2011. године 50,05% од укупног становништва чине жене, а 49,95% мушкарци.

Подручје	Пол	Укупно	0-19		20-39		40-59		60≤		ИС
			Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	
Општина	С	22329	4276	19,1	5220	23,4	6542	29,3	6291	28,2	1,5
	М	11153	2215	19,9	2800	25,1	3301	29,6	2837	25,4	1,3
	Ж	11176	2061	18,4	2420	21,7	3241	29,0	3454	30,9	1,7
Градско подручје	С	4973	928	18,7	1333	26,8	1500	30,2	1212	24,4	1,3
	М	2397	499	20,8	690	28,8	693	28,9	515	21,5	1,0
	Ж	2576	429	16,7	643	25,0	807	31,3	697	27,1	1,6
Сеоско подручје	С	17356	3348	19,3	3887	22,4	5042	29,1	5079	29,3	1,5
	М	8756	1716	19,6	2110	24,1	2608	29,8	2322	26,5	1,4
	Ж	8600	1632	19,0	1777	20,7	2434	28,3	2757	32,1	1,7

Извор података - "Књига 2 – Старост и пол" - попис 2011. - Републички завод за статистику, Београд

Према подацима о демографској старости и по критеријумима за њихово одређивање, становништво општине Топола, спада у категорију дубоке демографске старости, што потврђују подаци да је просечна старост 44,3 година, 19,1% од укупног становништва је становништво млађе од 20 година, 23,4% становништва је старости од 20-39 година старости, 29,3% становништва припада старосној групи од 40-59 и 28,2% од укупног становништва је старије од 60 година.

2.4. Локална самоуправа

На територији општине Топола у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо. Општина има своје симболе: Грб и Заставу. Празник општине је 21. септембар „Мала Госпојина“. Општина врши послове из своје надлежности утврђене Уставом и Законом.

Скупштина општине је највиши орган општине који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, Законом и Статутом. Скупштина општине Топола има 41 одборника. Извршни органи Општине су: Председник Општине и Општинско веће.

Надлежности председника Општине прописане су Статутом. Председник Општине може да има два помоћника који обављају послове из појединих области (економски развој, урбанизам, примарна здравствена заштита, заштита животне средине, туризам, пољопривреда, комуналне делатности, развој месних заједница и др.).

Општинска управа у оквиру права и дужности Општине обавља одређене стручне и административно-техничке послове за потребе Скупштине општине, председника општине и Општинског већа. Општинска управа дужна је да сарађује са грађанима и да поштује личност и достојанство грађана. Општинском управом руководи начелник.

Одлуку о Општинској управи доноси Скупштина општине на предлог Општинског већа.

У Општинској управи образоване су основне организационе јединице:

- Одељење за општу управу;
- Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином;
- Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности;
- Одељење за инспекцијске послове и инвестиције;
- Служба за скупштинске, заједничке послове и информисање и
- Одељење за Локални економски развој – Канцеларија за локални економски развој.

Посебна организациона јединица је Кабинет председника Општине.

У Општинској управи организују се самостални извршиоци ван састава основних организационих јединица и то:

1. Служба буџетске инспекције;
2. Служба интерне ревизије.

Средства за рад Општинске управе утврђују се буџетом Општине.

Средства за финансирање поверених послова се обезбеђују буџетом Републике Србије.

Општина Топола има правобранилаштво. Послове Општинског правобранилаштва обављају запослени у Општинском правобранилаштву. Скупштина општине поставља и разрешава Општинског правобраниоца.

Општина Топола нема успостављену функцију локалног менаџера.

Општина Топола је оснивач следећих установа и предузећа:

1. ЈКСП „Топола“ Топола;
2. Културни центар „Топола“;
3. Туристичка организација „Опланац“ у Тополи;
4. Библиотека „Радоје Домановић“ Топола
5. Предшколска установа „Софија Ристић“ Топола.

Општина поседује своју интернет презентацију на адреси www.topola.rs

2.5. Образовање

Предшколска установа „Софија Ристић“ је једина установа оваквог типа у општини Топола, и карактерише је велика бројност група, тако да има и преко норматива за нормално функционисање. Осим централног објекта предшколска установа има на засебној локацији посебан објект у коме су смештена деца предшколског узраста. У току је проширење радног простора и додатно опремање.

На територији општине Топола функционише пет основних школа: једна у градском насељу, а остале у насељима Доња Шаторња, Горња Трнава, Белосавци и Наталинци. Свака од ових школа има и истурене јединице у другим насељима општине, тако да основне школе постоје у 21 насељу општине. Укупан број ђака у школама на територији општине Топола је 1.880, а највећи број ученика похађа Основну школу Карађорђе која је лоцирана у градском насељу.

На територији општине Топола функционише једна средња школа – Краљ Петар I са 471 ученика и 57 наставника. У оквиру школе је могуће похађати образовне профиле: гимназија, производња и прерада хране и машинство и обрада метала.

Школа располаже школском економијом на којој ученици пољопривредног смера обављају праксу. Економија се бави сточарством, ратарством, воћарством и повртарством.

2.6. Социјална заштита

Од објеката социјалне заштите, на подручју Тополе постоји Црвени крст (у комплексу Дома здравља), кухиња Црвеног крста на засебној локацији површине 0,05ha, Центар за социјални рад у просторијама објекта друге намене. Укупна површина ових објеката износи око 150 m².

Преглед укупног броја корисника основних мера и облика породично-правне и социјалне заштите

Облик заштите	2017.	2018.	2019.
Усвојење	3	2	/
Старатељство (укупно)	57	72	98
Смештај у установу	57	72	60
Смештај у другу породицу	24	26	26
Додатак за помоћ и негу	127	142	122
Материјално обезбеђење	549	400	616
Исхрана у Народној кухињи	350	350	350
Једнократна новчана помоћ	476	549	513
Помоћ у кући (за децу и старе)	78	88	86
Лични пратилац детета	6	7	8
Помоћ за оспособљавање за рад (рехабилитацију)	5	5	7
Заштићено становање	22	22	22

Извор: Центар за социјални рад „Сава Илић“ Аранђеловац, одељење у Тополи

Топола нема свој Центар за социјални рад, већ Одељење ЦСР Аранђеловац у коме је у последње три године дошло је до смањења броја запослених. Због одлива кадрова (социјални радник и психолог) у Тополи раде само три стручна радника (дипломнирани социјални радник, социјални радник и педагог). А два пута недељно долазе стручни радници из Аранђеловца (правник и психолог). Службени аутомобил центра за социјални рад је два пута недељно на располагању одељењу у Тополи.

Из наведених података види се да се број корисника повећава сваке године, као и проблематика. Преко 6 процената становништва општине Топола су корисници права на социјалну заштиту.

2.7. Комунална инфраструктура

Путна мрежа

Општина Топола има повољан саобраћајно - географски положај што је допринело развоју друмских саобраћајница на њеној територији. Од посебног значаја за саобраћај општине јесте магистрални путни правац М-23 Крагујевац - Топола - Београд који је до изградње аутопута Београд - Ниш био главна веза Крагујевца са Београдом. Поред тога, посебну важност имају и регионални путни правци Топола - Јарменовци - Горњи Милановац, Аранђеловац - Шаторња - Страгари и Наталинци - Смедеревска Паланка.

Укупна дужина путне мреже на територији општине Топола износи 261 км, од чега 82% има карактер савременог коловоза. У структури путне мреже највеће учешће узимају локални путеви – 65% од којих је 73% под савременим коловозом.

Путну мрежу општине Топола чине:

- државни путеви – 85,7км
- општински путеви – 138,2км
- улице у Варош Тополи – 45км
- некатегорисани путеви – око 700км

Водопривреда

Доминантни систем водоснабдевања је гравитациони.

За послове снабдевања домаћинства водом и обављање комуналних делатности на територији општине задужено је ЈКП Топола.

Укупан број прикључака на водоводну мрежу је 3500, а покривеност општине водоводном мрежом је нешто испод 40%. Укупна дужина примарне мреже градског водовода је 20 км.

У сеоским срединама је у великој мери присутно снабдевање домаћинства водом из сопствених бунара, каптажа мањих капацитета.

Комунална инфраструктура и отпадне воде

Када говоримо о канализацији на територији општине, треба истаћи да је регистровано 1546 прикључака, а да покривеност канализационом мрежом није задовољавајућа – свега 10%. Укупне дужине примарних мрежа фекалне и кишне канализације износе, у оба случаја, мање од 10 км.

Поред депоније Торови на територији општине постоје и две регистроване дивље депоније: на простору испод насеља на Камењаку и поред тзв. Жабарачког пута.

Одржавање чистоће

ЈКСП „Топола“ се бави сакупљањем неопасног комуналног опада, његовим одвожењем и безбедним одлагањем, сакупљањем ПЕТ амбалаже, складиштењем и третманом (балирањем), чишћењем дивљих депонија, као и сакупљањем кабастог отпада, шута, грања, пепела, покошене траве.

У току године, ЈКСП Топола“ на територији градског подручја, сакупи и одвезе око 3.000 тона комуналног отпада и око 200 тона кабастог отпада и шута. Отпад се одлаже на (несанитарну) депонију Торови, која се налази у истоименом насељу на периферији Тополе на површини од 4 ха и на којој нису обезбеђене рециклажа и разврставање отпада. Поред депоније Торови на територији општине постоје и две регистроване дивље депоније: на простору испод насеља на Камењаку и поред тзв. Жабарачког пута.

Енергетика

Главни извор електричне енергије је електроенергетски систем „Електромреже“ Србије са трансформаторском станицом „Топола“ 110/35/10 kV која је везана у прстену DV 110 kV и то DV 110 kV 123/3 Крагујевац 2 – Топола и DV 110 kV 123/2 Топола – Аранђеловац.

На територији општине Топола има 215 Т.С. 10/0,4 kV из којих се напаја нисконапонска мрежа 0,4 kV која је углавном израђена као надземна, а незнатан део је изведен кабловским водовима. Велики део постојеће нисконапонске мреже је на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника, што изазива губитке електричне енергије, што захтева нужну реконструкцију.

Гасификација

На територији општине Топола изграђена је гасоводна инфраструктура која подразумева потребне мерно-регулационе станице као и разводну мрежу цеви. Укупно уграђена мрежа цеви на територији целе општине је 250км, са могућношћу проширења мреже за још 170 км. Гасификација је спроведена до сваке месне заједнице и створене су могућности за прикључење како физичких лица, тако и привредних субјеката.

ПТТ саобраћај

На територији општине Топола има 6 пошта док је број телефонских претплатника, према подацима Републичког завода за статистику, на крају 2018. године био 6232.

Општина Топола има једну чворну аутоматску телефонску централу на коју је везано 10 крајњих централа у насељима општине.

Услуге кабловске телевизије и интернета обезбеђује национални дистрибутер КДС Коперникус д.о.о. из Београда. Поред тога, приступ интернету омогућен је и преко АДСЛ и Диал-уп конекција.

Просторно планирање

Просторни План Општине Топола усвојен је који је усвојен Одлуком СО Топола бр. 35-18/2011-05-I од 29.12.2011. године и објављен у „Сл. Гласник СО Топола“ 16/2011.

Територију општине Топола чини 31 насеље, са 29 целих катастарских општина административне општине Топола, укупне површине 356,45 km².

Стратегија развоја мреже насеља заснована је на принципу концентрисане децентрализације. Према тренутно важећем Просторном Плану Општине Топола, будући развој општине Топола засниваће се на валоризацији и коришћењу компаративних предности саобраћајно - географског положаја.

2.8. Привреда

Друштвени производ, национални доходак и просечна плата по становнику на простору општине Топола је испод републичког просека. Доминатна привредна делатност је пољопривреда са обзиром да пољопривредно земљиште заузима 76% укупне површине општине. Захваљујући плодном земљишту и клими пољопривредне културе покривају око 27.835ha, те се већина становништва традиционално бави воћарством, виноградарством, повртарством, ратарством и сточарством. Гаји се и прерађује винова лоза и многе воћне врсте (шљива, јабука, бресква, вишња) које дају квалитетан род. У Краљевом и приватним винским подрумима производе се квалитетна вина. Велики део воћарске производње се извози на руско и тржиште других европских земаља или прерађује у Фабрици за прераду воћа и поврћа „Јарменовци А.Д.“. Заступљени су и прерада метала и камена и хемијска индустрија. У селу Липовац је минерално налазиште калцијум карбоната. Веће приходе бележи и трговина, чиме привредна структура добија на диверзификацији.

Према подацима АПР-а у Регистру Мере подстицаја и регионалног развоја (мапе), са стањем на дан 31.12.2019. године, на територији општине Топола је регистровано 223 привредна друштва, 736 предузетника, 127 удружења и 3 задужбине.

Највише предузетника присутно је у секторима трговина 236 и занатство 160. Следе грађевинарство, саобраћај и пољопривреда (90, 80, 80). У делатности туризма запослено је 40 предузетника.

Велики привредни системи у општини Топола, носиоци привредног развоја су Гоша - 12. Октобар у делатности мапинска обрада метала, са 84 запослених, и «Милан Благојевић» Наталинци у делатности Производња готове хране за домаће животиње са 46 запослених.

Запосленост

Година	Општина	Укупан број запослених	Запослени у правним лицима	Предузет.	Пољоприв.	Процењен број становника	% запослени у односу на процењен број становника
2019	Општина Топола	4,867	2,423	981	1,463	20,144	24.16

Извор: Републички завод за статистику - Београд

Укупан број запослених на територији општине Топола износи 4.867 лица, од тога 49,78% су запослени у правним лицима (привредна друштва, установе, задруге и друге организације), 20,15% су приватни предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих и 30% регистровани индивидуални пољопривредници.

Стопа запослености, која се израчунава односом броја запослених на процењен број становника износи 24,16%.

Када се посматра структура запослености по привредним секторима највише запослених је у прерађивачкој индустрији 17,96%, и трговини на велико и мало и оправка 14,8%. Следе сектори образовања 7,13% и државна управа и социјално осигурање 4,4%.

Незапосленост

Структура незапослених лица

Година	Укупно	Први пут траже запослење		Без квалификација		Жене		На 1000 становника
		свега	%	свега	%	свега	%	
2018.	1614	520	32.2	526	32.6	952	59.0	79

Извор: Републички завод за статистику, Београд

Према подацима Националне службе за запошљавање укупан број незапослених лица на крају 2018. године износио је 1614. Број незапослених на 1000 становника је 79, док од укупног броја незапослених, 59% су жене. Од укупног броја незапослених, 32,6% су лица без квалификација.

2.9. Пољопривреда

Према структурним типовима руралних подручја Републике Србије, подручје општине Топола припада Средишњем руралном подручју - Поморавље и Шумадија (тип 2), у оквиру Шумадијске области. Ова подручја су традиционално зависна од пољопривреде и њој сродних делатности, али је присутно повећање учешћа непољопривредних активности, као што су индустрија, рурални туризам и услужне делатности.

Агроеколошки услови у општини Топола су врло повољни за пољопривредну производњу. Обрадиво земљиште представља један од најважнијих природних ресурса и чини базу организоване пољопривредне производње. На територији општине Топола пољопривреда је важна привредна делатност, која са 50% учествује у формирању националног дохотка.

Према Попису пољопривреде из 2012. године, укупан број пољопривредних газдинстава на територији општине Топола је 4.371. Учешће пољопривредних газдинстава у укупном броју домаћинстава износи 82%.

Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава на територији општине према подацима Управе за трезор-експозитура Крагујевац износи 3.585.

У већем делу општине постоји дуга традиција и велико знање у гајењу воћа и винове лозе. Воћарство и виноградарство представљају две основне гране пољопривредне производње у великом делу општине. На подручју општине Топола годишње се произведе око 50.000 тона воћа и око 3.995 тона грожђа највишег квалитета. Воће се већим делом пласира на тржиште Русије и Западне Европе. Последњих година уложени су велики напори у обнову воћарске и виноградарске производње, чији су ефекти већ видљиви, јер новоподигнути савремени засади ступају у род.

На подручју општине Топола постоји 8 пољопривредних удружења и 10 задруга. Преглед удружења и задруга из области пољопривреде дат је у табели.

Улога удружења и задруга је веома значајна за унапређење пољопривредне производње, посебно у делу модернизације и едукације пољопривредних произвођача, давања савета и информација пољопривредницима, пружања помоћи и слично, а основни проблеми везани за рад удружења јесу пре свега низак ниво свести пољопривредника о потреби удруживања, низак степен професионализације удружења и расположивости адекватног управљачког кадра.

Пољопривреда: важна привредна делатност на територији општине Топола, која са 50% учествује у формирању националног дохотка. У оквиру пољопривреде формирано више задруга и удружења.

Индустрија: њеним сталним развојем смањује се учешће пољопривреде у друштвеном производу. У области прерађивачке индустрије најзначајније су:

- прерада пољопривредних производа
- производња пића
- прерада камена
- производња металских производа
- трговина
- развој традиционалног занатства и домаће радиности.

Туризам: туристичка понуда Тополе представља део понуде регије централне Србије. Може се поделити на следеће туристичке предеоне целине:

- најатрактивније туристичко подручје представља целина „Крађорђева Топола са Опленцем“, заштићена као непокретно културно добро.
- затим планина Рудник и подруднички крај (шуме, пашњаци, воћњаци) са потенцијалом за развој ловног, спортског и здравствено - рекреативног туризма, а такође и верског туризма чија је главна туристичка дестинација манастир Никоље.
- подручје десне обале Јасенице од потеза Калуђерица до Божурачке косе, као природни резерват богат шумом, бројном дивљачи, изворском водом и dobrим видиковцима са спомен – кућом Радоја Домановића у близини.
- Благи пораст сеоског туризма чији су носиоци регистрована сеоска туристичка домаћинства којих за сада има 9 регистрованих.

2.10. Туризам

Топола са Опленцем је препознатљива туристичка дестинација која чини јединствени туристички простор кога карактерише конкурентна и атрактивна туристичка понуда, првенствено заснована на материјалном и нематеријалном културно-историјском наслеђу, гастрономији, манифестационом туризму, сеоском и ловном туризму. Топола се налази и на винској рути и својом понудом одговара потребама најзахтевнијих туриста.

Изградњом Задужбине Краља Петра на Опленцу, Топола је постала најпознатија варошица у Србији, и најпосећеније ходочашће свих Југословена и свих странаца који су посећивали Југославију.

Општина Топола је увек била позната по својој богатој туристичкој понуди која се огледала у бројним споменицима културе, значајним историјским локалитетима, манифестацијама, култури и гостољубивости Тополаца, префињеној гастрономији, доброј домаћој капљици, винском туризму, аутентичним сувенирима, музици.

Снажан помак у стављању свих туристичких потенцијала на српско, европско али и светско тржиште учинио би се формирањем Дестинацијске менаџмент организације која би на највишем нивоу, професионално и комерцијално објединила све чиниоце туристичке привреде како из јавног тако и приватног сектора.

Све то повећало би видљивост Тополе као туристичке дестинације али и довело до увећања туристичког промета и додатног прихода од туризма.

На територији општине се налази више локалитета како са дефинисаним туристичким производима тако и туристичким потенцијалом, од којих неки имају и национални значај.

Видови туризма заступљени на територији општине Топола су:

- Културни туризам,
- Рурални туризам,

- Вински туризам,
- Манифестациони туризам
- Ловни туризам
- Викенд туризам

Сваки вид туризма има своје циљне групе туриста, које се најчешће преклапају.

Најзначајнији туристички догађај у Тополи је привредно – туристичка манифестација „Опленачка берба“. Опленачка берба се налази у рангу 5 најзначајнијих манифестација у Србији, како по посећености тако и по континуитету и квалитету садржаја. Опленачка берба траје у континуитету већ 57 година. Организује се другог викенда октобра сваке године, а све у част берби грозђа и справљању најквалитетнијих вина са препознатљивим квалитетом и именом у целом свету. Опленачка берба је постала бренд Општине Топола и Шумадије.

2.11. Култура

Делатност културе на подручју општине Топола одвија се преко институција општинског (локалног значаја) и републичког (надрегионалног) значаја. На подручју градског насеља Топола налазе се следећи објекти и институције:

- Дом културе са биоскопом
- Библиотека „Радоје Домановић
- Музеј и галерија „Карађорђева Топола“ – Оплепац

Објекти који су везани за просторну и културно-историјску целину «Карађорђева Топола», задужбину краља Петра I Карађорђевића (у центру Тополе и на Опленцу), имају шири, републички значај. Већи број објеката у оквиру ових целина, обављају делатност културе: Библиотека, Карађорђев конак који је у функцији музеја са сталном меморијалном поставком „Вожд Карађорђе“, затим Музеј и галерија.

На сеоском подручју делатност културе обављају домови културе различитог карактера и капацитета. У 17 насеља постоји објекат ове намене, а 9 објеката је грађено наменски. Остали домови културе налазе се у оквиру објеката других намена (задружни домови, месне канцеларије, школе и др.).

Сеоске библиотеке постоје у појединим сеоским насељима у оквиру школских објеката и спомен кући "Радоје Домановић" у Овсишту.

Укупна површина објеката намењених делатности културе, на градском и на сеоском подручју, износи око 16.700 m². Просторни капацитети по критеријуму расположивог простора су у већини насеља одговарајући уз потребну грађевинску реконструкцију и програмску ревитализацију.

У општини функционише једно Културно-уметничко друштво под називом „Оплепац“ и Црквени хор „Оплепац“. Оба друштва су волонтерског карактера, веома успешна у свом раду, позната и ван граница Србије. Њихове активности доприносе развоју културе у Тополи учешћем у свим значајним манифестацијама у Тополи.

Топола представља ризницу културно-историјских споменика по којима је чувена у свету и који се налазе под заштитом.

Влада Републике Србије је 2006. године донела Одлуку о највишем степену заштите просторно-културно историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем“ која обухвата уже језгро Тополе, и Оплепац са свим културно-историјским објектима на њему.

По свом културно-историјском наслеђу општина Топола спада међу најбогатије општине у Србији. Ова тврдња је оправдана улогом коју је Топола имала у току Првог српског устанка и касније за време владавине династије Карађорђевић.

Од историјског наслеђа посебно се издваја комплекс Задужбине краља Петра I Карађорђевића који у свом саставу обухвата како историјске знаменитости из времена Карађорђа (Карађорђев град, Карађорђеву касарну и цркву Рођења Пресвете Богородице), тако и заоставштину краља Петра I и краља Александра I Карађорђевића на Опленцу (цркву Светог Ђорђа са пратећим објектима).

Бројне културне манифестације које се одржавају током целе године, окупљају велики број грађана са читаве територије општине Топола као и туристе из земље и света.

3. SWOT анализа

SWOT анализа (интерна и екстерна самопроцена локална заједнице) је методолошки алат, коришћен у циљу одређивања конкурентске позиције локалне заједнице. Представља основни улаз за дефинисање приоритетних циљева и то, пре свега, део анализе који се односи на слабости. Наиме, евидентирани слабости служе као основа за квалитетно планирање развоја, тако што ће дефинисани приоритетни циљеви указивати на потребу и начин за смањивање или елиминисање тих слабости.

Практичност и веома широку применљивост ове анализе обезбеђује јој њена једноставност представљена матрицом 2 x 2, у којој се налазе и четири саставна елемента SWOT анализе: снаге, слабости, шансе и претње. Снаге и слабости су интерни елементи на које једна локална заједница може да утиче, док шансе и претње представљају екстерне елементе, односно факторе из спољашности на које не може да утиче.

Снаге су фактори који једном подручју дају предност. Слабости су, са друге стране, фактори који представљају препреке развоју локалне заједнице. Шансе су екстерне прилике које треба искористити, док претње означавају негативан екстерни фактор који треба неутралисати.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ

SWOT матрица

Идентификовано је 9 кључних области друштвено-економског развоја за које су израђене SWOT анализе:

- Економија и предузетништво
- Пољопривреда и рурални развој
- Инфраструктура и животна средина
- Здравствена заштита
- Социјална заштита
- Туризам
- Спорт
- Култура
- Образовање

Економија и предузетништво SWOT

Снаге	Слабости
• Квалитетна путна мрежа на главним саобраћајницама, повезаност са великим трговинским и индустријским центрима • Постојање простора који се могу ангажовати у домену разних привредних активности, уз мале трошкове инфраструктурног опремања. • Постојање сировинске базе (воће, поврће) за прехранбену и прерађивачку индустрију • Доступност образоване радне снаге на тржишту рада • Развијено приватно предузетништво • Развијена прерађивачка индустрија неметала – камена кречњака • Постојање индустријских зона • Развијена трговинска мрежа • Добра заступљеност банкарског сектора (у Тополи 8 банака имају своје експозитуре) • Активна Интернет презентација општине Топола • Остварена успешна сарадња са организацијама за подршку бизнису попут Регионалном агенцијом за економски развој Шумадије и Поморавља, Привредном комором Србије, Бизнис развојним центром,	• Недовољна инфраструктурна опремљеност ван општинског центра, • Неискоришћени капацитети у зонама индустријске производње, • Недовољна опремљеност комуналном инфраструктуром: водопривреда, енергетика, телефонија. • Висок степен поларизације привредних активности, мала заступљеност привреде ван општинског центра и изражена депопулација. • Застарела технологија у метало-прерађивачкој и прехранбеној индустрији • Недовољно функционалне и опремљене индустријске зоне • Недовољна искоришћеност производних капацитета нарочито у прерађивачкој индустрији • Одумирање старих заната • Нефункционалисање постојећег удружења приватних предузетника и слаба организованост предузетника • Недостатак правовремених информација • могућностима подршке развоју привреде • Недостатак базе података о привредним ресурсима • Недовољна мотивисаност младих • Одлазак младог и стручног кадра у веће градове; Нефункционалисање канцеларије за младе, недовољно изражен предузетнички дух • Непостојање стручног тима локалне самоуправе за подршку привредном развоју, од базе података о привредним ресурсима до мера подршке привредницима и до промоције инвестиционих потенцијала • Висока стопа незапослености • Недовољан број радно способног становништва у производним делатностима • Поступак приватизације није успешно

	спроведен (многе приватизоване фирме нису наставиле процес производње) • Корупција и непоштовање законских прописа од стране привредника и послодаваца
Шансе	Претње
- Формирање привредне зоне намењене развоју малих и средњих предузећа стварањем просторног амбијента као дела укупног пословног амбијента за њихово успешно функционисање. - Развој МСП уз јачање приватне иницијативе у секундарним центрима општине - Децентрализација локалне самоуправе - Повољни услови за добијање финансијских средства код фондова за развој - Подстицање сарадње са донаторима и надлежним министарствима - Регионална сарадња и сарадња са суседним општинама - Сарадња са дијаспором - Већа улагања у људски потенцијал као водећи фактор развоја у савременим условима привређивања. - Враћање имовине локалним самоуправама	- Високе и променљиве каматне стопе на кредитна средства за развој привреде - Светска економска криза - Неравномеран економски развој у региону - Неадекватна законска регулатива - Неповерење инвеститора у правни систем у Србији - Заостајање у економском развоју због запостављености региона од стране Републике – централизација - Компликован поступак за прибављање грађевинских дозвола за нове производне капацитете – погоне - Негативан природни прираштај становништва - Неповољан тренд развоја прерађивачке индустрије,

Пољопривреда и рурални развој SWOT

Снаге	Слабости
- Повољни природни услови и остали фактори за гајење разноврсних биљних и животињских врста, као и за развој туризма - Релативно повољна образовна структура сеоског становништва - Неговање традиције у пољопривредној производњи - Постојање производних ресурса (квалитетни воћни засади и др.) - Постојање стручних кадрова и пољопривредне школе - Усвојена стратегија развоја пољопривреде - Осавремењавање производње пољопривредних производа. - Постојање 7 удружења пољопривредника и 4 задруге	- Недовољно искоришћени постојећи производни капацитети - Деградација и дехумификација земљишта/ производна моћ смањена у односу на потенцијалне могућности земљишних типова - Недовољна едукованост и мотивисаност сеоског становништва - Ниска продуктивност - Недовољна искоришћеност могућности за производњу здраве хране - Недовољна сарадња са институцијама из области пољопривреде - Не увођење светских норми стандарда квалитета пољопривредних производа - Недовољно заступљени системи за наводњавање и мреже противградне заштите у пољопривреди - Нерешени имовинско-правни односи на пољопривредним земљишним комплексима
Шансе	Претње
- Тренд повећања знања из области агроекономије у циљу веће и квалитетније производње. - Могућност отварања више пољопривредне школе у Тополи. - Укључивање у савремене развојне токове бољим приступом тржиштима и специјализацијом производње (препознатљивим производима). - Привредна повезивања на регионалном	- Слободан увоз јефтиних пољопривредо - прехрамбених производа - Изоостанак подстицаја у пољопривреди - Неприступачност (финансијска) савремених машина - Немогућност набавке савремене механизације - Неповољна цена репроматеријала - Одсуство планског приступа у планирању туристичког тржишта (ниво Република –

нивоу • Већа улагања у људски потенцијал као водећи фактор развоја у савременим условима привређивања.	општина)
---	----------

Туризам SWOT

Снаге	Слабости
- Транзитни положај општине у односу на велике урбане центре - Повољна клима и разноврсни рељеф (од површи до брдско планинског терена) од значаја за развој различитих облика туризма у природи - Близина планина Рудник и Венчац - Богато културно-историјско наслеђе као потенцијал за развој културног, излетничког, сеоског, манифестационог и винског, туризма посебног интересовања. - Близина туристичких центара у ближем и даљем окружењу (Крагујевац и Аранђеловац) пружају могућност повезивања неколико засебних туристичких целина. - Добра путна инфраструктура - Позносредњовековни културно-историјски споменици од значаја за туристичку понуду - Знамените личности овог краја у некадашњем јавном и политичком животу Србије и Југославије - Регистрована сеоска туристичка домаћинства - Постојање туристичке организације „Опленац“ Топола - Туристички значај Задужбинског комплекса „Краљ Петар I“ - Активна Интернет презентација Општине Топола и Туристичке организације - Организовање традиционалних културних манифестација „Опленачка берба грожђа“, „Сабор изворног народног стваралаштва“ и сликарска колонија Липовац као препознатљиви туристички производи ове дестинације - Постојање Просторног плана општине, четири плана генералне регулације за насељена места и већег броја планова детаљне регулације - Развијеност винског и сеоског туризма (30 насеља сеоског типа на територији општине са око 3.500 регистрованих пољопривредних газдинстава) - Инвестиције у развој винарства из сопствених средстава предузетника и винара и локалне самоуправе кроз инвестирање у путну инфраструктуру и електрификацију у сеоским срединама - Висок ниво квалитета винске и задовољавајући ниво квалитета гастрономске понуде - Релативно високо учешће образованог	- Недовољна заштита, одржавање и унапређење ресурса. - Недовољно искоришћени потенцијали за развој туризма - Кратко задржавање излетника и туриста у Тополи - Слаба додатна потрошња, услед недовољно развијене супраструктуре, која не прати добро развијен и дефинисан туристички производ - Недовољан обим новчаних средстава за маркетиншке активности - Низак ниво свести о значају туризма и културног идентитета за развој предузетништва и туризма - Неадекватна квалификациона структура запослених у туризму - Недовољна сарадња са суседним туристичким дестинацијама у смислу повезивања и формирања заједничке, интегрисане туристичке понуде - Недовољно додатних туристичких садржаја и њихова неповезаност - Недовољно развијена туристичка сигнализација - Недостатак и запуштеност спортских терена и објеката - Уситњени и „разбацани“ смештајни капацитети - Низак степен искоришћености смештајних капацитета - Недовољно улагање власника смештајних објеката у побољшање квалитета понуде, стандардизацију, категоризацију и квалитетне додатне садржаје у руралном туризму - Скромна сувенирска понуда и начин њеног пласмана - Одсуство препознатљивог сувенира Тополе - Недовољна сарадња удружења ловаца у сврху туризма - Скромна комерцијална туристичка понуда Тополе на ширем туристичком тржишту - Недовољна укљученост свих заинтересованих страна у формирање туристичке понуде - Нерешени имовинско правни односи (реституција имовине) - Немогућност креирања и пласмана туристичке понуде на Опленцу због лимитирајућих услова службе заштите - Недовољно праћење савремених трендова у туризму од стране већине носилаца активности

- кадра у структури урбаног становништва - Задовољавајући обим угоститељске понуде (смештајних и угоститељских објеката) - Добра међусекторска сарадња - Донет Програм развоја туризма општине Топола са акционим планом 2017-2021	- Недовољна примена савремених технологија у туристичкој понуди а посебно при презентацији културне баштине у вези са пројектом дигитализације културног наслеђа - Депопулација и опадање броја радно способног становништва
Шансе	Претње
- Наслеђе традиционалног руралног подручја представља богату основу за динамичан развој руралног туризма - Развој саобраћајне, комуналне и туристичке инфраструктуре и супраструктуре - Развој целогодишње туристичке понуде - Креирање адекватне понуде у циљу продужетка боравка гостију - Окончање имовинског спора Задужбине Краља Петра I са државом - Регионална сарадња и учешће у регионалним пројектима развоја туризма - Прикључивање винским и културним рутама Савета Европе у циљу повећања конкурентности - Увођење континуираног неформалног образовања кроз обуке, тренинге, радионице за потребе туризма и угоститељства, - У складу са препорукама Стратегије развоја туризма 2016-2025. повезивање са туристичком понудом суседних општина у Шумадијском округу у циљу креирања интегрисане туристичке понуде и више заједничких и комплементарних туристичких производа - Приступ и боље коришћење ЕУ и других фондова (финансирање активности из донација, страних улагања и фондова међународних организација) - Јачање интерсекторске сарадње	- Мањак финансијске подршке за обнову и реституцију историјских локалитета - Даље одлагање решавања власничких питања Задужбине на Опленцу - Запостављање неформалног образовања у угоститељству и туризму - Немогућност конкурисања код предприступних и фондова који се тек отварају (Западни Балкан) - Неискоришћеност могућности које пружа транзитни туризам - Одлив мозгова (одлазак младих у веће градове и ван земље) - Политичка и економска нестабилност - Мали број рецептивних туристичких агенција у Србији и њихова скромна комерцијална понуда и промоција ове туристичке дестинације у земљи и иностранству - Ниска куповна моћ туриста који посећују ову дестинацију осим у сегменту винског туризма - Даљи пад стандарда и куповне моћи становништва - Недовољна ангажованост предузетника у туризму на пољу обезбеђивања субвенционисаних средстава државе услед неинформисаности и предрасуда - Даља ограничења од стране Завода за заштиту споменика културе

Инфраструктура и животна средина SWOT

Снаге	Слабости
- Израђени урбанистичко плански акти као основ просторног развоја општине - Постојање институција (Дирекција за изградњу општине Топола, Јавно комунално-стамбено предузеће, Инспектор заштите животне средине и др.) - Постојање стручних кадрова за изградњу и одржавање инфраструктурних и комуналних објеката и заштиту животне средине - Израђена комунална инфраструктура у Тополи - Повољан топографско-географски положај у погледу значајних саобраћајница на подручју општине Топола	- Недовољна опремљеност комуналном инфраструктуром: водопривреда, енергетика, телефонија. - Недовољна инфраструктурна опремљеност ван општинског центра. - Недовољна заштита, одржавање И унапредјење ресурса. - Недостатак буџетских средстава локалне самоуправе за улагања у развој инфраструктуре и заштиту животне средине - Недовољно развијена свест о заштити животне средине - Застарела опрема и технологија за складиштење чврстог отпада - Неадекватно управљање чврстим отпадом (неуређена постојећа депонија, нема капацитета и сл.)

- Развијена мрежа државних путева као могућност прилаза и доласка у Тополу из разних праваца. - Подручје општине Топола је добро плански покривено саобраћајном мрежом путева различитих категорија - Близина Крагујевца као регионалног центра и Београда - Територијом општине Топола пролази део трасе Брзе магистралне саобраћајнице - Шумадијске магистрале за који је урађен идејни пројекат - Богатство природним ресурсима (изворишта, каменоломи, речни токови) - Неискоришћени потенцијал обновљивих извора енергије на који се у наредном периоду може рачунати, пре свега на коришћење енергије из био масе и целулозних отпадака у пољопривреди, соларну и енергију ветра углавном за локалне потребе, што ће у смањити потребе за ел. енергијом. - Расположиви капацитети дистрибутивних електроенергетских објеката свих напонских нивоа су на задовољавајућем нивоу, задовољавају садашње потребе потрошача, а за задовољење потреба до краја планског периода не захтевају значајнија финансијска улагања. - Успешна сарадња са Регионалном агенцијом за економски развој Шумадије и Поморавља - Успешна сарадња са Сталном конференцијом градова и општина	- Постојање великог броја дивљих депонија - Непостојање рециклажних станица - Неадекватан транспорт чврстог отпада и смећа на територији општине Топола - Недовољан број контејнера - Нестручна примена средстава за заштиту биља у пољопривредној производњи - Неуређени споредни путни правци по селима - Недовољно уређених зелених површина - Неуређеност зелених површина по сеоским центрима - Пропадање путне инфраструктуре због немогућности одржавања - Недовољно изградјеност саобраћајних површина за немоторно кретање (смањена безбедност угрожених категорија учесника у саобраћају), - Не постоји планска и техничка документација нити финансијска конструкција за коридор планиране пруге Младеновац – Аранђеловац-Топола- Горњи Милановац-Чачак - У сеоским насељима на територији општине не постоји канализациони системи. - Конфигурација терена и раштрканост објеката (карактеристика сеоских насељ) утиче на изградњу канализационог система - Подручје општине Топола не располаже производним електроенергетским капацитетима (термо и хидро електранама) - На планском подручју нема услова за изградњу малих и мини електрана. - Поузданост и квалитет напајања ел. Енергијом нису на задовољавајућем нивоу (реконструкција постојећих објеката и изградња нових објеката и водова)
Шансе	Претње
- Обновљиви извори енергије - Веће коришћење других енергената у категорији широке потрошње пре свега убрзана гасификација и коришћење обновљивих извора, економски исплативијих а који замењују електричну енергију - Изградња пруге Младеновац-Топола-Горњи Милановац – Чачак предвиђена Просторним планом Републике Србије, као приоритетна нова пруга за допуну железничке мреже - Прикључивање подручја општине Топола на будући Регионални водопривредни систем “Лопатница-Студеница” (предвидјено Просторним планом РС и Водопривредном основом РС) - Изградња нових Т.С. 10/0.4 КВ са припадајућим напојним водовима - Изградња акумулације сирове воде на Јарменовачкој реци и Поточању (систем би био конципиран на гравитационом принципу и користио би досадашње цевоводе, - Продужетак постојећег водосистема	- Миграција становништва према општинском центру - Повећана бука И аерозагађења И смањење безбедности услед мешања транзитних И локалних саобраћајних токова - Већа потрошња електричне енергије до 2025 - Аеро загађења - Запостављеност општине од стране Републике - Централизација државних институција и финансијских токова - Економска криза

„Рзав“ од Горњег Милановца и довођење недостајућих количина воде преко превоја код варошице Рудник и довођење пијаће воде до садашњег водовода у Јарменовцима. • Изградња регионалне депоније чврстог отпада • Постојећи институционални оквир за подршку развоја инфраструктуре и заштите човекове средине; • Доступност националних фондова за финансирање пројеката из области инфраструктуре и заштите човекове околине • Укључивање у реализацију регионалних пројеката • Доступност фондова ЕУ за финансирање инфраструктуре и заштите животне средине • Присуство донаторских средстава	
--	--

Здравствена заштита SWOT

Снаге	Слабости
• Постојање Дома здравља са квалитетном, ефикасном и доступном примарном здравственом заштитом, пратећи савремене трендове и лечења у медицини. • Теренске амбуланте (Г.Трнава; Д.Шаторња; Белосавци; Наталинци; Јарменовци и Липовац) • Службе Дома здравља Топола: • Служба за ЗЗОС у свом саставу има одсеке поливалентне патронаже, палијативног и кућног лечења, возни парк и одсек хитне медицинске помоћи који пружа услуге корисницима у Дому здравља и на терену 24 сата, 365 дана у години. • Служба за здравствену заштиту деце и школске деце има у саставу савештовалиште за децу, Такође има и одсек здравствене заштите жена са саветовалиштем за труднице • Специјалистичко-консултативна служба у свом саставу има: интернисту, офталмолога, радиолога и пнеумофтизиолога. • Одељење лабораторијске дијагностике са свим основним анализама које су предвиђене за примарну здравствену заштиту • Стоматолошка здравствена заштита за одрасле и за децу и специјалисту ортопедије вилица. • Служба немедицинских послова: правно економско и техничко одељење • Реконструисан и опремљен Дом здравља • Задовољавајућа опремљеност Дома здравља • Организован превоз пацијената на дијализу и свих хитних стања и непокретних пацијената на заказане	• Недовољна покривеност територије амбулантама Дома здравља • У служби лабораторијске дијагностике недовољан број кадра у односу на број услуга. • Непостојање осталих специјалистичких служби, а према Плану мреже здравствених установа у РС по броју становника општина, немамо основ за недостајуће специјалисте • Велика флукуација здравственог кадра • Одлазак образованих медицинских кадрова Тополаца • Непостојање развојног саветовалишта • Возни парк Дома здравља – недовољан број возила • Потребна реконструкција објеката у селима Трнава, Јарменовци и Белосавци • Нема мамографа • Недовољан број техничког особља (домар и спремачице) и медицинског особља за доступнију здравствену заштиту. • Нема прихватишта за стара лица

- прегледе - Континуирана едукација медицинског кадра ДЗ - Добра сарадња Дома здравља и ЦСР - Приватна пракса (стоматолог, педијатар, офтамолог, радиолог, интерниста, дерматолог)	
Шансе	Претње
- Конкурси / средства донатора - Конкурс Кабинета министра за иновације и технолошки развој - Грантови и Пројекти у оквиру делатности Дома здравља	- Смањење наталитета - Све више старачких домаћинстава - Недовољна средства за иновације и едукације - Застарелост и израбљеност апарата и опреме - Лоше организован међуградски превоз (Топола – Крагујевац) и локални јавни превоз - Непостојање базе података корисника на националном нивоу – о социјалној и здравственој структури нације

Социјална заштита SWOT

Снаге	Слабости
- Препознатост код корисника услуга / Грађани упознати са могућностима и услугама институција и организација СЗ - Добра сарадња између установа СЗ и ЛС - ЛАП за Роме - Постојање одељења Центра за социјални рад - Постојање Црвеног крста - Обучени кадрови / запослени ЦК - Постојање објекта народне кухиње Црвеног крста - Едуковани кадрови ЦСР и лиценцирани пружаоци услуга ЦСР - Повезаност и сарадња са НВОма ради остваривања одређених услуга грађана - Обучене и лиценциране геронто домаћице (6) - Развијене услуге ЦСР: лични пратилац за децу са сметњама у развоју, социјални сервис - помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и њихове породице и старе у сарадњи са ЛС, - Постојање, активан рад и сарадња УРВИ и Службе за борачку и инвалидску заштиту ЛС - Интерресорна комисија у оквиру општине и Одељења за друштвене делатности - Служба за дечију и борачко-инвалидску заштиту при ЛС - Постојање Повереника за ИРЛ - Клубови за старе при Удружењу Волонтерски центар КОРАЦИ (у селима и у граду)	- Центар за социјални рад није самостална јединица већ испостава Центра у Аранђеловцу - Недовољан број запослених у Центру за СР - Недовољна сарадња председника Месних заједница са институцијама социјалне заштите - Недовољна покривеност услугама социјалне заштите сеоских месних заједница - Потреба за унапређењем тренутних помоћи - Лоша сарадња са Медијима - Непостојање социјалне карте на локалном нивоу - Недовољно едуковано становништво у области ЗиСЗ - Неадекватан простор ЦСР – неприступачан за старе и особе са инвалидитетом - Техничка неопремљеност ЦСР - Неадекватан број стручних радника ЦСР у односу на број становника - Непостојање прихватних станица и прихватишта - Непостојање организоване бриге о лицима са проблемима зависности и осталих лица са другим поремецајима у понашању - Разуђеност територије општине и отежан приступ сеоском становништву (доступност услуге, јавни превоз) - Недовољна искоришћеност потенцијала и лиценцираних кадрова ЦК за услуге социјалне заштите - Недовољно развијена превенција у СЗ
Шансе	Претње
- Боља сарадња са МЕДИЈИМА (формализовање сарадње) - Конкурси министарстава и донатора - Доношење скупштинске одлуке о одвајању Центра за социјални рад у	- Услед Covid -19 обустављени су годишњи конкурси Министарства за рад и социјалну политику - Незапосленост и губљење радних места (корисници услуга) у ванредним ситуацијама

Тополи	• Забрана запошљавања у јавном сектору • Непостојање базе података о социјалној структури корисника социјалне и здравствене заштите на националном нивоу • Непостојање социјалне карте на националном нивоу • Неравномерно улагање министарства / Централизација • Непостојање националних стратегија које дају оквири и јасне смернице за развој СЗЗ • Повећање броја старачких и самачких домаћинстава – демографија
--------	---

Спорт SWOT

Снаге	Слабости
• Мрежа спортских објеката на градском и на сеоском подручју • На територији општине постоји укупно 32 спортска клуба у мушкој и женској категорији. • Финансијска подршка локалних власти развоју спорта • Запажени успеси карате клуба Топола • Функционисање спортског друштва „Карађорђе“ Топола	на градском подручју је изражен недостатак објеката и терена за активну и пасивну рекреацију. • Недовољна опремљеност сеоског подручја спортским теренима различите врсте • Постојећи спортски терени у лошем стању, углавном без пратећих просторија и неограђени. • Недостатак затворених спортских објеката
Шансе	Претње
• Финансијска и техничка подршка надлежних Министарстава	• изражено смањење броја деце школског узраста последњих година, као последица пада наталитета (на сеоском и на градском подручју) • Висока стопа криминала

Култура SWOT

Снаге	Слабости
• Развијена мрежа изграђених објеката културе на целом подручју општине, као основ за промоцију културе, нарочито на сеоском подручју • Институције: Задужбина краља Петра И, Библиотека Радоје Домановић и Културни центар. • Постојање културно-уметничког друштва „Опленац“ Топола • Богато културно-историјско наслеђе представља значајан потенцијал за развој туризма • Реновирана зграда у коју је смештена Библиотека „Радоје Домановић“ у Тополи • Препознатљивост манифестације Традиционална смотра сликара „Липовачка колонија“ • Функционални домови културе по месним заједницама	• Неискоришћеност простора домова културе на сеоском подручју • Низак квалитет објеката намењених култури • Недовољна заинтересованост ученика и младих за културне садржаје • Недовољно програмских активности које би задржале младе у Тополи • Непостојање понуде културних садржаја у месним Заједницама • Недовољна искоришћеност постојећих ресурса (домова културе по месним заједницама, биоскопске сале у Тополи и др.)
Шансе	Претње
• Финансијска и техничка подршка надлежних Министарстава	• Висока стопа криминала

Образовање SWOT

• Снаге	• Слабости
- Развијена мрежа основних школа (матичних и подручних) које равномерно покривају гравитационо подручје - Постојеће површине земљишта намењеног основном образовању које су изнад прописаних норматива. - Добра путна мрежа на главним путним правцима који повезују школе на територији Општине - Подршка локалне самоуправе развоју у областима образовања, културе и спорта - Добра сарадња свих релевантних структура на подручју општине (локална власт, школе, спортске организације, институције културе) - Подршка локалне самоуправе у реализацији пројеката у виду финансирања и реализације - Даровитост ученика и њихова достигнућа - Одличан наставни кадар који може да изнесе реформе и унапреди рад образовних установа	- Не постоји обухват млађе деце од 3 до 5,5 година, у сеоским подручјима мрежом предшколске установе - Недовољан капацитет објеката основних школа, нарочито матичних и предшколске установе - Дотрајалост објеката и недостатак инвентара, технике и дидактичких средстава на свим нивоима образовања - Недостатак стручног кадра у просвети за поједине области на нивоу општине (велики број запослених у просвети путује на посао из других градова) - Недовољна опремљеност матичних основних школа фискултурним салама и другим садржајима школског стандарда. - Недовољна мотивација просветног кадра за спровођење ваннаставних активности - Нема стратегије упошљавања, и вредновања стеченог искуства и резултата рада у образовању - Органичен буџет за стручно усавршавање запослених - Непостојање институција које се баве усмеравањем младих при избору будућих занимања, као ни центра за младе и даровите ученике - Недовољан број радника на одржавању објеката
Шансе	Претње
- Ерасмус+ и други фондови - Финансијска и техничка подршка надлежних Министарстава - Усклађивање просветних програма са програмима Европске уније - Могућност отварања више пољопривредне школе у Тополи - Изградњом ђачког дома (због великог броја ученика на пољопривредном смеру из околине Тополе)	Изражено смањење броја деце школског узраста последњих година, као последица пада наталитета (на сеоском и на градском подручју)

Бодовање SWOT анализе

Након израђених SWOT анализа, спроведена је класификација и приоритетизација слабости и снага по свим областима развоја. Ово представља основу за дефинисање општих циљева и мера Плана развоја.

Критеријуми који су коришћени за одређивање приоритетних слабости и снага:

- Да ли слабост показује растући, опадајући или привремени тренд?
- Колико дуго има утицај и када се појавила?
- Да ли је утицај снажан или не?
- Да ли је могуће контролисати тај утицај?

Резултати ове фазе приказани су у табели приоритетних слабости и снага

Приоритетне слабости									
Економија и предузетништво	Пољопривреда и рурални развој	Инфраструктура и заштита жив. средине	Здравство	Социјална заштита	Туризам	Спорт и спортска инфраструктура	Култура	Образовање	
Недовољна мотивисаност младих - недовољно изражен предузетнички дух	Недовољно заступљени системи за навођавање и мреже противградне заштите у пољопривреди	Недостатак буџетских средстава локалне самоуправе за улагања у развој инфраструктуре и заштитну животне средине	Одлазак образованих медицинских кадрова Тополаца	Центар за социјални рад није самостална јединица већ испостава ЦСР Аранђеловац	Недовољно развијена инфраструктура и додатни туристички садржаји активности	Мали број клубова који има организован рад са децом и женском популацијом	Недовољна искоришћеност постојећих ресурса и недовољно програма	Дотрајалост објеката и недостатак инвентара, технике и дидактичких средстава на сним нивоима образовања	
Застарела технологија и недовољна искоришћеност производних капацитета у прерађивачкој и индустрији	Негативне тенденције у сточарској производњи	Недовољан покривеност територије општине канализационом мрежом	Непостојање осталих специјалистичких служби	Неадекватан број стручних радника ЦСР у односу на број становника	Нерешени имовинско правни односи на Опленцу и Хотела у Јарменовцима	Постојећи спортски терени у лошем стању, углавном без пратећих просторија и неограђени.	Недовољна мотивација и заинтересованост ученика и младих за културне садржаје, програмске активности и манифестације	Ограниченост буџета за стручно усавршавање запослених	
Неискоришћени и недовољно функционални капацитети у зонама индустријске производње	Недовољна едукативност и мотивисаност сеоског становништва	Неуређена постојећа депонија попућеног капацитета	Потребна реконструкција објеката у селима Трнава, Јарменовци и Белосавци	Непостојање социјалне карте на локалном нивоу	Успитени и „разбацани“ смештајни капацитети и низак степен улагања, искоришћености смештајних капацитета	Недостатак функционалног фудбалског стадиона	Недовољна сарадња образовних установа са институцијама културе нарочито у раду са децом основног и средњошколског узраста	Недовољна опремљеност матичних основних школа физкултурним салама и другим садржајима школског стандарда	
Неусклађеност програма образовања са потребама привреде	Деградиција и дефункционализација земљишта/ производна моћ смањена у односу на потенцијалне могућности земљишних типова	Загађеност пољопривредног земљишта - нестручна примена средстава за заштиту биља у пољопривредној производњи	Недовољна покривеност територије амбулантима Дома здравља	Недовољна покривеност услуга социјалне заштите	Недовољно искоришћени потенцијали за креирање интерисане туристичке понуде	Недостатак помоћних фудбалских терена у граду	Недостатак изложбеног простора,	Не постоји обухват млађе деце од 3 до 5,5 година, у сеоским подручјима мрежом предшколске установе	
Одамирање старих заната	Недовољна искоришћеност могућности за производњу здраве хране	Недовољна покривеност комуналном инфраструктуром	Непостојање развојног саветодавништва	Неадекватан простор и техничка неопремљеност	Недовољно новчаних средстава за маркетиншке активности	Недостатак објеката и спортских терена на градском и сеоском подручју за активну и пасивну рекреацију	Недовољно подигнутих споменика кнезу Александру Карађорђевићу, као једном од највећих грађитеља Тополе	Непостојање институција које се баве усмеравањем младих при избору будућих занимања, као ни центара за младе и даровите ученике	

Доминантне снаге							
Економија и предузетништво	Пољопривреда и рурални развој	Инфраструктура и заштита животне средине	Здравство	Социјална заштита	Туризам	Спорт и спортска инфраструктура	Култура и образовање
Квалитетна путна мрежа на главним саобраћајницама и добра саобраћајна повезаност са великим трговинским и индустријским центрима	Велике површине под интензивним засадама у секторима воћарства и виноградарства	Постојање просторно-планске и урбанистичке документације	Континуирана едукација медицинског кадра Дома здравља	Развијена мрежа актера у области социјалне заштите и добра сарадња ЛС, ЦСР и НВО	Туристички значај Задужбинског комплекса „Краљ Петар I“	На територији општине функционисаће 35 спортских клубова у мушкој и женској категорији у разним спортовима	Одличан наставни кадар који може да изнесе реформе и унапреди рад образовних установа
Постојање сировинске базе (воће, поврће) за прерађивачку индустрију	Традиција у пољопривредној производњи	Извршен попис и процена вредности јавне својине општине Топола (објекти и инфраструктура – путна, водоводна и канализациона мрежа)	Доступна квалитетна и ефикасна примарна здравствена заштита, која прати савремене трендове лечења у медицини и етичност	Подршка локалне самоуправе систему социјалне заштите	Организовање традиционалних културних манифестација	Савезни степен такмичења неких клубова (одбојка, женски фудбал)	Даровитост ученика и њихова постигнућа
Остварена успешна сарадња са организацијама за подршку бизнису	Институционална подршка (8 удружења пољопривредника и 8 задруге, Матична служба, Агенција за рурални развој)	Обезбеђено водоснабдевање градског насеља Топола и дела приградских насеља	Развијене службе Дома здравља Топола	Људски ресурси - Едуковани и лиценцирани кадрови и волонтери	Развијеност винског и сееског туризма	Финансијска подршка локалних власти развоју спорта	Развијена мрежа основних школа које равномерно покривају гравитационо подручје
Добра заступљеност банкарског сектора	Велико учешће укупних обрадливих површина у структури земљишта	Повољан топографско-географски положај у погледу значајних саобраћајница на подручју општине Топола	Организован превоз пацијената на дијализу, хитних стања и непокретних пацијената	Развијене услуге социјалне заштите	Постојање туристичке организације „Опленад“ Топола	Мрежа спортских објеката на градском и на сеоском подручју	Подршка локалне самоуправе у реализацији пројеката у виду финансирања и реализације
Развијено приватно предузетништво	Средња пољопривредна школа	Израђена комунална инфраструктура	Објекат Дома здравља реконструисан и задовољавајуће опремљен	Препознатост код корисника услуга	Добра путна инфраструктура	Студизан рад појединих клубова са децом, млађе селекције	Подршка локалне самоуправе развоју у областима образовања, културе и спорта

4. Визија општине Топола

Општина Топола је локална заједница високог животног стандарда становништва, базирана на диверсификованој, конкурентној и иновативној економији и природним ресурсима.

Пољопривредни и туристички производи су препознатљивог брэнда и географског порекла. Еколошки прихватљива привреда, коришћење обновљивих извора енергије и савремена инфраструктурна уређеност чине Тополу здравом еко-срединам и препознатљивом зеленом дестинацијом. Аутентична туристичка понуда за краљевски одмор чини Тополу најатрактивнијом туристичком дестинацијом.

Општина је ризница културе и историјских вредности, а као научно - наставни центар за винарство, воћарство и туризам представља центар винарства Србије.

Модеран образовни систем уз Краљевску академију за високо образовање прилагођен је потребама послодаваца, обезбеђује младима високу запошљивост и просперитетну будућност.

Топола је безбедна средина, где се сви осећају сигурно, уз развијен систем превентивне здравствене и социјалне заштите. Уз поштовање принципа „једнака права за све“ и уз једнаку доступност свих јавних услуга, грађани су активно укључени у друштвени и привредни живот заједнице и изградњу квалитета живота.

Слоган

Топола – ризница културе и историјских вредности

5. Развојни приоритети и циљеви развоја

Развојни приоритети су јаснији и конкретнији у односу на визију. Заснивају се на резултатима SWOT анализе и суштински потичу из Визије. Развојни приоритети представљају специфичне области на које се План развоја фокусира.

Код избора развојних приоритета водило се рачуна о следећим питањима:

- Да ли се приоритет односи на специфичности друштвено-економског и политичког окружења?
- Да ли приоритет логично проистиче из Визије?
- Какав је утицај тако дефинисаног приоритета на решавање проблема?
- Који је рок постављених приоритета?

Приоритетни циљеви су формулисани декомпоновањем приоритета и јасно су повезани са његовим кључним елементима.

Приоритетни циљеви представљају мост између широко дефинисаних приоритета и уже дефинисаних мера за остварење циљева. Посебно су битни јер дају основне смернице за касније дефинисање стратегија и програма.

Приоритетни циљеви су везани за резултате SWOT анализе и у комбинацији са кључним сегментима развојног приоритета, дају одговор на питање ШТА урадити ради достизања постављеног развојног приоритета.

Мере представљају конкретне акције везане за достизање приоритетних циљева. Оне су мерљиве и дате су са јасно постављеним индикаторима што омогућава праћење нивоа реализације Плана развоја и спровођење евентуалних корективних активности, што се врши на нивоу средњерочног планирања.

Дефинисано је 6 развојних праваца / приоритета, 15 приоритетних циљева и 45 мера:

- Развојни правац 1: Рурална економија и привреда
- Развојни правац 2: Туризам
- Развојни правац 3: Инфраструктура
- Развојни правац 4: Животна средина
- Развојни правац 5: Друштвене делатности
- Развојни правац 6: Грађански активизам

6. Мере за достизање приоритетних циљева по развојним правцима**ПРИОРИТЕТ 1: РУРАЛНА ЕКОНОМИЈА И ПРИВРЕДА****1.1. Приоритетни циљ: Унапређење примарне пољопривредне производње**

Агроеколошки услови у општини Топола су врло повољни за пољопривредну производњу. Обрадиво земљиште представља један од најважнијих природних ресурса и чини базу организоване пољопривредне производње. Пољопривредно земљиште општине Топола простире се на 25.758 хектара (подаци РГЗ). Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, учешће коришћеног пољопривредног земљишта у укупној површини општине је 58%, односно према попису на територији општине укупно 4371 газдинства користи 20.684 ха пољопривредног земљишта. Конфигурација терена заједно са климатским факторима омогућава гајење разноврсних пољопривредних култура, пре свега у сектору воћарства и виноградарства. Како је пољопривреда доминантна привредна делатност потребно је континуирано улагање у унапређење примарне пољопривредне производње.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Укупно ха под новим засадама воћа	/	повећање за 30%
Укупно ха под новим засадама винове лозе	/	повећање за 30%
Повећање површина у заштићеном простору	/	повећање за 30%
Повећан број грла у сточарству	/	повећање за 30%

Допринос реализацији циљева одрживог развоја**ОДГОВОРНА ПОТРОШЊА И ПРОИЗВОДЊА**

Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње

12.2. До 2030. постићи одрживо управљање и ефикасно коришћење природних ресурса

МЕРЕ:**1.1.1. Повећање примарних засада воћа и винове лозе**

Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године, површине под воћњацима износе 3.523 ха док је винограда 469 ха. Структура коришћења површина по воћним врстама је следећа: јабуке заузимају 690 ха, крушке 134 ха, брескве 426 ха, кајсије 49 ха, вишње 337 ха, шљиве 1.734 ха, ораси 39 ха, лешници 12 ха, малине 6 ха, купине 11 ха, остало бобичасто воће 3 ха и остало 82 ха. Последњих година присутан је тренд повећања површина под воћем, настао као последица ниске рентабилности у ратарству као и смањења броја домаћинства која гаје стоку. Платажни узгој је присутан на око 3.253 ха, а екстензивна производња је на 270 ха. Због повољних агроклиматских услова, традиције и развијеног тржишта, у предвиђеном периоду у плану је повећање примарних засада за око 30% у односу на постојеће стање.

Одговорна страна: Општина Топола, РПГ, Агенција за рурални развој, удружења воћара и виноградара

Процењена вредност: 100.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЕУ)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.1.2. Повећање површине за гајење култура у заштићеном простору за минимум 30% у односу на тренутно стање

Повртарска производња је у последње време доживела благу експанзију, нарочито у области пластеничке производње паприке, парадајза, краставаца и других повртарских култура. Последњих година стекли су се услови за интензивнију повртарску производњу у затвореном простору. Све је више младих пољопривредника који покушавају да применом савремених агротехничких мера, добрим избором опреме и праћењем сезонског карактера појединих врста поврћа, остваре значајније приходе у овом сектору. У плану је да се до 2030. године унапреде примарни производни капацитети за 30% у односу на тренутно стање.

Одговорна страна: Општина Топола, РПГ

Процењена вредност: 36.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЕУ)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.1.3. Повећање броја грла у сектору сточарства за 30% у односу на тренутно стање

У општини Топола постоје веома повољни услови за развој сточарства, али потенцијалне могућности још увек нису у довољној мери искоришћене, мада је много учињено на процесу трансформације од екстензивног на полуинтензиван начин сточарења. У условима полуинтензивног сточарства нарочито се развило говедарство, свињарство, живинарство, овчарство. Како би се унапредило стање у сточарству потребно је пре свега створити услове за повећање бројности сточног фонда.

Одговорна страна: Општина Топола, РПГ, Удружења сточара

Процењена вредност: 150.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЕУ)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.2. Приоритетни циљ: Унапређење прерадних и институционалних капацитета у сектору аграра

На територији општине Топола постоје значајни прерадни и складишни капацитети, али због великих производних примарних засада потребно је знатно унапредити постојеће капацитете. Неразвијеност таквих капацитета у прошлости и недостатак у садашњости представљало је препреку за повећање примарне

производње и стварање додатне вредности пољопривредним производима. Изградња прерадних и скалдишних капацитета мора се реализовати пратећи модерне трендове и савремене захтеве прерађивачке индустрије, користећи примере добре праксе и стандарде ЕУ.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Повећање складишних капацитета (м3)	/	за 60%
Повећање укупног броја и капацитета прерадних објеката за пољопривредне производе	/	за 50%
Укупан број асоцијација пољопривредних произвођача	18	36

Допринос реализацији циљева одрживог развоја

ОДГОВОРНА ПОТРОШЊА И ПРОИЗВОДЊА

Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње

МЕРЕ:

1.2.1. Повећање складишних капацитета (хладњаче, силоси, магацини и сл...)

Укупан број објеката за смештај пољопривредних производа износи 4.420 од тога кошева, амбара, силоса има 3.861, сушара и објекти за силажу има 184, хладњача има 155, стакленика и пластеника има 220. Укупан број објеката за смештај пољопривредне механизације и опреме износи 1.646. У складу са првим приоритетним циљем за унапређење примарних капацитета и производних засада потребно је унапредити и складишне капацитете за пољопривредне производе. У плану је да се до 2030.године повећају скалдишни капацитети за 60% у односу на постојеће стање

Одговорна страна: Општина Топола, привредни субјекти у сектору аграра, Агенција за рурални развој Топола, Задруге

Процењена вредност: 250.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЕУ, ИПАРД)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.2.2. Повећање прерађивачких капацитета

Данас осим капацитета за прераду грожђа и производњу вина и ракије, постоје неколико прерадних капацитета пре свега за воће и поврће. Изградња прерадних капацитета у сектору виноградарства имала је позитиван одраз на развој виноградарства у овом крају. Потребне за прерадним капацитетима који недостају и који би у знатној мери допринели унапређењу руралне економије у целини, без обзира да ли су занатског или индустријског обима и степена прераде су:

- производња вина, ракије и других алкохолних пића,
- производња и прерада меса,
- производња млечних производа,
- предузећа и занатске радње за прераду и конзервисање воћа и поврћа,
- сушаре за воће, поврће и лековито и зачинско биље.

У плану је да се до 2030. године повећају производни капацитети за 50% у односу на постојеће стање.

Одговорна страна: Општина Топола, привредни субјекти у сектору аграра, Агенција за рурални развој Топола

Процењена вредност: 200.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЕУ, ИПАРД)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.2.3. Повећање броја асоцијација и удружења у сектору аграра

На подручју општине Топола постоји 8 пољопривредних удружења и 10 задруга. Улога удружења и задруга је веома значајна за унапређење пољопривредне производње, посебно у делу модернизације и едукације пољопривредних произвођача, давања савета и информација пољопривредницима, пружања помоћи и слично, а основни проблеми везани за рад удружења јесу пре свега низак ниво свести пољопривредника о потреби удруживања, низак степен професионализације удружења и расположивости адекватног управљачког кадра. У плану је да се до 2030. године удвостручи број асоцијација у односу на постојеће стање.

Одговорна страна: Општина Топола, Агенција за рурални развој Топола, Удружења пољопривредника

Процењена вредност: 25.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни (Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЕУ, ИПАРД)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.3. Приоритетни циљ: Унапређење услова за развој и промоцију пословног и инвестиционог амбијента

Друштвени производ, национални доходак и просечна плата по становнику на простору општине Топола су испод републичког просека. Доминатна привредна делатност је пољопривреда. Велики део воћарске производње се извози на руско и тржиште других европских земаља. Поред пољопривреде као доминантне делатности, заступљени су и прерада метала и камена и хемијска индустрија, а на територији општине се налази минерално налазиште калцијум карбоната. Веће приходе бележи и трговина, чиме привредна структура добија на диверзификацији.

Упркос добрим привредним потенцијалима изражена је депопулација и емиграција становништва, недовољна инфраструктурна опремљеност ван општинског центра, неповољан тренд развоја прерађивачке индустрије и неискоришћеност капацитета у индустријској производњи.

Како би се обезбедила боља позиционираност привреде неопходно је унапређење пословних процеса и капацитета у производним и прерађивачким делатностима, примена иновативних модела рада и пословање у складу са стандардима и савременим захтевима тржишта. Унапређењем услова за развој привреде омогућава се повећање конкурентности, што доприноси упошљавању нових радника, већем извозном потенцијалу, заједничкој сарадњи привредника на локалном нивоу, као и привлачењу нових инвестиција и већој укључености привреде у едукацији и радном оспособљавању младих.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Повећање броја запослених у производним и прерађивачким делатностима	Процена 1860	за 10% до 2025.
Повећање извоза	Процена 13.741.000 ЕУР	за 10% до 2030.
Повећање нивоа директних инвестиција	Процена 155.927.000 РСД	за 20% до 2030.
Број формираних оперативних удружења / кластера из области привреде	0	2

Допринос реализацији циљева одрживог развоја ДОСТОЈАНСТВЕН РАД И ЕКОНОМСКИ РАСТ

Циљ 8. Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све

8.2. Постизање виших нивоа економске продуктивности кроз диверсификацију, технолошку надоградњу и иновације, укључујући фокусирање на радно интензивне и високо профитабилне секторе

8.3. Промовисати развојно оријентисане политике које подржавају продуктивне активности, стварање достојанствених послова, предузетништво, креативност и иновативност и подстицати формализацију и раст микропредузећа, односно малих и средњих предузећа, укључујући и приступ финансијским услугама

МЕРЕ:

1.3.1. Унапређење постојећих и развој нових производних и прерађивачких капацитета

Иако је пољопривреда доминантна привредна делатност, у претходном периоду је присутно повећање учешћа непољопривредних активности, као што су индустрија, рурални туризам и услужне делатности, што представља велики потенцијал за даљи привредни развој Општине.

У циљу повећања одрживости и конкурентности подребно је да већи број предузећа раст базира на иновативном приступу у креирању својих производа, услуга и модела пословања. Потребна је стандардизација и сертификација, изградња нових и/или проширењу постојећих капацитета, унапређењу људских капацитета новим запошљавањима и развојем знања и вештина МСП сектора. Све то уз примену принципа очувања животне средине директно утичу доприноси већој препознатљивости привредног територијалног идентитета и повољног пословног амбијента.

Активности у оквиру ове мере подразумевају директну подршку привредницима укључујући: пружање потребних информација о стандардима и сертификацији, изворима финансирања, формирање подстицајних мера за увођење иновација, стандарда, технике и технологије, пружање подршке у припреми и имплементацији пројеката за увођење иновација и проширење прерађивачких капацитета.

Одговорна страна: Општина Топола, привреда

Процењена вредност: 5.000.000 РСД

Извори финансирања: Општина Топола, министарства, инвеститори

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.3.2. Унапређење инвестиционог амбијента

Креирање здравог привредног амбијента и подизање предузетничке свести је неопходно за јачање постојећих и креирање нових инвестиција. Директна подршка, како потенцијалним, тако и актуелним предузетницима, али и великим пословним системима подразумева пружање потребних информација о могућностима унапређења пословања, изворима финансирања и актуелној законодавно-правној регулативи, пословно повезивање, организовање едукација, трибина и промоција, пружање подршке у припреми и имплементацији пројеката, смањење административних препрека, успостављање могућности електронског приступа локалној администрацији и друге услуге које доприносе унапређењу и промоцији привредног амбијента. Унапређење оквира за развој институционалне инфраструктуре и пружање сета услуга

финансијске и нефинансијске подршке привреди доводи до нових улагања, као и до умрежавања постојећих привредника.

Израда базе података о инвестиционим локацијама, представљање инвестиционих потенцијала и расположивих локација, институционална подршка потенцијалним инвеститорима у свим фазама инвестиционог циклуса (формирање предлога мера за привлачење инвестиција) и умрежавање са свим релевантним субјектима локалне администрације доприноси већој ефикасности у привлачењу нових инвестиција.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 3.000.000 РСД

Извори финансирања: Општина Топола и екстерни (буџет РС)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.3.3. Инфраструктурно опремање радних зона

Просторним планом општине Топола и Планом генералне регулације предвиђено је девет радних зона.

Мера укључује:

- 1) Инфраструктурно опремање радне зоне IV према потребама инвеститора – према ПГР Топола и
- 2) Инфраструктурно опремање осталих радних зона према потребама инвеститора – према Просторном плану општине Топола.

Инфраструктурно опремање радних зона подразумева: изградњу прилазне саобраћајнице, изградњу водоводне мреже, изградњу кишне и фекалне канализације, изградњу трафо станице и електричне мреже и довођење оптичког кабла. За уређење друге радних зона потребно је, као први корак, израда плана детаљне регулације за одређену зону.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 110.000.000 РСД

Извори финансирања: Општина Топола и екстерни (буџет РС, страни инвеститори)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

1.3.4. Стварање функционалне везе привреде и образовних установа – дуално образовање

Привредни раст и боља позиционираност привредника је директно условљена нивоом стручне оспособљености и продуктивношћу запослених. Како би привреда запошљавала квалификован кадар без потребе додатног стручног оспособљавања, неопходно је да пре свега локалне компаније искажу потребу и директно се укључе у формирање одговарајућих кадрова потребних тржишту рада.

Ученици који заврше средњу школу могу брже стећи стручна знања и вештине уколико током школовања уче кроз рад у компанијама у стварним условима, уз подршку професора, ментора и старијих колега. Са друге стране, формирањем нових и модификовањем постојећих образовних профила у складу са потребама привреде, послодавци смањују трошкове додатног обучавања.

У складу са потребама привреде је такође потребна и додатна едукација и преквалификација већ запосленог кадра.

Јачање компетенција кроз адекватно образовање и стицање практичних вештина је системски процес у коме локална самоуправа поспешује међусобну сарадњу привреде, образованих институција и Националне службе за запошљавање.

Одговорна страна: Општина Топола, привреда и Средња школа Краљ Петар I, Национална служба запошљавања

Процењена вредност: 1.000.000 РСД

Извори финансирања: Општина Топола и екстерни (буџет РС)

Рок за реализацију: дугорочна мера, до 2030. године

ПРИОРИТЕТ 2: ТУРИЗАМ

2.1. Приоритетни циљ: Развити интегрисан и аутентичан туристички производ

Топола је заједно са Аранђеловцем једна од 18 водећих туристичких дестинација у Србији, што је дефинисано Стратегијом развоја туризма Републике Србије. Топола се налази и на винској рути Србије и Шумадије. Међутим, постојећи туристички производи захтевају унапређење и прилагођавање савременим трендовима и потражњом у туризму. Осим побољшања туристичке инфраструктуре и развоја нових аутентичних производа нарочито у сеоском туризму, потребно је интегрисање туристичких производа у јединствену понуду, као и интензивна промоција коришћењем дигиталних и других савремених алата и материјала. Топола је дестинација погодна за кратке посете, тако да акценат треба ставити на развој програма и тура погодних за викенд туризам, засноване на аутентичном културно-историјском наслеђу и вину. Развој људских ресурса и капацитета за ефикасно управљање, контролу и промоцију, важна су компонента циља развоја аутентичног туристичког производа. Потребно је усмерити снаге на стварање услова за категоризацију Тополе као туристичког места, с акцентом на унапређење туристичке супраструктуре и повећања броја ноћења.

Посебни циљеви и активности за развој туризма у Тополи дефинисани су Програмом развоја Туризма Топола-Опленац за период 2017-2021. године.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број долазака	100.000 туриста	110.000 до 2025. год. 120.000 до 2030. год.
Број ноћења	6.308	10% више до 2025. год. 20% више до 2030. год.
Приходи од боравишне таксе	315.420,00 РСД	10% више до 2025. год. 20% више до 2030. год.
Број категорисаних сеоских туристичких домаћинстава	10	20
Број ресторана који су проширили делатност услугом смештаја	5	8 до 2025. год.
Број осталих пружалаца услуге смештаја	2	4

Допринос реализацији циљева одрживог развоја**ДОСТОЈАНСТВЕН РАД И ЕКОНОМСКИ РАСТ**

8. Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све

8.9 До 2030. осмислити и применити политике за промовисање одрживог туризма који ствара радна места и промовише локалну културу и производе

12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње

12.6 Развијати и примењивати алате за праћење утицаја одрживог развоја на одрживи туризам који ствара радна места и промовише локалну културу и производе

МЕРЕ:**2.1.1. Развој туристичке инфраструктуре**

Видови туризма заступљени на територији општине Топола су: културни туризам, рурални туризам, вински туризам, манифестациони туризам и ловни туризам. У циљу стварања интегрисане туристичке понуде, нарочито сеоског туризма, неопходно је инфраструктурно уређење, сигнализација, категоризација сеоских туристичких домаћинстава и других пружалаца услуге смештаја, као и њихова ефикасна промоција. За све туристичке локалитете треба урадити нову туристичку сигнализацију и обновити постојећу, као и за регистрована сеоска туристичка домаћинства. Туристичка организација је мапирала стање на терену и евидентирала потребу за постављањем преко 30 нових појединачних табли туристичке сигнализације и 15 великих збирних.

У плану је и изградња и сигнализација бициклистичке стазе. Просторним планом РС и Просторним планом општине Топола предвиђена је изградња бициклистичке стазе кроз општину Топола. Планирана траса кроз Тополу креће из правца Арнђеловца дуж магистралних путева према Крагујевцу у дужини од 20,5км.

Одговорна страна: Општина Топола и Туристичка организација Оплепац, Топола

Процењена вредност: 70.000.000. РСД

Извори финансирања: Општина Топола, Буџет РС, међународни фондови

Рок за реализацију: средњорочна мера, до 2025. год.

2.1.2. Брендирање

Иако једна од водећих дестинација у Србији, Топола нема довољно препознатљив туристички имиџ и бренд. Креирање имиџа „дестинације за краљевски одмор“ и адекватна промоција су кључне активности. Опленачко виногорје које је саставни део винских рута Србије и Шумадијског виногорја, иако је препознато по квалитету и има историјски значај, нема свој јединствен бренд, услед чега и није довољно препознато на туристичкој и винској мапи региона и Србије. Изградња бренда и релевантна промоција значајно би подигли видљивост и препознатљивост дестинације, услед чега би порасли и приходи од ове гране туризма и привреде у општини Топола. Промотивне активности укључују и израду дигиталних промотивних алата. Осим тога потребно је стимулисати развој нових туристичких производа заснованих на традиционалним занатима, прехранбеним производима, уз развој локалних етикета и брендирање. У ту сврху потребно је извршити сертификацију. Послови сертификације у области традиционалних заната (стари и уметнички занати и послови домаће радиности) обављају се у складу са Правилником о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификаковања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата, који је донео министар надлежан за послове привреде.

Одговорна страна: Општина Топола и Туристичка организација Оплепац, Топола, надлежно министарство

Процењена вредност: 5.000.000 РСД

Извори финансирања: Општина Топола, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, међународни фондови

Рок за реализацију: средњорочни, до 2025. год.

2.1.3. Развој и промоција интегрисаног туристичког производа

Иако општина Топола има велики и препознат потенцијал за развој туризма садржан у културно историјском наслеђу, развијеном културном, сеоском и манифестационом туризму, потребно је унапређење у креирању интегрисане туристичке понуде. Мапирање туристичких производа и услуга, креирање понуде тура и рута и њихова промоција путем дигиталних маркетиншких алата су кључне активности. Нарочито је важно интегрисану подуду реализовати преко „инкаминг“ туристичких агенција пласирати на тржиште Србије и ширег региона.

За развој интегрисаног туристичког производа потребно је анимирати домаћинства да се укључе у формирање туристичке понуде што ће повећати постојећу туристичку понуду у правцу агротуризма. Едукација о руралном туризму оних који почињу и оних који се већ баве овом врстом туризма вршиће се кроз радионице где ће учесници стећи потребно знање како да учествују у организацији туристичке дестинације. Такође је значајно мотивисати и категоризацију смештаја код ресторана и других пружалаца услуге смештаја, као што су куће, апартмани, собе. Потребно је спровести едукацију становништва и угоститеља на теме туризма и трендова у угоститељству у циљу достизања стандарда и укључивања већег броја људи у формирање препознатљивог туристичког производа, што може и увећати запошљивост становништва у овој грани привреде.

Потребно је спровести активности за стварање услова за категоризацију Тополе као туристичког места. У складу са тим, општина Топола треба да покрене преузимање надлежности од републичког инспектора по питању контроле наплате боравишне таксе, јер је број ноћења, а самим тим и уплата боравишне таксе, један од индикатора који су од великог значаја за категоризацију туристичког места.

Одговорна страна: Општина Топола, Туристичка организација „Опленац“, Топола

Процењена вредност: 1.500.000 РСД годишње

Извори финансирања: Општина Топола, Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Рок за реализацију: континуирано, до 2030. године

2.1.4. Формирање градског језгра у старом центру Тополе

У циљу очувања духа старе варошице са аутентичним духом и атмосфером, урађен је идејни пројекат за Формирање градског језгра у старом центру Тополе. Овим пројектом се инфраструктурно проширује зона Просторно културне историјске целине "Карађорђева Топола са Опленцем", проширује туристичка понуда и самим тим се продужава задржавање туриста и увећава додатна потрошња. Усклађеност са документима: 1. Студија провере могућности за остваривање максималних капацитета грађевинског земљишта у зони ПКИЦ "Карађорђева Топола са Опленцем", 2. Израда урбанистичког пројекат уређења блока око Визиторског центра, 3. Израда пројекта за грађевинску дозволу и пројекта за извиђање за трг у зони Стара Топола нови центар у старом језгру града. Постојећа техничка и инвестициона документација: Урбанистички пројекат уређења блока око Визиторског центра у општини Топола, 2018.

Одговорна страна: Општина Топола, Туристичка организација „Опленац“, Топола, Завод за заштиту споменика културе

Процењена вредност: 30.000.000 РСД

Извори финансирања: Општина Топола, министарство, инострани фондови

Рок за реализацију: средњорочна мера

ПРИОРИТЕТ 3: ИНФРАСТРУКТУРА**Приоритетни циљ 3.1: Унапређење система водоснабдевања**

Водоводни систем Тополе је комбинован и то: гравитациони и пумпно-потисни. Доминантни систем водоснабдевања је гравитациони, где се сирова вода са три изворишта дистрибуира до ПППВ у Јарменовцима на технолошку прераду воде за пиће. Завршна дезинфекција се обавља у резервоару питке воде капацитета 300 м3. Из резервоара се дистрибуира преко цевовода и допунских резервоара за зониарно снабдевање до крајњих корисника. Пумпно-потисни систем, са градских изворишта, се користи као допунски у летњим месецима. На градским извориштима се само врши процес дезинфекције воде.

Дужина водоводне мреже износи око 145 км и иста се испира преко испустних вентила којих има 11 и 2 хидранта. Покривеност територије општине водоводном мрежом је нешто испод 40%.

Из ових изворишта се, поред градског насеља Топола, снабдевају и околна, ободна, сеоска насеља – периурбано подручје. У сеоским срединама, руралном подручју, је у великој мери присутно снабдевање домаћинства водом из сопствених бунара, каптажа мањих капацитета.

У летњем периоду без падавина долази до отежаног снабдевања водом. Тренутни капацитети су недовољни. Такође, евидентни су проблеми знатних губитака воде у дистрибутивном систему.

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност
% смањења губитака у водоводној мрежи	55%	30%
Повећана количина произведене воде	45 л/сек	55 л/сек
Повећан број прикључака на централни систем водоснабдевања	3884	4300

Допринис реализацији циљева одрживог развоја:**ЧИСТОЋА ВОДЕ И САНИТАРНИ УСЛОВИ**

Циљ 6: Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарне услове за све.

6.1 До краја 2030. постићи универзалан и једнак приступ безбедној и јефтиној пијаћој води за све.

6.3 До краја 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу.

МЕРЕ:**3.1.1: Увођење система за праћење губитака у водоводној мрежи и приоритетна реконструкција дела водоводне мреже у граду.**

Велики процената, од укупно дужине водоводне мреже у градском подручју је од азбестно цементних цеви, челичних и ливено гвоздених. Због старости и дотрајалости постојеће градске мреже долази до честих кварова, хаваријских искључења и знатних губитака на такозваним микро-прскотинама, које се отежано детектују. Увођењем надзорно-управљачког система над целокупним системом водоснабдевања вршиће се праћење производње и дистрибуције воде, као и праћење губитака у мрежи уз мониторинг података о потрошачима. Ефикасан управљачки систем и рекуструисан цевовод, замењене старе цеви, допринеће смањењу губитака на прихватљив ниво.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП Топола

Процењена вредност: 147.500.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни (буџет РС, међународни фондови) и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 година

3.1.2: Повећање капацитета за производњу воде

Постојећи гравитациони систем водоснабдевања је изграђен 1975. године. Називни капацитет износи до 45 л/сек. До сада највећа инвестиција, у области водоснабдевања, је реконструкција изворишта „Врело“, који је део пумпно-потисног система и након извршених радова обезбеђује додаатних 7 л/сек пијаће воде у градској мрежи. Настале климатске промене се огледају у већем броју сушних дана, нарочито изражених у летњем периоду. Мање количине воде за пиће од потребних, доводе до немогућности нормалног снабдевања у деловима општине на већој надморској висини, као и до рестрикција у водоснабдевању потрошача. Повећање капацитета гравитационог система за преко 20% обезбедиће континуирано и квалитетно снабдевање водом за пиће.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП Топола

Процењена вредност: 64.900.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: средњи, 5 година

3.1.3: Изградња водоводне мреже у сеоским насељима и индустриским зонама

Постојећа водоводна мрежа покрива мање од 40% територије општине. Велико број сеоских домаћинстава се водом снабдева из сопствених бунара и каптажа мањих капацитета, који не полсежу контроли квалитета воде. Ова мера подразумева изградњу нове водоводне мреже у сеоским насељима и новопланираним индустриским зонама, која ће бити повезана на централни водоводни систем којим се безбедно управља.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП Топола

Процењена вредност: 82.600.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 година

3.2. Приоритетни циљ: Унапређење постојеће, локалне путне инфраструктуре и неопходне пратеће документације

Општина је важан саобраћајни центар у коме се укрштају два важна магистрална путна правца: београдско – крагујевачки (правцем север - југ) и шумадијски (правцем исток - запад). Укупна дужина путне мреже на територији општине Топола износи 269 км, од чега су 118 км општински путеви и 35 км улице Вароши Топола. Савремени коловоз је на око 84% општинских путева. Дуга путна мрежа и недовољно средстава у буџету локалне самоуправе за последицу имају неадекватно инвестиционо одржавање, а самим тим ни квалитет коловоза није на завидном нивоу.

Изградњом новог ауто-пута "Вожд Крађорђе" Топола постаје чвориште везе Источне, Западне и Централне Србије са Београдом и Војводином на северу. Овакав стратешки пројекат изискује измене и усаглашавања неопходне документације и изградњу нових и реконструкцију постојећих општинских саобраћајница.

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност
Измењен Просторни план општине Топола и усаглашена урбанистичко-просторна документација	1+0	1+2
Изграђена нова локална путна инфраструктура	0	10 км
Реконструисани општински путеви и улице	0	60 км

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:**ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ**

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.2 До 2030. обезбедити приступ сигурним, приуштивим, доступним и одрживим транспортним системима за све, побољшати безбедност на путевима, пре свега проширењем јавног превоза, с посебном пажњом на потребе оних у стањима рањивости, жена, деце, особа са инвалидитетом и старијих лица

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

МЕРЕ:**3.2.1: Измена планске документације**

Просторни план посебне намене за новопланирани ауто-пут "Вожд Крађорђе" изискује усаглашавање постојеће просторно-урбанистичке документације општине Топола. У наредном периоду је обавезно усклађивање постојећих докумената у циљу просторно-урбанистичког планирања повезивања будућег ауто-пута са постојећим државним и општинским путним правцима.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 14.160.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: средњи, 5 година

3.2.2: Реконструкција постојеће и изградња нове путне инфраструктуре

Стање путева на појединим деоницама није задовољавајуће, како у погледу стања коловозне површине, тако и у погледу осталих елемената пута који угрожавају безбедно одвијање саобраћаја прописаним брзинама. Неопходна је реконструкција већег дела путне мреже и изградња у циљу повезивања са државним путевима, општинским центром и центрима у мрежи насеља суседних општина. За све планиране активности на реконструкцији и изградњи неопходан је израда пројектно-техничке документације.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 289.100.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни*

Рок за реализацију: дуги, 7 година

3.3. Приоритетни циљ: Модернизација и јачање енергетске и телекомуникационе инфраструктуре

Постојећи електроенергетски објекти задовољавају садашње потребе потрошача уз недовољну сигурност напајања потрошача и незадовољавајући квалитет испоручене електричне енергије (уз знатан пад напона и велике губитке).

У предходном периоду присутан је тренд успоравања раста потрошње електричне енергије код свих категорија потрошача. Пад стандарда становништва, економски проблеми великих предузећа за последицу имају све веће коришћење других енергената који су економски исплативији у односу на електричну енергију. Највећи удео у потрошњи електричне енергије има категорија потрошача-широка потрошња (домаћинства) око 55%.

Термоенергетска инфраструктура на периурбаном и руралном подручју је недовољно развијена. Индивидуални корисници, као горива за производњу топлотне енергије користе лож-уље, угаљ и у мањем обиму, електричну енергију. Ово је узроковано падом животног стандарда становништва. Недовољно је искоришћена гасификација општине Топола. Постојећи капацитети изграђене гасоводне инфраструктуре, која се првенствено односи на дистрибутивни гасовод, примарна мрежа и мернорегулационе станице, нису довољно искоришћени. Постоје знатни капацитети за даљи развој дистрибутивне гасоводне мреже, секундарне.

Тренутни телекомуникациони капацитети на подручју општине Топола могу се оценити условно повољно у смислу добре покривености мрежом, релативно средње густине и неравномерним размештајем телефонских прикључака. Али телекомуникациона инфраструктура није одговарајућег квалитета и капацитета. Главно ограничење развоја је неблаговремено планирање за прелазак на нове врсте технологија.

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност
Број новоизграђених електроенергетских објеката напонских нивоа од 35/10 кV и 10/0,4 кV	0	1 + 2
% реконструисане нисконапонске мреже	0	100%
Нова дистрибутивна гасоводна мреже притиска до 4 bar	220 км	390 км
% територије покривен оптиком	0%	20%

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:**ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ**

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

11.а Подржати позитивне економске, социјалне и еколошке везе између урбаних, периферних и руралних области оснаживањем националног и регионалног развојног планирања

Циљ 12. Обезбедити одрживе обрасце потрошње и производње

12.2. До 2030. постићи одрживо управљање и ефикасно коришћење природних ресурса

МЕРЕ:

3.3.1: Изградња додатних електроенергетских објеката и реконструкција нисконапонске мреже

Очекиваним оживљавањем малих предузећа и предузетника у наредном периоду ће доћи до промене структуре потрошње електричне енергије, односно повећања броја потрошача на високом и ниском напону уз смањење удела у укупној потрошњи код категорије широка потрошња (домаћинства). За задовољење будућих потреба неопходна је изградња додатних преносних и производних електроенергетских објеката са пратећом преносном мрежом. Као неопходност квалитеног и стабилног снабдевања неопходно је реконструисати постојећу нисконапонску мрежу. Садашња нисконапонска мрежа је на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника, углавном у ванградском подручју и карактеришу је изводи великих дужина. До краја планског периода целокупна надземна мрежа буће изграђена на бетонским стубовима са одговарајућим пресеком проводника. Овим ће бити елиминисан и највећи део губитака електричне енергије, који у базној години износе око 1,6% укупне потрошње.

Одговорна страна: ЕПС – Електропривреда Србије, Општина Топола

Процењена вредност: 76.700.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни

Рок за реализацију: дуги, 7 - 10 година

3.3.2: Изградња нове дистрибутивне гасоводне мреже притиска до 4 бара

На територији општине Топола изграђен је гасоводни систем који подразумева дистрибутивни гасовод притиска до 16 bar, мернорегулационе станице и дистрибутивну гасоводну мрежу притиска до 4 bar. На основу инсталисаних капацитета, а у циљу комплетирања пројекта гасификације, могућа је изградња дистрибутивне гасоводне мреже у руралним областима. Проширењем мреже и ставарањем повољних услова прикључења нових потрошача довешће до смањења коришћења лож-уља и угља за потребе грејања, а самим тим изнатног смањења загађења ваздуха.

Скупштина општине Топола је усвојила Допуну Програма гасификације општине Топола. Овом Допуном је предвиђена изградња око 170 км нове дистрибутивне гасоводне мреже. Општина ће обезбедити логистичку подршку у циљу ефикасне изградње објеката за гасификацију на својој територији и повољности плаћања цене прикључка за индивидуалне потрошаче, а инвеститор ће бити ЈП Србијагас при изградњи и обављаће послове дистрибуције природног гаса на изграђеној мрежи.

Одговорна страна: ЈП Србијагас, Општина Топола

Процењена вредност: 206.500.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 10 година

3.3.3: Модернизација телекомуникационе инфраструктуре

Број телефонских централа и густина телефона на 100 становника, на територији општине, је нешто изнад републичког просека. Главно ограничење даљег развоја је неблаговремено планирање за прелазак на нове врсте технологија. Кроз општину пролази магистрални оптички кабл, чиме се отварају велики потенцијали за изградњу и реализацију DSLAM уређаја који су услов за даљу реализацију ADSL прикључака IPTV телевизије и других врста сервиса корисницима. За поједина насеља, најбоље решење би било изградити потпуно нову ТТ инфраструктуру, јер реконструкција постојеће је економски неоправдана. Изградња нове оптичке телекомуникационе инфраструктуре, на делу територије са позитивним демографским трендом становника, представљачће занимљиву корисничку популацију. Знатно повећана брзина преноса сигнала допринеће подизању квалитета живота становника општине Топола.

Одговорна страна: ЈП Телеком Србије, Општина Топола

Процењена вредност: 177.000.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 - 10 година

ПРИОРИТЕТ 4: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

4.1. Приоритетни циљ: Заштита земљишта и воде унапређењем управљања отпадним водама

На територији тополске општине заступљене су подземне и површинске воде. Подземни извори су углавном слабе издашности. Резерве подземних вода се смањују идући од нижих ка вишим деловима и најмање су у планинским пределима. Извори површинске воде се јављају готово свуда у подножју страна на додиру песка и глине, кречњака и кварца, што чини хидрографску мрежу средње разгранатом. Основ речне мреже на територији општине чини река Јасеница са својим бројним притокама, од којих је највећа Кубршница.

С друге стране, услед недовољно развијене канализационе мреже и постојања несаниратних септичких јама, присутно је загађење површинских и подземних вода и земљишта. Покривеност територије општине канализационом мрежом је незадовољавајућа и износи свега 10%. У градском, урбаном делу Топола канализационом мрежом је покривено око 40% становника са 1893 постојећих прикључака. Изграђен је сабирни колектор фекалне канализације и постројење за прераду отпадних вода прикупљених у градском подручју. У градском подручју изграђено и око 11 км атмосферске канализационе мреже.

Ни у једном од сеоских насеља на територији општине не постоји канализациони систем. У селима је одвођење фекалних отпадних вода решено септичким јамама. Већина ових септичких јама не испуњава прописане стандарде и изведене су веома лоше. Што се тиче атмосферске канализације, у селима на територији општине постоји углавном отворени систем канала делимично бетониран, а делимично земљани. Ова канализација се излива на повољним местима у оближње јаруге и удолине.

Успостављање функционално и одрживог система управљања и третман отпадних вода је један од приоритета у следећем планском периоду.

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност
Повећан број прикључака на канализациону мрежу у градском подручју	1893	2500
% територије општине Топола са које се отпадне воде прикупљају системски и контролисано	10%	40%
Удео фекалних отпадних вода које се пречишћавају и безбедно испуштају	24%	80%

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:

ЧИСТА ВОДА И САНИТАРНИ УСЛОВИ

Циљ 6 : Обезбедити доступност и одрживо управљање водом и санитарне услове за све

6.3 До краја 2030. унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених отпадних вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу

6.6 До краја 2030. заштитити и обновити екосистеме повезане са водом, укључујући планине, шуме, плавна земљишта, реке, издане и језера

МЕРЕ:

4.1.1: Модернизација и продужење канализационе мреже на територији целе општине

Неопходно је знатно проширење канализационе мреже на целој територији општине Топола. У делу градског подручја приметна је велика разлика између броја прикључака на централни систем водоснабдевања и броја прикључака на канализациону мрежу. Мрежу фекалне канализације, секундарну и део примарне, у градском подручју је неопходно проширити за 10 км, како би се повећао број прикључака на одводну мрежу и у наредном периоду сукцесивно приближио броју прикључака водоводне мреже. У сеоским насељима је одвођење фекалних отпадних вода решено септичким јамама, од којих већина не испуњава прописане стандарде. Изградњом 30 км нове примарне и секундарне мреже уз неопходан колекторски систем у околним сеоским насељима, уз могућност фазног коришћења водонепропусних септичких јама, знатно би се унапредио животни стандард становништва и смањило загађење околине.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП Топола

Процењена вредност: 719.800.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 - 10 година

4.1.2: Модернизација и повећање капацитета постројења за третман отпадних вода „Каменица“

Локална самоуправа је изградила сабирни колектор фекалне канализације у који се одводе фекалне отпадне воде са градске територије. Такође, завршени су и радови на постројењу за прераду отпадних вода. Процењује се да је изградњом овог постројења 80% фекалних вода мање испушта у слив према реци Каменици. Уз постројење изграђена је и савремена лабораторија која контролише параметре прерађених отпадних вода. Сам рад постројења је осмишљен тако да отпадне материје, у процесу обраде, пролазе кроз 5 фаза. Овако третиране отпадне материје излазе у реципијент са 95% прераде. Уз реализацију мере 4.1.1 неопходно је и проширење капацитета сабирног колектора. Реконструкцијом линије муља и предтретмана отпадних вода на постројењу за прераду отпадних вода „Каменица“ знатно би се смањило загађење водотокова и земљишта на територији општине Топола.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП Топола

Процењена вредност: 218.300.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 година

4.1.3: Изградња система атмосферске канализације

На градском подручју општине изграђено је 11 км атмосферске канализације. На преосталој територији атмосферска канализација се улива у фекалну која нема капацитета да прими веће количине воде у време интензивних падавина па долази до повремених изливања.

Што се тиче атмосферске канализације, у селима на територији општине постоји углавном отворени систем канала делимично бетониран, а делимично земљани. Ова канализација се неконтролисано излива на повољним местима у оближње јаруге и удолине.

Узимајући у обзир чињеницу не захтевају посебан третман и пречишћавање и да су трошкови третмана отпадних вода значајни, рационално би било атмосферску воду враћати у речне сливове. Ово захтева раздвајање атмосферске од фекалне канализације.

Процењује се да је, у градском и периурбаном подручју, потребно изградити 20 км атмосферске канализације. У селима је неопходно проширење постојећег отвореног система и омогућавање контролисаног одливања до повољних места или споја са ближим водотоковима.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП Топола

Процењена вредност: 295.000.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 година

4.2. Приоритетни циљ: Зелена и чиста Топола

Од укупног броја домаћинстава на територији општине Топола око 97% домаћинстава је покривено услугом сакупљања комуналног отпада. ЈКСП „Топола“ покрива градско и део периурбаног подручја, докна сеоском подручју услугу прикупљања и одвожења комуналног отпада обавља предузеће АСА Врбак доо. Сав комунални отпад се одлаже на санитарном сметлишту „Торови“ о чијем уређењу се стара ЈКСП „Топола“. На овом месту, које заузима површину од 4 ха, само ЈКСП „Топола“ годишње депонује око 3000 т комуналног отпада. На истој локацији се одлаже и остали отпад, чије су количине око 200 т на годишњем нивоу и састоји се од кабастог отпада, шута, грања, пепела, покошене траве. Искоришћени су капацитети ове локације, тако да будуће одлагање постаје несигурно и опасно по животну средину. Пре 15 година локална самоуправа је израдила пројектно-техничку документацију ремедијације ове депоније, коју је након контроле прихватило Министарство за науку и животну средину. Али од тада нису покренуте никакве активности. Континуирано се врши уклањање дивљих сметлишта. И поред тога, на територији општине регистрована су два дивља сметлишта, која се и поред уклањања отпада, стално пуне.

Управљање рециклабилним отпадом није довољно разрађено. ЈКПС „Топола“ прикупља и ПЕТ амбалажу у за то намењеним контејнерима. Према динамици купљења се врши одвоз до плаца комуналног предузећа и након тога се врши балирање.

Индикатори	Почетна вредност	Циљана вредност
Уређено санитарно сметлиште	1	0
Регистрована дивља сметлишта	2	0
Трансфер станица	0	1
Пластични амбалажни отпад који се рециклира на годишњем нивоу у тонама	5 т	25 т
Рециклажна острва + селекционо двориште	3 + 0	10 + 1
Компостана	0	1
Број трибина и еко викенда на годишњем нивоу	0	4 + 8 мин
Повећање зелених површина у Тополи	16,6%	30%

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:

ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

11.6 До 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, укључујући посебну пажњу о квалитету ваздуха и управљању отпадом на општинском и другим нивоима ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ

Циљ 15: Очување живота на земљи

15.1 До краја 2020. осигурати очување, обнову и одрживо коришћење копнених слатководних екосистема и њиховог окружења, посебно шума, мочварног земљишта, планина и исушеног земљишта, у складу са обавезама према међународним споразумима

15.4 До краја 2030. Осигурати очување планинских екосистема, укључујући њихов биодиверзитет, како би се њихови капацитети унапредили тако да пружају корист која има суштински значај за одрживи развој

МЕРЕ:

4.2.1: Затварање постојећег, уређеног, санитарног сметлишта „Торови“

Целокупна количина отпада прикупљена на територији општине се одлаже на уређеном санитарном сметлишту „Торови“. Капацитети ове локације одавно су искоришћени. Укупне количине отпада, на

годишњем нивоу, које се одлажу на овој локацији су знатне, тако да и поред редовног одржавања локације, од стране ЈКСП „Топола“, није могуће са сигурношћу спречити евентуалне негативне последице. Активности на затварању, санацији и рекултивацији ове локације представљају приорите општине у наредном планском периоду. Неопходно је истовремено наставити реализацију започетог програма трајног одлагања комуналног отпада на регионалном нивоу, у конзорцијуму са околним општинама.

Године 2005. је израђена пројектно-техничка документација ремедијације ове депоније. Потребна је ревизија постојеће документације и сагласност Министарства за заштиту животне средине на предложена решења.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП „Топола“, надлежно министарство Републике Србије

Процењена вредност: 35.400.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: средњи, 4 - 6 година

4.2.2: Чишћење дивљих депонија

Постојање дивљих сметлишта је евидентан и на територији Тополе. У склопу својих редовних активности ЈКСП „Топола“ врши континуирано уклањање дивљих сметлишта. И поред тога, на две регистроване локације у општини, Каменак и поред тзв. Жабарачког пута, сметлишта се стално обнављају и након уклањања. Након коначног чишћења локације и санације простора, постављањем природних препрека прилазу локацијама и чешћом контролом надлежних инспекција трајно решити постојећи проблем.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП „Топола“

Процењена вредност: 23.600.000 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: кратки, 1 - 3 године

4.2.3: Увођење система рециклаже и изградња трансфер станице

У Тополи је изграђен рециклажни центар на парцели санитарног сметлишта „Торови“ који на жалост није заживео. И поред ове чињенице Топола је изабрала рециклажу са првенственим циљем смањења отпада на депонији и тиме пружању доприноса заштити животне средине. И поред веома ограничених и оскудних ресурса почетне активности су већ покренуте. Уз помоћ донација и еколошких партнера постављене су канте и контејнери за прикупљање амбалажног отпада. Тренутно су у граду постављена три макси еко острва која су намењена за веће количине отпада и два мини еко острва која су намењена за свакодневну употребу, за мање количине отпада. У току је и акција поделе пластичних џакова домаћинствима за прикупљање пет амбалаже. За сада се само врши балирање прикупљене пет амбалаже. Поред повећања броја рециклажних острва за прикупљање амбалажног отпада, а у циљу повећане рециклаже пета, планирано је и проширење острва са контејнерима за прикупљање текстила, уља, опасног отпада (батерије и акумулатори).

Процена је да у укупним количинама комуналног отпада знатне количине чини био отпад, зелени и браон који се може економично и ефикасно рециклирати производњом компоста. Оправданост свих покренутих и планираних иницијатива ће бити валоризоване након израде Плана управљања отпадом, којим ће бити утврђене тачне количине и методолошки приступ уз поштовање основних принципа циркуларне економије. На простору санитарног сметлишта „Торови“, након затварања и санације, изградити трансфер станицу, двориште за секундарну селекцију и компостану уз оживљавање рада рециклажног центра.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП „Топола“, еко партнери

Процењена вредност: 188.800.000 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 - 10 година

4.2.4: Подизање свести и информисаности грађана о значају и предностима здраве животне средине

Мера подразумева развој и реализацију програма који ће грађанима на јасан и прихватљив начин објаснити важност и предности правилног одлагања отпада, одговорности сваког појединца за очување и начинима одговорног поступања према животној средини. Поред одржавања минимум 4 трибине на тему очувања животне средине, планирана је израда едукативних лифлета, постера и билборда, а све у циљу „агресивне“ едукације грађана. Савремени дизајн рециклажних острва и њихово постављање у близини вртића и школа, уз организовање еко викенда за децу, знатно ће допринети унапређењу концепта зелене и чисте Тополе. Еколошка партнерства јавног, приватног сектора и невладиног сектора омогућиће стварање јединственог и широко препознатљивог „фронта“ у заједничкој борби за рециклажу. Кампање едукације ће се реализовати континуирано на годишњем нивоу у наредном планском периоду.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП „Топола“, предшколске и школске установе, удружења грађана

Процењена вредност: 2.950.000,00 РСД / годишње

Извори финансирања: интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 - 10 година

4.2.5: Изградња зелених површина и рекултивација пољопривредног земљишта

Овом мером је предвиђено формирање зеленог појаса Тополе. Површина државних и приватних шума према подацима из 2011. године износи 5919 ха, односно 16,6% укупне територије општине што је знатно испод планираног оптимума Републике (40%) и испод просечне оптималне шумовитости и пошумљавања до 2014. године (30%). Неопходно је извршити пошумљавање додатних 8339 ха према Републичком плану, односно 4776,5 ха према проценама оптималне шумовитости за одређени период Изградња најмање 3 дечија парка у центру града и по 1 у свакој месној заједници знатно ће побољшати квалитет ваздуха.

Интезивном едукацијом пољопривредних произвођача о правилној употреби пестицида и хемикалија, уз појачану контролу коришћења од старне надлежних инспекцијских органа уз изградњу фекалне канализационе мреже на сеоском подручју знатно ће утицати на подизање квалитета пољопривредног земљишта.

Одговорна страна: Општина Топола, ЈКСП „Топола“, приватни сектор, удружења грађана

Процењена вредност: 59.000.000,00 РСД

Извори финансирања: екстерни и делом интерни

Рок за реализацију: дуги, 7 - 10 година

ПРИОРИТЕТ 5: РАЗВОЈ ДРУШТВЕНИХ ДЕЛАТНОСТИ**5.1. Приоритетни циљ: Унапредити услове за васпитно-образовни рад на свим нивоима образовања**

Основни проблеми са којима се сусрећу установе на свим нивоима образовања на територији општине Топола су дотрајалост појединих објеката и инвентара и недостатак наставних средстава. Осим обнове и реконструкција објеката који нису реконструисани дужи временски период, па услови безбедности и хигијене нису на задовољавајућем нивоу, неопходно је и повећање просторних капацитета. Предшколска установа „Софија Ристић“ има потребу за проширење капацитета за три групе и адаптацију простора у матичним школама за децу предшколског узраста. Постоји и потреба за изградњом ђачког дома јер је велики број ученика на пољопривредном смеру из околине Тополе, којима такође није адекватно решен проблем превоза.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број деце корисника предшколске установе	365	440
Број дограђених просторија	0	3
Број адаптираних просторија	0	2
Повећање броја ученика средње школе за два одељења или 40 ученика	471	510
Број нових инвестиционих улагања у васпитно-образовне установе	0	минимум 3

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:**КВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАЊЕ**

4.2 До 2030. обезбедити да све девојчице и дечаци имају приступ квалитетном развоју у раном детињству, брзи и предшколском образовању како би били спремни за основно образовање

4.5 До 2030. елиминисати родну неједнакост у образовању и обезбедити једнак приступ свим нивоима образовања и стручном оспособљавању за рањиве групе, укључујући особе са инвалидитетом, аутохтоно становништво и децу у рањивим ситуацијама

4.a Изградити и побољшати образовне установе које су прилагођене деци, особама са инвалидитетом и припадницима различитог пола, као и обезбедити безбедно, ненасилно, инклузивно и делотворно окружење за учење за све

МЕРЕ:**5.1.1. Проширење просторних капацитета, реконструкција санација и опремање васпитно-образовних установа**

Мера подразумева активности за проширење простора доградњом или прилагођавањем постојећег простора. Предшколској установи је потребан услов – проширење простора за додатни број деце. У матичним основним школама је могуће обезбедити простор за децу од 3-5 година старости, доградњом 3 просторије и адаптацијом две просторије. То се односи на школе у селима Горња Трнава, Белосавци, Наталинци и Доња Шаторња.

У циљу обезбеђења неопходних хигијенских услова у средњој школи „Краљ Петар I“ неопходна је санација мокрих чворова.

У циљу унапређења енергетске ефикасности објеката образовања потребни су адекватни радови. Приоритетни су објекти ПУ Софија Ристић и О.Ш. Живко Томић, док у наредном периоду треба наставити са даљим унапређењем енергетске ефикасности.

Зграде матичних школа као и њихових издвојених одељења су углавном старијег датума, тако да на њима није приликом изградње изведена громобранска инсталација. Претходних година уградња и поправка је извршена на великом броју школа, али не на свим. У циљу заштите и безбедности ученика потребно је

инсталирати громобране у издвојеним одељењима школе у Наталинцима - Горович и Шуме, као и на старој школи у Наталинцима.

Осим обнове и реконструкције објекта образовања, у циљу унапређења услова за васпитно образовни рад на свим нивоима образовања потребно је додатно опремање установа наставним средствима, рачунарима, намештајем и другом потребном опремом. У средњој школи ученици и наставници се суочавају с проблемом недовољно опремљених кабинета за наставу.

Одговорна страна: Општина Топола и Васпитно-образовне установе на територији општине Топола

Процењена вредност: 3.000.000 РСД за проширење простора, 1.000.000 РСД за санацију мокрих чворова у средњој школи, опремање: 4.500.000 РСД, громобрани 1.000.000 РСД, енергетска ефикасност 64.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: дуги, 7-10 година

5.1.2. Изградња Дома за ученике доградњом средње школе

За средњошколско образовање потребно је обезбедити просторне услове за смештај ученика који долазе из околних места и градова. Осим смештаја за садашње ученике, изградњом дома за ученике створили би се услови за упис већег броја ученика Средње школе у Тополи. Додатно би се обавило прилагођавање простора за школу са домом ученика. Самим тим би се повећао број ученика и створили услови за повећање броја запослених запошљавањем у студентском дому. За доградњу Средње школе постоји пројекат и прибављена грађевинска дозвола.

Одговорна страна: Општина Топола, Средња Школа и Надлежно државно тело

Процењена вредност: 100.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: средњи, 5 година

5.1.3. Оснивање Центра за таленте и рад са децом и младима са сметњама у развоју

У Тополи не постоји саветовалиште за професионалну оријентацију младих који би функционисао као центар за рад како са талентованом децом, тако и децом са проблемима у развоју. Постоји потреба за таквим центром који би помогао младима у одабиру средњих школа, занимања и факултета. Постоји интересорна комисија при општини, а дугорочни интерес био би центар који се бави професионалном оријентацијом младих. Осим административних процедура за оснивање Центра, ова мера укључује и едукацију наставног кадра, сарадњу са стручним службама, сектором социјалне заштите, Интерресорном комисијом и др.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 5.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Дугорочна мера

5.2. Приоритетни циљ: Унапредити квалитет образовања у складу са потребама привреде

На територији општине Топола функционише једна Средња школа – Краљ Петар I са 471 учеником и 57 наставника. У оквиру школе је могуће похађати следеће образовне профиле: гимназија, производња и прерада хране и машинство и обрада метала. У циљу усклађивања образовања са привредом у општини Топола, идентификована је потреба за увођењем нових наставних профила у Средњој школи као и подизањем нивоа образовања на ниво вишег и високог образовања услед постојања потенцијала у специфичном окружењу културно-историјског наслеђа и привреде.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број новоуведених образовних профила	0	2

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:

КВАЛИТЕТНО ОБРАЗОВАЊЕ

4.4 До 2030. значајно повећати број младих и одраслих који имају одговарајуће вештине, укључујући техничке и стручне за запошљавање, адекватне послове и предузетништво

МЕРЕ:

5.2.1. Увођење нових образовних профила

За подручје познато по виноградарству и потенцијалима за привреду и запошљавање у области винарства и виноградарства предвиђено је увођење профила: 1) прерађивач прехранбених производа и/или енолошки техничар и 2) машински смер у складу са потребама привреде и предузетништва. У току пилот пројекта када је уведен смер винар-виноградар, исти није наишао на задовољавајући одазив да би смер опстао, пре свега услед недовољног разумевања користи и значаја овог смера. Због тога се у наредном периоду треба бавити адекватном промоцијом важности овог смера.

Осим винарства и виноградарства као великог потенцијала, у привреди општине Топола заступљене су и друге делатности које подразумевају обраду метала, ливарство и израду машинских делова. С друге стране, на тржишту радне снаге општине Топола нема довољно образованих и оспособљених кадрова који би могли да одговоре потребама послодаваца у овој области. Средња школа „Краљ Петар Први“ планира увођење новог образовног профила - оператер машинске обраде, како би се одговорило потребама тржишта радне

снаге. Уколико добије одобрење за формирање одељења овог образовног профила, школа би се укључила у процес осавремењивања машинске производње и прераде.

Осим административних процедура, потребна је адекватна промоција значаја нових смерова.

Одговорна страна: Општина Топола, Средња Школа и Надлежно државно тело

Процењена вредност: 600.000 РСД (за административне процедуре и промоцију)

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Средњорочна мера

5.2.2. Стварање услова за увођење високошколског образовања у Тополи

Средња школа у Тополи између осталог припрема ученике и за смерове Филозофског факултета, општи и језички смер, где би придруживање смерова из историје, етнологије и археологије допринело останку младих људи у Тополи, а у циљу повећања запошљивости услед одговарајућих потенцијала општине у развоју делатности у складу са културно-историјским наслеђем и туризмом који се заснива на том наслеђу.

Постојање гимназије, друштвено-језичког и општег смера, представља основу за оснивање истуреног одељења Филозофског факултета у Тополи. Приоритетне активности у наредном планском периоду представљају стварање услова, административних и просторних, превасходно комуникацију са ресорним министарством за покретање и реализацију иницијативе општине Топола.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 1.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни

Рок за реализацију: Дугорочна мера

5.3. Приоритетни циљ: Створити квалитетан и јединствен културни производ

Општина Топола има богато културно наслеђе и велики број културних манифестација које је потребно додатно развити и популаризовати, уз унапређење просторних услова и развој нових културних програма. Обогаћивање културних програма допринеће повећању броја посетилаца културних програма, а осим развоја културе и квалитета живота за становнике Тополе, допринеће и обогаћивање туристичке понуде општине као атрактивне туристичке дестинације.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Повећан број културних програма	20	30
Број реконструисаних објеката	0	3
Број новоизграђених објеката културе	0	1

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:

ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ

11.4 Појачати напоре да се заштити и очува светска културна и природна баштина

МЕРЕ:

5.3.1. Реконструкција постојећих и изградња нових објеката културе

Овом мером предвиђа се реконструкција објеката културе: Биоскоп(Културни центар), Библиотека и минимум један Дом културе у сеоској средини. Пројектна документација за реконструкцију Културног центра је комплетирана.

Такође се предвиђа изградња једног новог објекта – Завичајна кућа која би прерасла временом у Завичајни музеј, са изложбеним простором. Упркос постојању богатог културног наслеђа и грађе у општини Топола не постоји изложбени простор за адекватно чување, излагање и промоцију културно-историјског наслеђа. Примарне су припремне активности које представљају обезбеђење просторних, а потом административних услова и процедура за успостављање Завичајне куће.

Одговорна страна: Општина Топола, Културни центар Топола, Библиотека „Радоје Домановић“ Топола и Туристичка организација „Опленац“ Топола

Процењена вредност: 200.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Дугорочна мера

5.3.2. Израда Стратегије развоја културе општине Топола

За општину Топола која има богато културно-историјско наслеђе потребно је системско планирање развоја културе. До сада општина Топола није имала Стратегију развоја културе. Почетне активности у изради документа јавне политике су доношење скупштинске одлуке о приступању изради Стратегије развоја културе, формирање радне групе за израду стратегије, усаглашавање са Планом развоја општине Топола и мотивисање свих актера у области културе као и грађана за активно учешће у планирању јавне политике у области културе. Један од приоритета стратегије је планирање и израда нових програма културе у складу са савременим трендовима и као интегративни део понуде културног туризма.

Одговорна страна: Општина Топола и Установе културе

Процењена вредност: 500.000 РСД

Извори финансирања: Интерни

Рок за реализацију: Краткорочна мера, 1-2 године

5.4. Приоритетни циљ: Популаризовати спорт у општини Топола

У општини Топола активно је 40 спортских клубова са 1.423 члана. Доминира фудбал, али су заступљени и други спортови: одбојка, рукомет, атлетика, карате, шах, стрељаштво, аикидо, ашихара, теквондо, бокс и риболов. На територији општине има укупно 50 спортско-рекреативних објеката (дворана, игралишта, базена, трим стаза итд.). Спортски клубови општине Топола и спортска инфраструктура на сеоском подручју су у незавидној ситуацији. Спорски терени су у лошем стању, углавном без пратећих просторија и неограђени. Спортови који захтевају спортске сале (одбојка, рукомет, мали фудбал итд.) немају задовољавајуће услове за рад. Не постоји сала која одговара овим потребама, већ клубови који се баве овим спортовима своје активности и тренинге обављају у салама за физичко васпитање основне и средње школе. Потребно је унапредити услове за бављење спортом и додатно промовисати спорт и здраве стилове живота, како би се повећало учешће становништва у спорту, нарочито младих за најмање 20%.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Број чланова спортских клубова	1.423	1.710
Број реконструисаних и адаптираних спортских терена	0	25
Број нових спортских терена	0	1
Број новоизграђених спортских сала	0	2
Број новоизграђених дејчјих терена и терена за рекреацију	0	5

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:**ИНДУСТРИЈА, ИНОВАЦИЈА, ИНФРАСТРУКТУРА**

9.1 Развити квалитетну, поуздану, одрживу и отпорну инфраструктуру, укључујући регионалну и прекограничну инфраструктуру, како би се подржали економски развој и људско благостање, са фокусом на јефтином и једнаком приступу за све

ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ

11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

11.3.2 Удео градова који имају директне структуре за учешће цивилног друштва у урбанизму и управљања која функционишу редовно и на демократски начин

11.7 До 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом

МЕРЕ:**5.4.1. Изградња спортске инфраструктуре**

Мера подразумева 3 основне групе активности:

- 1) Реконструкција и адаптација постојећих спортских терена – план је на годишњем нивоу реконструисати у просеку 2 спортска терена са изградњом помоћних терена
- 2) Изградња трибина, свлачионица, пратећих просторија и помоћног терена ФК Карађорђе,
- 3) Изградња нових спортских терена, спортских сала, дејчјих терена и терена за рекреацију. Идеја је да се кроз пројекат Добра управа, покрену и грађанске иницијативе да један део предложених пројеката обухвати изградњу дејчјих игралишта, рекреативних терена и теретана у сеоском и градском подручју, уз активно учешће месних заједница.

Одговорна страна: Општина Топола, Месне Заједнице, Спортски савез општине Топола

Процењана вредност: 170.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Дугорочна мера

5.4.2. Подршка активном укључивању младих у спорт

Ова мера подразумева организовање низа спортских догађаја и такмичења у циљу мотивисања деце и младих за бављење спортом и неговања здравих стилова живота. У активностима ће учествовати Спортски савез Србије, Спортски Савез општине Топола уз активно укључивање олимпијских спортиста у промоцију. Догађаји се планирају на нивоу школа и на нивоу општине. Планирају се такмичења у 4 основне категорије: фудбал, кошарка, рукомет, одбојка, уз доделу награда у виду спортске опреме. Веома је важно и стручно усавршавање спортских радника за рад са децом. По закону о спорту, обавезне су лиценце за ове раднике и/или стручне обуке при ДИФ-у. У оквиру ових активности вршила би се селекција приоритетних клубова у којима би се спроводиле стручне обуке и додељивале лиценце.

За промоцију спорта међу осталим становништвом, не само децом и младима, се планира оживљавање некадашњих ефектних спортских догађаја као што су сеоске игре и радничке игре у организацији Спортског савеза општине Топола и месних заједница.

Одговорна страна: Општина Топола, Спортски Савез општине Топола, Канцеларија за младе

Процењена вредност: 6.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Средњорочна мера

5.5. Приоритетни циљ: Унапредити квалитет и доступност услуга социјалне и здравствене заштите

Општина Топола се суочава са неповољним демографским кретањима, пре свега опадањем наталитета и старењем становништва. У домену социјалних услуга, тј. ефикасности њихове реализације главни проблем представља то што Центар за социјални рад у Тополи није самосталан центар већ испостава ЦСР Аранђеловац. У домену здравствене заштите општина Топола има ингеренције над делом активности као што је адаптација простора и опремање амбуланти и Дома здравља медицинском опремом. За унапређење квалитета здравствених услуга општина може такође допринети улагањем у едукацију стручних кадрова за коришћење савремене опреме, стављање у функцију и на тај начин побољшања доступности одређених прегледа.

Дом здравља „Свети Ђорђе“ Топола пружа примарну здравствену заштиту за више од 20.000 становника Општине Топола, као и за становнике насељених места суседних општина, која гравитирају Општини Топола. Из године у годину број оболелих од заразних и незаразних болести се повећава, чешће се откривају у завршној фази болести где је обично исход леталан. Неопходна је едукација становништва у циљу превенције.

Социјална политика укључује превасходно решавање проблема маргинализованих група и становања угрожених група из категорије избеглих и расељених лица и Рома.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Пораст наталитета		Мин. 3% за 10 година
Број нових услуга социјалне заштите		уведене три нове услуге
Број адаптираних амбуланти		најмање 3

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:

ДОБРО ЗДРАВЉЕ ЗДРАВЉЕ И БЛАГОСТАЊЕ

3. Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за све људе свих генерација

3.7 До 2030. обезбедити универзални приступ услугама које се односе на полну и репродуктивну здравствену заштиту укључујући планирање породице, информисање и образовање, као и интеграцију репродуктивног здравља у националне стратегије и програме

3.8 Постићи универзални обухват здравственом заштитом, укључујући заштиту од финансијског ризика, доступност квалитетних основних здравствених услуга и доступност безбедних, делотворних, квалитетних и јефтиних основних лекова и вакцина за све.

МЕРЕ:

5.5.1. Мере популационе политике

Наталитет у општини Топола опада. Осим тога, млади напуштају општину ради стицања вишег и високог образовања и запошљавања. Неопходно је увести мере које ће младе, и будуће брачне парове задржати у општини, и мотивисати да се одлуче за оснивање породице и за већи број деце. Мера подразумева обезбеђење средстава за вештачку оплодњу, саветовалиште за родитеље и породицу, подстицаје за рађање, боље услове за упис деце у вртиће. Значајан је сет обука и услуга - Едукативна подршка породици на остављавању и унапређивању њене васпитне компетенције, подршка афирмацији система вредности, здравих снага и способности код родитеља.

Одговорна страна: Општина Топола, Дом здравља, Центар за социјални рад

Процењена вредност:

- за подршку рађању и родитељству минимално 300.000 РСД на годишњем нивоу,

- за обуке за подршку родитељству 1.500.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Дугорочна мера, континуирано

5.5.2. Мере за унапређење система здравствене и социјалне заштите становника

Кључне активности у оквиру мере за унапређење система здравствене и социјалне заштите су: 1) Израда Стратегије здравства и социјалне заштите за општину Топола и 2) Осамостаљивање Центра за социјални рад у Тополи. Тренутно у Тополи корисници социјалне заштите своја права остварују преко издвојеног одељења Центра за социјални рад „Сава Илић“ из Аранђеловца. Због саме издвојености седишта организације ван територије општине постоје проблеми при остваривању права ове циљне групе. Осамостаљивање Центра за социјални рад Топола допринело би се бржем и ефикаснијем решавању многих социјалних питања, координацији активности између носилаца пројеката из ове области и бољи увид у социјалну проблематику и реализацију мера социјалне заштите. Формирање Центра за социјални рад у Тополи укључује и израду деобног биланса са Центром за социјални рад “Сава Илић” Аранђеловац. Осамостаљивањем долази до непопуњености специјализованих извршилачких радних места свих структура, недостатка простора и опреме. Активности предвиђају обезбеђење адекватног простора допуњавањем постојећег уз обезбеђење приступачности Центру особама са инвалидитетом, набавку недостајуће опреме и попуњавање извршилачких радних места у складу са актом о систематизацији задатака и послова.

Одговорна страна: Општина Топола и Надлежно тело Центра за социјални рад „Сава Илић“ Аранђеловац
Процењена вредност:

- 1.200.000 РСД (за израду стратегије и административне процедуре осамостаљивања ЦСР Топола),
- 1.200.000 РСД за простор
- планирати финансијска средства за новозапослене у складу са Законом о платама

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Средњорочна мера, 5-6 година

5.5.3. Унапређење просторних и техничких капацитета установа здравствене и социјалне заштите на територији општине Топола

Мера подразумева побољшање просторних услова, тј. реновирање и адаптацију постојећих простора Центра за социјални рад или изнајажење адекватнијих простора за рад, као и сеоских амбуланти по одређеним критеријумима приоритета. Унапређење техничких капацитета подразумева набавку опреме и дигитализацију постојеће опреме. Приоритетна набавка за Дом здравља јесте: рентген (минимум 1), три ултразвучна апарата, ЕКГ и лабораторијска опрема.

Сеоске амбуланте Дома здравља „Свети Ђорђе“ нису у најбољем стању јер у одређене објекте није било значајнијих улагања у последњих десетак година. Стога је потребно најпре издвојити објекте којима је реконструкција најпотребнија и ангажовати лице које ће направити потребну пројектно-техничку документацију. Да би се у сеоским амбулантама пружала што адекватнија медицинска помоћ потребно је осим адаптације и реконструкције објеката извршити и опремање амбуланти новом опремом.

Одговорна страна: Општина Топола, Дом Здравља „Свети Ђорђе“ и Надлежно државно тело

Процењена вредност:

- апарати и лабораторијска опрема 1.500.000 РСД,
- адаптација амбуланти 5.000.000 РСД,
- набавка опреме за амбуланте 3.500.000 РСД
- реновирање постојећих простора Центра за социјални рад у Тополи 1.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Дугорочна мера

5.5.4. Увођење нових услуга социјалне и здравствене заштите и унапређење постојећих

На територији општине Топола, према тренутним подацима, живи око 200 особа са инвалидитетом, а половина од овог броја чине деца и млади са различитим врстама сметњи у развоју. Ови млади људи, ако не похађају специјалну школу су усамљени, изоловани, ускраћено им је право на игру и дружење, а тим и социјализацију и развој преосталих способности и стварање нових могућности за њихов развој.

На подручју општине Топола велики је број старих лица. На сеоском подручју је велики број самачких домаћинстава и хронично оболелих који су без породичног старања. Установе социјалне заштите немају довољне капацитете. На подручју региона нема прихватишта за хитно збрињавање одраслих и старих лица без породичног старања.

Мера подразумева следеће активности:

- Подршка едукацији и стручном усавршавању радника у здравству и социјалној заштити
- Увођење нових услуга: дневни боравак, СОС телефон и Саветовалиште за брак и породицу
- Проширење постојећих услуга: помоћ у кући за старе, помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и њихове породице и лични пратилац детета
- Стварање услова за збрињавање старих и оболелих лица до смештаја у установу
- Решавање питања ромске популације и избеглих и расељених лица на територији општине Топола

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 100.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: Дугорочна мера

ПРИОРИТЕТ 6: ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ И ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА И УСЛУГА ЗА ГРАЂАНЕ

6.1. Приоритетни циљ: Повећати учешће становника општине Топола у активностима за унапређење квалитета живота у Тополи

У циљу унапређења транспарентности рада општинске управе, као и квалитета јавних услуга за становнике општине Топола, општина планира увођење процедура за активно учешће грађана у планирању буџета, као и подстицаје за формалне и неформалне групе грађана да учествују у побољшању квалитета живота у општини. У циљу унапређења квалитета јавних услуга за грађане, предвиђа се увођење система јединственог управног места у општинској управи и проширења система електронске управе и база података којима ће се побољшати ефикасност и доступност услуга по мери грађана.

Индикатор	Почетна вредност	Циљана вредност
Пораст броја грађанских иницијатива	10	за минимум 20% на годишњем нивоу
Повећање издвајања из буџета општине Топола за грађанске иницијативе	почетна вредност 1.000.000 РСД	за минимум 200.000 РСД на годишњем нивоу,

Допринос реализацији циљева одрживог развоја:**ОДРЖИВИ ГРАДОВИ И ЗАЈЕДНИЦЕ**

11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

11.3 До 2030. унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама

11.3.2 Удео градова који имају директне структуре за учешће цивилног друштва у урбанизму и управљању које функционишу редовно и на демократски начин

17. Ојачати средства примене и ревитализовати глобално партнерство за одрживи развој

17.17 Подржати и промовисати делотворна јавна, јавно-приватна партнерства и партнерства цивилног друштва, изграђена на искуствима и стратегијама проналажења ресурса за партнерства

МЕРЕ:**6.1.1. Директно укључивање грађана у побољшање квалитета живота становника општине Топола**

Мера подразумева активности за мотивисање грађана, формалних и неформалних група, у предлагању пројеката од интереса за општину Топола и њене становнике, као и повећање буџета за подршку иницијативама грађана. Поред тога, мера подразумева директно учешће становника у доношење одлука о буџету општине, тако што ће се грађани јавно позивати да учествују у селекцији и оцењивању предложених пројеката.

За активно учешће цивилног друштва, формалних и неформалних група грађана, планира се буџетирање на основу грађанских иницијатива по пројектима, путем реализације пројеката у областима од значаја за квалитет живота становника Тополе: култура, привреда, социјална политика, образовање и остало.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: Повећати издвајања из буџета на годишњем нивоу минимум 200.000 РСД за грађанске иницијативе

Извори финансирања: Интерни и екстерни

Рок за реализацију: годишње, континуирано

6.1.2. Успостављање централног електронског система на локалном нивоу

Мера укључује активности за успостављање структуре и система које локална самоуправа треба да изгради да задовољи материјалне потреба грађана. Потребно је успоставити ефикасан електронски систем управе преко кога грађани брзо и квалитетно задовољавају своје потребе у прибављању информација и документације. 2020. године општини Топола је одобрен пројекат за успостављање јединственог управног места, од стране Министарства за државну управу и локалну самоуправу у вредности од 5.000.000,00 РСД. Ова мера укључује додатни и континуирани рад на унапређењу система електронске управе и омогућавање брзог и ефикасног информисања и реализације права грађана.

Увођењем система е-управе поједноставиће се и убрзати рад са странкама, поступак око издавања личних докумената свима који имају рачунаре и интернет везу, али и грађанима на шалтеру јединственог управног места где ће бити скраћено време чекања на добијање докумената.

Одговорна страна: Општина Топола

Процењена вредност: 2.000.000 РСД

Извори финансирања: Интерни

Рок за реализацију: средњи, 3-5 година

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ	ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ	МЕРЕ
1. Рурална економија и привреда	1.1. Унапређење примарне пољопривредне производње	1.1.1. Повећање примарних засада воћа и винове лозе
		1.1.2. Повећане површине за гајење култура у заштићеном простору за минимум 30% у односу на тренутно стање
		1.1.3. Повећање броја грла у сектору сточарства за 30% у односу на тренутно стање

	1.2. Унапређење прерадних и институционалних капацитета у сектору аграра	1.2.1. Повећање складишних капацитета
		1.2.2. Повећање прерађивачких капацитета
		1.2.3. Повећање броја асоцијација и удружења у сектору аграра
	1.3. Унапређење услова за развој и промоцију пословног и инвестиционог амбијента	1.3.1. Унапређење постојећих и развој нових производних и прерађивачких капацитета
		1.3.2. Унапређење инвестиционог амбијента
		1.3.3. Инфраструктурно опремање радних зона
		1.3.4. Стварање функционалне везе привреде и образовних установа – дуално образовање
	2. Туризам	2.1.1. Развој туристичке инфраструктуре
		2.1.2. Брендирање
		2.1.3. Развој и промоција интегрисаног туристичког производа
		2.1.4. Формирање градског језгра у старом центру Тополе
3. Инфраструктура	3.1: Унапређење система водоснабдевања	3.1.1: Увођење система за праћење губитака у водоводној мрежи и приоритетна реконструкција дела водовodne мреже у граду
		3.1.2: Повећање капацитета за производњу воде
		3.1.3: Изградња водовodne мреже у сеоским насељима и индустријским зонама
	3.2: Унапређење постојеће, локалне путне инфраструктуре и неопходне пратеће документације	3.2.1: Измена планске документације
		3.2.2: Реконструкција постојеће и изградња нове путне инфраструктуре
	3.3: Модернизација и јачање енергетске и телекомуникационе инфраструктуре	3.3.1: Изградња додатних електроенергетских објеката и реконструкција нисконапонске мреже
		3.3.2: Изградња нове дистрибутивне гасовodne мреже притиска до 4 бара
		3.3.3: Модернизација телекомуникационе инфраструктуре
4. Животна средина	4.1: Заштита земљишта и воде унапређењем управљања отпадним водама	4.1.1: Модернизација и продужење канализационе мреже на територији целе општине
		4.1.2: Модернизација и повећање капацитета постројења за третман отпадних вода „Каменица“
		4.1.3: Изградња система атмосферске канализације
	4.2: Зелена и чиста Топола	4.2.1: Затварање постојећег, уређеног, санитарног сметлишта „Торови“
		4.2.2: Чишћење дивљих депонија
		4.2.3: Увођење система рециклаже и изградња трансфер станице
		4.2.4: Подизање свести и информисаности грађана о значају и предностима здраве животне средине
		4.2.5: Изградња зелених површина и рекултивација пољопривредног земљишта
5. Друштвене делатности	5.1. Унапредити услове за васпитно-образовни рад на свим нивоима образовања	5.1.1. Проширење просторних капацитета, реконструкција санација и опремање васпитно-образовних установа
		5.1.2. Изградња Дома за ученике доградњом средње школе
		5.1.3. Оснивање Центра за таленте и рад са децом и младима са сметњама у развоју
	5.2. Унапредити квалитет образовања у складу са потребама привреде	5.2.1. Увођење нових образовних профила
		5.2.2. Стварање услова за увођење високошколског образовања у Тополи

	5.3. Створити квалитетан и јединствен културни производ	5.3.1. Реконструкција постојећих и изградња нових објеката културе
		5.3.2. Израда Стратегије развоја културе општине Топола
	5.4. Приоритетни циљ: Популаризовати спорт у општини Топола	5.4.1. Изградња спортске инфраструктуре
		5.4.2. Подршка активном укључивању младих у спорт
	5.5. Унапредити квалитет и доступност услуга социјалне и здравствене заштите	5.5.1. Мере популационе политике
		5.5.2. Мере за унапређење система здравствене и социјалне заштите становника
		5.5.3. Унапређење просторних и техничких капацитета установа здравствене и социјалне заштите на територији општине Топола
		5.5.4. Увођење нових услуга социјалне и здравствене заштите и унапређење постојећих
6. Грађански активизам	6.1. Повећати учешће становника општине Топола у активностима за унапређење квалитета живота у Тополи	6.1.1. Директно укључивање грађана у побољшање квалитета живота становника општине Топола
		6.1.2. Успостављање централног електронског система на локалном нивоу

7. Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање Плана развоја општине Топола

За потребе спровођења Плана развоја, општина ће успоставити одговарајући институционални оквир, који подразумева и праћење спровођења, извештавање и вредновање постигнутих учинака.

Институционални оквир за спровођење и праћење спровођења имаће два нивоа структуре:

- Координационо тело, на челу са координатором и
- Носиоце мера, како је дефинисано Планом развоја

Координационо/управљачко тело управља процесом спровођења, прати напредак на основу достављених извештаја, одлучује о предлозима за решавање установљених проблема у спровођењу Плана, по предлогу доноси корективне мере у случају да је остваривање мера или циљева угрожено, или предлаже евентуалне ревизије Плана и установљавање нових циљева и мера.

Састав Координационог тела чиниће доносиоци одлука унутар Општине (високи функционери општине и руководиоци носилаца мера) који ће обезбедити управљачку подршку за спровођење Плана и ефикасно решавати проблеме, а посебно оне које се односе на сарадњу различитих институција/јединица/носилаца мера и активности. У том смислу улогу Координационог тела имаће Општинско веће у проширеном саставу. Појединици у оквиру Координационог тела добиће задужења и одговорности за имплементацију и праћење појединачних праваца развоја и тако давати подршку локалној администрацији која ће конкретно бити одговорна за спровођење на нивоу циљева и мера. Они ће посебно имати важну улогу у подршци појединим носиоцима мера када је у питању процес буџетирања а поготово аплицирању за екстерне изворе финансирања од чијег прибављања спровођење многих од њаважнијих мера зависи.

Одељење за локални економски развој ће, као Координатор, бити задужено да одржава константну комуникацију са јединицама/организацијама које су носиоци мера и активности, да од њих прибавља извештаје и информације о спровођењу мера и активности, дискутује о оствареним резултатима и идентификованим проблемима, израђује препоруке за решавање установљених проблема у спровођењу мера, проверава да ли су средњорочни планови институција усаглашени са мерама и циљевима у Плану развоја, извештава Координационо тело о напретку, припрема материјале и обавља административно-техничке послове за Координационо тело.

Носиоце мера и активности чине организациони делови управе и други актери под чију надлежност потпадају активности у вези са мерама дефинисаним у Плану развоја, службе општине, јавно комунална предузећа, установе и/или организације чији је оснивач општина. Носиоци мера и активности имају одговорност да у своје планове рада (и финансијске планове) уврсте утврђене мере и активности за чије спровођење су одговорни, да их спроводе, извештавају Координационо о резултатима спровођења тих мера и активности, утврде евентуалне проблеме у спровођењу мера и предложи опције за решавање тих проблема.

7.1. Спровођење плана развоја општине Топола

План развоја реализоваће се кроз процес планирања, израде, доношења и спровођења докумената јавних политика, осталих планских докумената, и то: средњорочних планова и финансијских планова локалне самоуправе и прописа који се доносе у складу са законом и статутом јединице локалне самоуправе.

Првенствено План развоја општине Топола биће операционализован кроз израду и доношење средњорочног плана општине. Приликом израде средњорочних планова, општина ће се руководити правилима прописаним Законом о планском систему и Уредбом о методологији за израду средњорочних планова и обрасцима садржаним у овој уредби.

7.2. Праћење спровођења Плана развоја општине Топола

Праћењем спровођења Плана развоја биће утврђено:

- Да ли се мере и приоритетни циљеви остварују по плану и ефикасно;
- Који ризици се јављају или очекују у остварењу учинака Плана развоја;
- Које одлуке треба донети у случају одступања од планираног, као и
- Да ли су планирани и остварени учинци и даље релевантни за остваривање визије.

Праћење (мониторинг) реализације мера дефинисаних Планом развоја је систем прикупљање и обраде података у вези са реализацијом мера. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваке од мера, у односу на планиране.

Праћење ће се вршити континуирано, а за то ће се користити дефинисани обрасци и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике (секундарни подаци). Поред секундарних података из званичне статистике, прикупљаће се и примарни подаци, а одговорност за наведену активност имају руководиоци одељења, у складу са надлежностима за конкретне податке. Посебно ће се водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

7.3. Вредновање постигнутих учинака Плана развоја општине Топола

Вредновање учиника Плана развоја спроводиће се периодично, на начин да се прикупљени подаци и информације добијени током спровођења плана, анализирају и упоређују. Вредновање се спроводи ради:

1. Оцене релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости мера садржаних у плану развоја,
2. Утврђивања степена промене који је настао спровођењем мера из Плана и степена достизања приоритетних циљева, а све у циљу преиспитивања и унапређења Плана развоја, односно утврђивања потребе за његовом ревизијом и бољим планирањем. Ова врста анализе представља заправо накнадну (ex-post) анализу ефеката Плана развоја.

Податке и информације за потребе вредновања достављаће органи и организације одговорни за спровођење мера из Плана развоја, одељењу Локалног економског развоја, као Координатору спровођења, праћења и вредновања учинака Плана развоја. Такође, користиће се у анализама и други подаци и информације, прибављени из осталих извора, који могу бити од користи за бољу процену учинака Плана.

7.4. Извештавање о спровођењу и постигнутим учинцима Плана развоја општине Топола

У складу са Законом о планском систему, Општина има обавезу израде следећих извештаја у вези са Планом развоја:

- Извештај о спровођењу средњорочног плана који је истовремено и извештај о спровођењу Плана развоја ЈЛС – на годишњем нивоу. Овај извештај представља реални приказ спровођења плана развоја у претходној календарској години.
- Извештај о постигнутим учинцима Плана развоја – на трогодишњем нивоу. Овај извештај представља са друге стране реални приказ учинака плана, који су постигнути током спровођења предвиђених мера у трогодишњем периоду који је протекао.

За прикупљање информација о реализацији плана на годишњем нивоу и припрему нацрта годишњег извештаја о спровођењу плана биће задужено Одељење Локалног економског развоја. Нацрт годишњег извештаја о спровођењу упућује се упућује Општинском већу на усвајање.

Истеком сваке треће календарске године од доношења, Општинско веће биће одговорно да утврди предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја општине Топола, који затим подноси на усвајање Скупштини општине, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Извештаји о спровођењу Плана развоја и извештаји о учинцима Плана биће објављивани на званичном интернет сајту Општине, најкасније 15 дана од дана усвајања.

Од момента, када, у складу са Законом буде успостављен Јединствени информациони систем за планирање, праћење спровођења, координацију јавних политика и извештавање (ЈИС), општина Топола ће бити у обавези да наведене извештаје уноси у овај систем.

7.5. Ревизија плана развоја

Уколико се након усвајања извештаја о учинцима утврди потреба за ревизијом плана, истој ће се приступити у складу са процедурама које прописује Закон о планском систему. Према Закону, Општинско веће иницира ревизију постојећег Плана развоја, уз детаљно образложење разлога за ревизију. Одлуку којом се покреће ревизија постојећег Плана, доноси Скупштина општине, а ток поступка за ревизију реализује се по процедури која је прописана и за усвајање Плана развоја општине Топола.

-21-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 2/2019) и члана 154. Став 2. и члана 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола”, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.04.2021.** године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Програм рада Библиотеке „Радоје Домановић” Топола за 2021. годину бр. 39 од 19.2.2021. године који је Управни одбор усвојио Одлуком број 44/2 дана 25.2.2019. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-251/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-22-

На основу 40. и 139. став 2. Статута општине Топола („Сл. гласник РС”, бр. 2/2019) и чланова 154. став 2., 155. став 1. и 196. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **27.4.2021. године** донела је,

ОДЛУКУ

Члан 1.

Присутни Одборници Скупштине општине Топола на седници одржаној дана 29.4.2021. године одричу се своје данашње накнаде трошкова насталих вршењем одборничке дужности, а на име финансијске помоћи за лечење малолетног Ђурђевић Гаврила из Чумића оболелог од опаке болести - спиналне мишићне атрофије, тип I.

Члан 2.

Одобрена средства уплатити на динарски рачун број 160-6000000844014-95 код Банка Интеза.

Члан 3.

Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-267/2021-05-I

Дана: 27.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Владимир Радојковић с.р.

-23-

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон и 47/2018), Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017), члана 67. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 2/2019), члана 10. и 17. Одлуке о Општинском већу Општине Топола („Службени гласник СО Топола” број 3/2019 и 5/2019-испр.), члана 31. Пословника Општинског већа („Службени гласник СО Топола” број 5/2019) и Одлуке о буџету општине Топола за 2021. годину („Службени гласник СО Топола” број 14/2020),

Општинско веће општине Топола на седници одржаној дана **14.4.2021.** године, донело је

РЕШЕЊЕ О

ИЗМЕНИ РЕШЕЊА

О ОБРАЗОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА РАСПОДЕЛУ СРЕДСТАВА ПЛАНИРАНИХ ЗА ДОТАЦИЈЕ СПОРТСКИМ УДРУЖЕЊИМА

I У тачки II Решења о образовању Комисије за расподелу средстава планираних за дотације спортским удружењима са територије општине Топола, уместо

„ **ПРЕДСЕДНИК** Дејан Маринковић, хемијски техничар из Тополе”, треба да стоји

„ **ПРЕДСЕДНИК** Немања Костић, дипл. просторни планер из Тополе”.

II Решење ступа на снагу даном доношења.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-181/2021-05-III

Дана: 14.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

Игор Петровић с.р.

-24-

На основу члана 138. став 2. Закона о спорту („Службени гласник РС”, број 10/16), члана 46. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07 и 83/14), члана 67. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, бр. 2/19), члана 17. Одлуке о Општинском већу Општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, бр. 3/19 и 5/19-испр.) и члана 31. Пословника о раду Општинског већа Општине Топола („Сл. гласник СО Топола”, бр. 5/19)

Општинско веће Општине Топола на седници одржаној дана 23.4.2021. године, донело је

**ПРАВИЛНИК
О ОДОБРАВАЊУ И ФИНАНСИРАЊУ ПРОГРАМА КОЈИМА СЕ ЗАДОВОЉАВАЈУ ПОТРЕБЕ
И ИНТЕРЕСИ ГРАЂАНА У ОБЛАСТИ СПОРТА
У ОПШТИНИ ТОПОЛА**

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови, критеријуми и начин и поступак одобравања програма, односно пројекта којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта и доделе средстава, изглед и садржина предлога програма, односно пројекта и документације која се уз предлог подноси, садржина и изглед извештаја о реализацији програма, начин и поступак контроле реализације одобрених програма, односно пројекта и начин јавног објављивања података о предложеним програмима, односно пројектима за финансирање.

Одредбе Закона о спорту (у даљем тексту: Закона) и Правилника о одобравању и финансирању програма којима се остварује општи интерес у области спорта („Службени гласник РС”, број 64/16) које се односе на услове, критеријуме и начин одобрења програма и пројекта, односно финансирање делатности којима се остварује општи интерес у области спорта, закључење уговора, подношење извештаја, контролу реализације и обавезу враћања добијених средстава, сходно се примењују и на програме, односно делатности којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта у општини Топола.

Члан 2.

Потребе и интереси грађана из члана 137. став 1. Закона остварују се кроз финансирање или суфинансирање програма и пројекта (у даљем тексту: програм) из средстава буџета општине Топола, у складу са законом, и то:

1) за тач. 1), 2), 3), 5), 6), 8), 10), 12), 13), 14) и 16) на годишњем нивоу (у даљем тексту: **годишњи програм**);

2) за тач. 4), 9), 11) и 15) по јавном позиву (у даљем тексту: **посебни програм**).

Потребе и интереси грађана из члана 137. став 1. тачка 7) Закона (делатност и програми организација у области спорта чији је оснивач општина Топола) остварују се у складу са законом.

Организације у области спорта са седиштем на територији општине Топола које су од посебног значаја за општину из члана 137. став 1. тачка 8) Закона у предлогу свог годишњег програма наводе и активности којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта за које се, сагласно Закону, подносе посебни програми и не могу да конкуришу по јавном позиву.

Општинско веће може да утврди у јавном позиву за достављање предлога посебних програма пројектне, односно програмске задатке за подношење програма.

Општинско веће утврђује које су организације у области спорта из члана 137. става 1. тачка 8) Закона од посебног значаја за општину Топола сходном применом критеријума прописаних чланом 120. став 3. Закона и на основу категоризације организација у области спорта у општини и Програма развоја спорта у општини Топола.

За задовољавање потреба и интереса грађана из става 1. овог члана општина Топола обезбеђује у свом буџету одговарајућа средства, уз поштовање приоритета утврђених Законом.

II. КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА ПРОГРАМА И ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 3.

Програми којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта (у даљем тексту: програми) могу бити одобрени уколико испуњавају критеријуме у погледу:

- 1) предлагача програма;
- 2) носиоца програма;
- 3) садржине и квалитета програма;
- 4) финансирања програма.

1. Предлагач програма

Члан 4.

Предлоге годишњих и посебних програма, у складу са Законом, подносе следеће организације:

1) надлежни територијални спортски савез општине Топола – предлог свог годишњег програма и годишњих програма организација у области спорта са седиштем на територији општине Топола из члана 137. став 1. тач. 1), 2), 3), 5), 6), 8), 10), 12), 13), 14) и 16) Закона, ако овим правилником није другачије утврђено;

2) организације у области спорта са седиштем на територији општине Топола – предлог свог посебног програма из члана 137. став 1. тач. 4), 9), 11) и 15) Закона, ако овим правилником није другачије утврђено.

Предлози годишњих и посебних програма из става 1. овог члана могу садржати активности организација у области спорта које су чланови носиоца програма. Организације у области спорта могу своје активности реализовати и као део програма Спортског савеза општине Топола, спортског друштва или општинског

гранског спортског савеза, односно спортског савеза за област спорта, осим програма учешћа у спортским такмичењима.

Спортски савез општине Топола предлоге годишњих програма из става 1. тачка 1) овог члана организација у области спорта са седиштем на територији општине Топола **подноси у име тих организација.**

Предлог годишњег програма изградње, опремања и одржавања спортског објекта на подручју општине Топола из члана 137. став 1. тачка 2) Закона, укључујући и школски спортски објекат, може се поднети **само од стране власника, односно корисника земљишта или спортског објекта уз сагласност власника земљишта, односно спортског објекта.**

Предлог годишњег програма стипендирања за спортско усавршавање категорисаних спортиста, посебно перспективних спортиста из члана 137. став 1. тачка 10) Закона може се поднети **само од стране организације у области спорта чији је спортиста члан.**

Предлози годишњих и посебних програма састоје се из једне или више програмских целина, а **подносе се одвојено за сваку од области из члана 137. став 1. Закона.**

Предлог годишњег програма Спортског савеза општине Топола садржи као посебну програмску целину активности потребне за остваривање надлежности утврђених Законом и овим правилником.

Предлагач програма којим се обезбеђује задовољавање потреба и интереса грађана у области спорта **не може** предлогом програма да обухвати **активности које се већ финансирају средствима буџета аутономне покрајине или Републике Србије.**

Под надлежним територијалним спортским савезом општине Топола сматра се, у складу са чланом 138. став 6. Закона, онај спортски савез са седиштем на територији општине који је учлањен у Спортски савез Србије.

Спортски савез Србије привремено остварује надлежности територијалног спортског савеза општине Топола ако на територији општине није образован територијални спортски савез или он не функционише у складу са Законом, у складу са решењем Министарства омладине и спорта из члана 102. став 5. Закона.

Уколико на територији општине Топола не постоји регистрован територијални спортски савез а није донето решење Министарства омладине и спорта из члана 102. став 5. Закона, предлоге својих годишњих програма подносе непосредно организације у области спорта носиоци програма.

У односу на програме везане за организоване **ваннаставне спортске активности ученика** кроз школске спортске секције, школска спортска удружења и екипе, организовано физичко васпитање деце предшколског узраста кроз игру и спортске активности, као и у односу на обављање стручног рада у спорту, предшколске установе и школе **имају статус организација у области спорта**, у складу са Законом.

2. Носилац програма

Члан 5.

Носилац програма **мора**:

- 1) да буде регистрован у складу са Законом;
- 2) да буде уписан у националну евиденцију у складу са Законом;
- 3) да искључиво или претежно послује на недобитној основи, ако Законом није друкчије одређено;
- 4) да има седиште на територији општине Топола, ако Законом или овим правилником није другачије утврђено;
- 5) да је директно одговоран за припрему и извођење програма;
- 6) да је претходно обављао делатност најмање годину дана;
- 7) да испуњава, у складу са Законом, прописане услове за обављање спортских активности и делатности;
- 8) да је са успехом реализовао одобрени програм, уколико је био носилац програма ранијих година;
- 9) да располаже капацитетима за реализацију програма;
- 10) да буде члан одговарајућег надлежног националног гранског спортског савеза.

Носилац програма **не може** да:

- 1) буде у поступку ликвидације, стечаја и под привременом забраном обављања делатности;
- 2) има блокаду пословног рачуна у тренутку закључења уговора о реализацији програма и пребацивања (уплате) буџетских средстава на пословни рачун, пореске дугове или дугове према организацијама социјалног осигурања;
- 3) буде у последње две године правноснажном одлуком кажњен за прекршај или привредни преступ у вези са својим финансијским пословањем, коришћењем имовине, раду са децом и спречавањем негативних појава у спорту.

Носилац програма из члана 137. став 3. Закона који се састоји у организовању великог међународног спортског такмичења из члана 163. Закона може да буде организација у области спорта која има сагласност прибављену, у складу са Законом, за организовање тог такмичења, односно организација у области спорта која је наменски и привремено основана за техничку организацију међународног спортског такмичења организација у области спорта која има сагласност за организовање великог међународног спортског такмичења.

Члан 6.

Носиоцу програма **неће се одобрити програм** у поступку доделе средстава, ако је:

- 1) био у конфликту интереса;
- 2) намерно или с крајњом непажњом лажно приказао податке тражене у обрасцима за подношење програма или ако је пропустио да да све потребне информације;
- 3) покушао да дође до поверљивих информација или да утиче на Стручну комисију из члана 22. став 1. овог правилника или на надлежне органе општине Топола током евалуационог периода или неког претходног поступка доделе средстава.

Носилац програма **не може добијати средства** из буџета општине Топола за реализацију својих програма две године од дана када је утврђено да је у потпуности ненаменски употребио одобрена средства за реализацију програма или својим пропустом није постигао у битном делу планиране ефекте програма.

Носиоцу програма **не могу бити одобрена средства за реализацију новог програма пре него што поднесе извештај о остваривању и реализацији одобреног програма** у складу са чланом 34. став 8. овог правилника.

Члан 7.

Организације у области спорта могу да подносе предлоге програма **самостално или удружене са другим организацијама**.

Организације које учествују у реализацији програма као **партнери**, и њихови трошкови прихватају се ако испуњавају исте услове који се примењују за носиоца програма.

Изјава о партнерству даје се на Обрасцу 11, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део. У случају партнерских програма, **само једна организација биће одговорна за управљање одобреним финансијским средствима** свих партнерских организација на програму, тако да мора имати унутрашњу организацију која ће омогућити такво финансијско пословање.

3. Садржина и квалитет програма**Члан 8.**

Предлог програма мора да испуњава следеће критеријуме:

- 1) да доприноси задовољавању потреба и интереса грађана у области спорта утврђених Законом;
- 2) да је у складу са Законом, Националном стратегијом развоја спорта у Републици Србији и Програмом развоја спорта у општини Топола;
- 3) да је у складу са четворогодишњим програмом развоја надлежног националног спортског савеза;
- 4) да је у складу са спортским правилима надлежног националног спортског савеза;
- 5) да је у складу са условима, критеријумима и циљевима наведеним у јавном позиву, код посебних програма;
- 6) да се реализује на територији општине Топола, односно у Републици Србији, осим програма припрема и учешћа на међународним спортским такмичењима;
- 7) да је у складу са принципима утврђеним у документима међународних организација чија је чланица Република Србија;
- 8) да има значајан и дуготрајан утицај на развој спорта на територији општине Топола;
- 9) да ће се реализовати у текућој години;
- 10) да предвиђа ангажовање одговарајућег броја учесника у програму и потребне ресурсе за реализацију програма и да не постоји никаква сумња у могућност реализовања програма;
- 11) да је, по правилу, предвиђено фазно финансирање програма.

Под граном, односно облашћу спорта, у смислу овог правилника, сматра се грана спорта утврђена актом министра надлежног за спорт из члана 120. став 2. тачка 2) Закона.

Под надлежним националним спортским савезом, у смислу овог правилника, сматра се национални спортски савез утврђен актом министра надлежног за спорт из члана 120. став 2. тачка 1) Закона.

При одобравању **програма изградње, опремања и одржавања спортских објеката** **приоритет имају програми** који се односе на спортске објекте са већом категоријом у складу са Националном категоризацијом спортских објеката, спортски објекти којима се обезбеђује унапређење школског спорта и спортски објекти којима се повећава бављење грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом.

Члан 9.

Садржина и квалитет програма морају бити такви да обезбеде успех програма, узимајући у обзир факторе које носилац програма може контролисати и факторе (ситуације, догађаји, услови, одлуке) који су неопходни за успех програма али су у приличној мери или у потпуности изван контроле носиоца програма.

Спортисти, спортски стручњаци и друга лица ангажована на реализацији програма морају испуњавати услове за обављање спортских активности и спортских делатности утврђене Законом, а њихово ангажовање се мора вршити у складу са Законом.

При планирању, изради и управљању програмским циклусом носилац програма треба да примењује усвојене међународне стандарде за управљање програмима, а **ако је буџет програма већи од 5 милиона динара** обавезно је коришћење и Матрице логичког оквира и SWOT анализе.

4. Финансирање програма

Члан 10.

Програми се финансирају, у целини или делимично и у висини и под условима који обезбеђују да се уз најмањи утрошак средстава из буџета јединице локалне самоуправе постигну намеравани резултати. Програми се финансирају **једнократно** или **у ратама**, у зависности од временског периода за реализацију програма.

Потребе грађана из члана 137. став 1. тач. 1), 2) и 6) Закона **имају приоритет** при избору програма којим се задовољавају потребе грађана у области спорта у општини Топола, односно **други програми могу бити одобрени тек након што се задовоље потребе грађана из члана 137. став 1. тач. 1), 2) и 6) Закона.**

Члан 11.

Финансијски план (буџет) програма предвиђен предлогом програма треба да буде:

- 1) остварив и објективан – да су планирани реални износи по свим изворима средстава и врстама трошкова;
- 2) обухватан – да садржи све трошкове програма из свих извора финансирања;
- 3) структуриран – да је тако формулисан да у потпуности прати захтеве прописаног обрасца за израду програма;
- 4) уравнотежен – у односу на планиране трошкове;
- 5) тачан и реалан – по свим врстама трошкова.

Члан 12.

Финансијски план за реализацију програма састоји се из непосредних трошкова реализације програма у вези са зарадама и хонорарима лица ангажованих на непосредној реализацији програма, материјалних трошкова и административних трошкова реализације програма (**оправдани директни трошкови**) и додатних оправданих трошкова носиоца програма (**оправдани индиректни трошкови**) који не могу бити већи од 15% од оправданих директних трошкова.

Оправдани директни трошкови морају бити неопходни за реализацију програма, стварни, детаљни и лако проверљиви.

Оправдани индиректни трошкови су прихватљиви ако не обухватају трошкове који су финансијским планом програма намењени непосредној реализацији неког дела програма.

Индиректни трошкови нису прихватљиви ако је носилац програма **добрио из буџета општине Топола за свој рад одговарајућа средства по другом основу.**

Трошкови из става 1. овог члана признају се по основу:

- 1) за зараду запослених лица на реализацији програма – **до висине две просечне бруто зараде у Републици Србији за претходну годину, према подацима органа надлежног за послове статистике, обрачунато на месечном нивоу;**
- 2) за хонораре лица која учествују у реализацији одређене програмске целине програма – **до висине две просечне бруто зараде у Републици Србији за претходну годину, према подацима органа надлежног за послове статистике, обрачунато на месечном нивоу за једну програмску целину;**
- 3) за трошкове путовања у земљи (смештаја, исхране, превоза, дневнице и остали трошкови у вези с путовањем) и иностранству (смештаја, исхране, превоза, дневнице, прибављања путних исправа, вакцинације и лекарских прегледа и остали трошкови у вези с путовањем) ради обављања програмских активности лица која учествују у реализацији програма – **до висине трошкова признатих у складу са прописима који важе за државне службенике и намештенике и под условом да су уговорени у складу са законом, с тим да се, изузетно, могу признати и трошкови услуге обезбеђења исхране спортиста ван уговорених услуга под условом да се исхрана на припремама или такмичењима услед објективних околности не може реализовати у целости или делимично у оквиру уговорених услуга (бонови на регатним стазама, стрелиштима и сл.);**
- 4) за трошкове куповине опреме и плаћања других услуга – под условом да су неопходни за реализацију програма и да су у складу са тржишним ценама, односно да су уговорени у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Лица која су запослена код носиоца програма и ангажована као учесници у програму **не могу** поред зараде добијати и хонорар за учешће у програму.

Код годишњих програма из члана 137. став 1. **тачка 5)** Закона трошкови из става 1. овог члана за зараде и хонораре лица ангажованих на непосредној реализацији програма признају се за следећа лица:

- 1) у спортским гранама у којима се спортисти такмиче индивидуално – **по један главни тренер, лични тренер спортисте, кондициони тренер, лекар и физиотерапеут и једно лице које се бави административно-техничким пословима за потребе спортиста;**
- 2) у спортским гранама у којима се спортисти такмиче колективно – **по један главни тренер, помоћни тренер, кондициони тренер, лекар и физиотерапеут и два лица која се баве административно-техничким пословима за потребе тима.**

Једној организацији у области спорта **не може се одобрити више од 20% средстава од укупне суме средстава буџета општине Топола предвиђених за финансирање програма из области спорта**, с тим да се трошкови програма којима се задовољавају потребе и интереси грађана у општини Топола морају односити,

по правилу, **најмање 15% на активности повезане са спортом деце**, осим када је то супротно природи предложеног програма, с тим да се активности повезане са спортом деце у програму обавезно дефинишу као посебна програмска целина.

Члан 13.

Неоправдани трошкови су нарочито: дугови и покривање губитака или задужења; каматна задужења; ставке које се већ финансирају из неког другог програма; трошкови куповине земљишта и зграда и капитална улагања, осим када је то неопходно за реализацију програма; трошкови губитака због промена курса валута на финансијском тржишту; трошкови отплате рата по основу раније закључених уговора (лизинг, кредит); куповина алкохолних пића, безалкохолних газираних пића, брзе хране и дувана; паркинг у земљи; животно осигурање; казне; куповина поклона, осим код организације међународних спортских приредаба и у складу са правилима надлежног међународног спортског савеза; „разно”, „евентуално”, „остало” (**сви трошкови морају бити детаљно описани у буџету програма**).

Средства која организација или њени партнери улажу у активности на реализацији програма морају бити посебно наведена.

Оправдани трошкови морају бити базирани на реалним трошковима према врсти и подврсти трошкова (**наведене јединице мере, број јединица и цена по јединици**), а не на укупној суми, осим за трошкове путовања, дневница и индиректне трошкове.

Члан 14.

Носилац годишњег програма дужан је да промет буџетских средстава врши **преко посебног текућег рачуна за реализацију годишњег програма наведеног у предлогу програма**, који ће се користити **искључиво за буџетска средства** која добија од општине Топола, у складу са прописима којима се уређује пренос средстава из буџета.

III. ПРЕДЛОГ ПРОГРАМА И ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ УЗ ПРЕДЛОГ ПОДНОСИ

Члан 15.

Предлози годишњих и посебних програма подносе се посебно за сваког носиоца програма и за сваку од области потреба и интереса грађана из члана 137. став 1. Закона.

Предлог програма садржи детаљне податке о:

- 1) носиоцу програма;
- 2) области потреба и интересе грађана у којој се остварује програм из члана 137. став 1. Закона;
- 3) учесницима у реализацији програма и својству у коме се ангажују;
- 4) циљевима и очекиваним резултатима, укључујући које ће проблеме програм решити и којим групама популације и на који начин ће програм користити;
- 5) врсти и садржини активности и времену и месту реализације програма, односно обављања активности;
- 6) томе како ће се вршити оцењивање успешности програма (вредновање резултата програма);
- 7) финансијском плану (буџету) програма, односно потребним новчаним средствима, исказаним према врстама трошкова и утврђеним обрачуном или у паушалном износу;
- 8) динамичком плану употребе средстава (временски период у коме су средства потребна и рокови у којима су потребна);
- 9) начину унутрашњег праћења и контроле реализације програма и евалуације резултата;
- 10) претходном и будућем финансирању носиоца програма и програма.

У предлог годишњег и посебног програма **уносе се одговарајући подаци о личности** из члана 5. став 10. Закона лица која учествују у реализацији програма.

Члан 16.

Предлози програма разматрају се ако су испуњени следећи формални критеријуми:

- 1) да је уз предлог програма достављено **пропратно писмо** у коме су наведене основне информације о носиоцу програма и предложеном програму (назив носиоца програма и назив програма, временско трајање, финансијски износ тражених средстава, област општих потреба и интереса грађана из члана 137. став 1. Закона) и које је потписало лице овлашћено за заступање предлагача, односно носиоца програма;
- 2) да је предлог програма поднет на **утврђеном обрасцу** (апликационом формулару), **читко попуњеном** (откуцаном или одштампаном), **језиком и писмом у службеној употреби**, да је **потпун, јасан, прецизан** и да **садржи веродостојне податке** и да је **поднет у прописаном року**.

Обрасци предлога програма, односно апликационог формулара, и то: **Образац 1** – Предлог годишњих програма организација у области спорта; **Образац 2** – Предлог годишњег програма изградње, опремања и одржавања спортских објеката; **Образац 3** – Предлог годишњег програма давања стипендија и новчаних награда; **Образац 4** – Предлог посебних програма, одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 17.

Уз предлог програма, поднет на прописаном обрасцу, подноси се документација утврђена овим правилником и друга документација којом се доказује испуњеност Законом и овим правилником прописаних ближих критеријума за задовољавање потреба и интереса грађана у области спорта и **писана**

изјава лица овлашћеног за заступање предлагача, односно носиоца програма да не постоје препреке из члана 5. овог правилника.

Пратећа обавезна документација:

1. копија решења о регистрацији организације;
2. копија решења о додели ПИБ-а (ако ПИБ није садржан у решењу о регистрацији);
3. картон депонованих потписа из Управе за трезор о отвореном подрачуну корисника јавних средстава;
4. копија статута носиоца програма;
5. копија годишњег извештаја и завршног рачуна за претходну годину и финансијског плана за текућу годину;
6. одлука надлежног органа носиоца програма о утврђивању предлога годишњег програма;
7. одлуке о суфинансирању програма или потврда намере о суфинансирању програма;
8. изјава да не постоје препреке из члана 118. ст. 5. и 133. ст. 5. Закона о спорту;
9. потврда националног гранског спортског савеза о чланству спортске организације;
10. календар такмичења надлежног спортског савеза за програм организације спортског такмичења и
11. изјава о партнерству попуњена и потписана од стране свих партнера у Програму.

Образац предлога програма и документација која се доставља уз предлог програма **морају бити у потпуности попуњени** и достављени **у два примерка**, с тим да образац предлога програма треба бити достављен и у **електронској форми** (це-де, флеш).

Сва обавезна и пратећа документација, као и компакт-диск или флеш меморија (це-де/флеш), **морају бити достављени Комисији за одобравање средстава у једној запечаћеној коверти/пакету**, заштићеној од оштећења која могу настати у транспорту, препорученом поштом, куриром, или лично, на адресу општине Топола.

Предлог програма за који је **послат у више коверата, тј. пакета, неће бити узет у обзир.**

Предња страна коверте са предлогом програма мора садржати најмање следеће податке; 1) назив годишњег/посебног програма којим се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта; 2) назив подносиоца предлога; 3) адресу подносиоца предлога; 4) назив програма; 5) напомену да се не отвара пре истека рока из јавног позива (код посебних програма).

Уколико примљени предлог програма није поднет на начин прописан у ставу 2. овог члана, овлашћено лице општине Топола указује без одлагања на тај пропуст подносиоцу програма и **позвати га да недостатке отклони у року од седам дана.**

Образац за пријављивање предлога програма доступан је код надлежних служби општине Топола и на интернет сајту општине Топола.

Члан 18.

Када предлог програма подноси надлежни територијални спортски савез за општину Топола, обједињено за свој програм и програме организација у области спорта, **предлог програма треба да буде поднет засебно за сваког носиоца програма (посебан образац за сваког носиоца програма и за сваку од области потреба и интереса грађана** из члана 137. став 1. Закона), **уз подношење збирног прегледа свих предлога према носиоцима програма**, који се доставља на **Обрасцу 12.**

Члан 19.

Предлози годишњих програма достављају се **према динамици утврђеној Програмским календаром из члана 117. став 1. Закона.**

Предлози посебних програма достављају се **у року утврђеном јавним позивом.**

Сагласно Закону, Општинско веће може изузетно одобрити одређени програм којим се реализују потребе и интереси грађана у области спорта из члана 137. став 1. Закона и на основу поднетог предлога програма у току године, **без јавног позива**, у случају када је у питању програм од посебног значаја за задовољавање потреба и интереса грађана у области спорта, а подносе га овлашћени предлагачи програма из члана 138. став 5. Закона и када је у питању програм који није из објективних разлога могао бити поднет у складу са Програмским календаром, а предмет и садржај програма је такав да може бити успешно реализован само од стране одређеног носиоца програма.

Члан 20.

Предлог програма може се изузетно односити и на активности које се реализују **у дужем временском периоду, до четири године**, под условом да је то нужно с обзиром на природу и циљеве активности, да су предлогом програма за сваку годину предвиђена потребна средства и да су мерљиви годишњи резултати реализације програма.

Наставак реализације програма из става 1. овог члана одобрава се сваке године.

Реализација, односно наставак програма из ст. 1. и 2. овог члана **може се одобрити само ако је поднет годишњи извештај за претходну буџетску годину у складу с уговором о реализовању програма и ако су остварени очекивани резултати.**

IV. НАЧИН ОДОБРАВАЊА ПРОГРАМА И ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 21.

Годишњи програм се извршава према следећој динамици:

- Општинско веће у року од **60 дана** од дана усвајања буџета општине Топола објављује **јавно обавештење** о максимално расположивом износу у буџету општине Топола за финансирање годишњих програма, по областима потреба и интереса грађана из члана 137. став 1. Закона;
- **30. јун** – председник општине образује стручну комисију за одобрење годишњих програма;
- **10. јул** – организације у области спорта достављају своје предлоге годишњих програма Спортском савезу општине Топола, на прописаном обрасцу;
- **30. јул** – Спортски савез општине Топола разматра приспеле предлоге организација у области спорта, утврђује коначне предлоге годишњих програма који би се финансирани из буџета општине Топола, врши ревизију предлога и обрасца предлога програма и доставља предлоге Општинском већу, на прописаним обрасцима, заједно са обједињеном рекапитулацијом предложених програма;
- **10. августа** – Стручна комисија анализира и оцењује поднете предлоге годишњих програма и подноси предлог председнику општине;
- **20. августа** – Општинско веће утврђује прелиминарни обједињени предлог годишњих програма задовољавања потреба и интереса грађана у општини Топола, за наредну буџетску годину, на основу предлога Стручне комисије;
- **30. новембра** – Општинско веће ревидира прелиминарни обједињени предлог годишњих програма и усклађује га са средствима утврђеним у буџету општине Топола за наредну годину, на предлог председника општине;
- **30. децембар** – Општинско веће одлучује (доноси решење) о одобравању програма и обавештава носиоце програма о висини одобрених средстава по годишњим програмима;
- **31. јануар** – председник општине закључује уговор о реализовању програма.

Уколико нека од организација у области спорта не достави Спортском савезу општине Топола свој предлог програма до **10. јула**, оставиће им се у оправданим случајевима накнадни рок до седам дана за достављање предлога, а ако ни тада предлог не буде достављен, **сматраће се да је та организација одустала од предлагања својих програма у текућој години.**

Рокови из става 1. овог члана представљају крајњи рок за предузимање утврђених радњи.

Јавни позиви и јавна обавештења, у смислу овог правилника, објављују се на **интернет сајту** општине Топола.

У **јавном позиву** за достављање посебних програма **наводе се** битни услови и критеријуми које треба да испуне предложени програми, а посебно: предмет јавног позива, висина средстава која су на располагању за предмет јавног позива, крајњи рок до кога морају бити употребљена добијена средства, рок до кога морају бити поднети предлози програма, датум обавештавања носиоца програма о одобреним програмима, место, време и лице код кога се може добити документација у вези с јавним позивом.

Број посебних програма који **могу** бити поднети по јавном позиву и који могу бити одобрени може бити у јавном позиву одређен на следећи начин: 1) дозвољава се подношење само једног предлога програма од стране једног носиоца програма; 2) дозвољава се достава више предлога програма истог носиоца програма, али се одобрава само један; 3) дозвољава се достављање више предлога програма истог носиоца програма и више може бити одобрено, али се ово условљава тиме да иста лица не могу бити ангажована на овим програмима (различити програмски тимови); 4) дозвољава се да организација може бити партнер у већем броју програма, под условом да има капацитет да учествује у тим програмима.

Општинско веће **може** да утврди у јавном позиву за достављање предлога посебних програма пројектне, односно програмске задатке за подношење програма.

Одлуком Општинског већа могу бити одређени и максимално дозвољени износи по програму за поједине области општег интереса у области спорта. Уколико је таква одлука донета, максимално дозвољени износ се наводи у јавном позиву и јавном обавештењу.

Одлука Општинског већа из става 8. овог члана објављује се **на сајту** општине Топола пре почетка предлагања програма.

Спортски савез општине Топола може да од предлагача програма, за предлоге програма код којих постоји потреба за додатним информацијама или појашњењима или кориговањима, пре достављања предлога општини Топола, тражи додатно објашњење или кориговање програма од подносиоца програма.

Општинско веће може утврдити **оквирни горњи износ** који се може одобрити из буџета општине Топола организацијама у области спорта за реализацију појединих годишњих програма из члана 137. став 1. Закона, тај износ поделити бројем бодова који имају све организације у области спорта које су поднеле предлоге годишњих програма из исте области потреба и интереса грађана у области спорта, и тако утврдити новчану вредност појединачног бода за текућу годину.

У случају из става 12. овог члана, одређење новчане вредности појединачног бода представља само оквирни критеријум за доделу средстава за реализацију програма одређеног носиоца програма, а да ли ће се и у ком обиму ће се одобрити средства, искључиво зависи од квалитета програма и испуњености критеријума утврђених Законом и овим правилником.

Члан 22.

За оцену годишњих и посебних програма председник општине образује **Стручну комисију** (у даљем тексту: Комисија).

Комисија има председника и четири члана, од којих је један члан представник Спортског савеза општине Топола.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од лица која имају искуство у управљању организацијама у области спорта и програмима у области спорта.

Председник општине може образовати и посебну стручну комисију за оцену програма из одређене области потреба и интереса грађана из члана 137. став 1. Закона.

Комисија врши стручни преглед и даје оцену поднетих предлога, на основу Закона и овог правилника и доставља Општинском већу **предлог за одобравање програма**.

Комисија може да, за предлоге програма код којих постоји потреба за додатним информацијама или појашњењима или кориговањима, пре достављања предлога Општинском већу, **тражи додатно објашњење или кориговање од подносиоца, односно носиоца програма**.

Комисија **може** о одређеном питању да **затражи и прибави писано стручно мишљење од стране истакнутих стручњака или одговарајућих организација**.

На рад Комисије сходно се примењује пословник о раду Општинског већа.

Именованим члановима Комисије **може се одлуком Општинског већа одредити накнада за рад**.

Члан 23.

Предлог програма Комисија оцењује према следећим критеријумима:

- 1) испуњеност формалних (административних) услова које треба да испуни предлог програма;
- 2) испуњење услова који се тичу подносиоца, односно носиоца програма утврђених Законом и овим правилником;
- 3) усклађеност циљева програма са потребама и интересима грађана у области спорта из члана 137. став 1. Закона, циљевима Националне стратегије развоја спорта у Републици Србији и циљевима Програма развоја спорта у општини Топола;
- 4) вредновање квалитета предлога програма.

Приоритет при давању предлога Комисији за одобравање средстава имају програми који су боље оцењени према критеријумима **из става 1. тач. 3) и 4) овог члана**, ако Законом или овим правилником није другачије одређено, и који обезбеђују да се уз најмањи утрошак средстава из буџета општине Топола постигну намеравани резултати.

При давању предлога за одобравање програма којим се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта, Комисија мора водити рачуна да приоритет имају програми који су структурне и развојне природе, а између програма организовања, односно учешћа на спортским такмичењима, приоритет имају програми који се односе на спортска такмичења вишег ранга, у складу са Законом.

Члан 24.

Процена квалитета годишњих и посебних програма, укључујући и финансијски план програма, биће спроведена у складу са критеријумима утврђеним овим правилником.

Процена квалитета програма обухвата два типа критеријума за евалуацију: **критеријуме за селекцију и критеријуме за доделу средстава**.

Критеријуми за селекцију програма обухватају елементе којима се врши евалуација финансијских и оперативних способности носиоца програма како би се обезбедило да има потребна средства за сопствени рад током целокупног периода реализације програма и да поседује професионалне способности, стручност и искуство потребне за успешну реализацију комплетног програма, укључујући и партнере у реализацији програма.

Критеријуми за селекцију годишњих програма обухватају и вредновање капацитета организације у области спорта, носиоца програма, за дугорочно задовољавање потреба и интереса грађана у области спорта и реализовање предложеног програма.

Критеријуми за одобравање средстава обухватају оне елементе утврђене овим правилником који омогућавају да се квалитет поднетих програма процени на основу постављених програмских циљева и приоритета, а сама средства одобре по основу активности које максимирају опште ефекте реализације програма.

Члан 25.

Процена квалитета годишњих и посебних програма организација у области спорта, осим годишњих програма категорисаних спортских организација, врши се према критеријумима из Табеле вредновања квалитета годишњих и посебних програма, дате на **Обрасцу 5** који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, према критеријумима који су подељени на секције и подсекције, с тим да свака подсекција има оцену (бодове) од 1 до 5, и то: 1 – веома лоше; 2 – лоше; 3 – одговарајуће; 4 – добро; 5 – веома добро.

Критеријуми вредновања (евалуације, оцене) квалитета годишњег и посебног програма из става 1. овог члана обухватају:

1) **секција 1** – Финансијски и оперативни капацитет носиоца програма (подсекције: да ли носилац програма и партнери имају довољно искуства у вођењу сличних програма; да ли носилац програма и партнери имају довољно стручности и техничког знања за вођење предложеног програма – имајући у виду тип активности које су предвиђене програмом; да ли носилац програма и партнери имају довољне управљачке капацитете – укључујући ангажована лица, опрему и способност за управљање предложеним финансијским планом програма; да ли носиоци програма имају довољно стабилне и довољне изворе финансирање) – максимално 20 бодова;

2) **секција 2** – Значај програма (подсекције: конзистентност програма – у којој мери програм задовољава потребе и узима у обзир ограничења која постоје у области спорта у општини Топола, колико су јасно дефинисани и стратешки одабрани они који су везани за програм, да ли су потребе циљне групе и крајњих корисника јасно дефинисане и добро одмерене, да ли програм поседује додатне квалитете) – максимално 25 бодова;

3) **секција 3** – Методологија (подсекције: да ли су планиране активности одговарајуће, практичне и доследне циљевима и очекиваним резултатима, колико је компактан целокупан план програма, да ли су учешће партнера и његово ангажовање у реализацији програма добро одмерени, да ли је учешће циљне групе и крајњих корисника и њихово ангажовање у реализацији програма добро одмерено, да ли је план реализације програма добро разрађен и изводљив, да ли предлог програма садржи индикаторе успешности програма који се могу објективно верификовати) – максимално 30 бодова;

4) **секција 4** – Одрживост програма (подсекције: да ли ће активности предвиђене програмом имати конкретан утицај на циљне групе, да ли ће програм имати вишеструки утицај, да ли су очекивани резултати програма одрживи) – максимално 15 бодова;

5) **секција 5** – Финансијски план и рационалност трошкова (подсекције: да ли је однос између процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући, да ли је предложени трошак неопходан за имплементацију програма) – максимално 10 бодова.

Ако је укупан збир у секцији 1 нижи од оцене „одговарајуће” (12 поена), предлог програма се искључује из евалуационог процеса.

Ако је укупан збир у секцији 2 нижи од оцене „добар” (15 поена), програм се искључује из евалуационог процеса.

Само предлози програма који буду имали више од 50 бодова биће узети у разматрање приликом доделе средстава.

Сматра се да Спортски савез општине Топола и организације у области спорта са седиштем на територији општине Топола које су од посебног значаја за општину Топола у складу са чланом 137. став 5. Закона испуњавају у потпуности критеријуме у вези са финансијским и оперативним капацитетом из става 2. тачка 1) овог члана.

Члан 26.

Процена квалитета годишњих програма категорисаних спортских организација врши се према критеријумима из Табеле вредновања квалитета годишњих програма категорисаних спортских организација, дате на Обрасцу 6 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, према критеријумима који су подељени на секције и подсекције, с тим да свака подсекција има оцену (бодове) од 1 до 5, и то: 1 – веома лоше; 2 – лоше; 3 – одговарајуће; 4 – добро; 5 – веома добро, осим секције 1 која има бодове од 1 до 100, у зависности од броја бодова који спортска организација има на основу свог рангирања. Критеријуми вредновања (евалуације, оцене) квалитета годишњег програма из става 1. овог члана обухватају:

1) **секција 1** – Ранг спортске организације према Категоризацији спортских организација у општини Топола – максимално 100 бодова;

2) **секција 2** – Финансијски и оперативни капацитет носиоца програма (подсекције: да ли носилац програма и партнери имају довољно искуства у вођењу сличних програма; да ли носилац програма и партнери имају довољно стручности и техничког знања за вођење предложеног програма – имајући у виду тип активности које су предвиђене програмом; да ли носилац програма и партнери имају довољне управљачке капацитете – укључујући ангажована лица, опрему и способност за управљање предложеним финансијским планом програма; да ли носиоци програма имају довољно стабилне и довољне изворе финансирање) – максимално 20 бодова;

3) **секција 3** – Значај програма (подсекције: конзистентност програма – у којој мери програм задовољава потребе и узима у обзир ограничења која постоје у области спорта у општини Топола, колико су јасно дефинисани и стратешки одабрани они који су везани за програм, да ли су потребе циљне групе и крајњих корисника јасно дефинисане и добро одмерене, да ли програм поседује додатне квалитете) – максимално 25 бодова;

4) **секција 4** – Методологија (подсекције: да ли су планиране активности одговарајуће, практичне и доследне циљевима и очекиваним резултатима, колико је компактан целокупан план програма, да ли су учешће партнера и његово ангажовање у реализацији програма добро одмерени, да ли је учешће циљне групе и крајњих корисника и њихово ангажовање у реализацији програма добро одмерено, да ли је план

реализације програма добро разрађен и изводљив, да ли предлог програма садржи индикаторе успешности програма који се могу објективно верификовати) – максимално 30 бодова;

5) **секција 5** – Одрживост програма (подсекције: да ли ће активности предвиђене програмом имати конкретан утицај на циљне групе, да ли ће програм имати вишеструки утицај, да ли су очекивани резултати програма одрживи) – максимално 15 бодова;

6) **секција 6** – Финансијски план и рационалност трошкова (подсекције: да ли је однос између процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући, да ли је предложени трошак неопходан за имплементацију програма) – максимално 10 бодова.

Ако је укупан збир у секцији 2 нижи од оцене „одговарајуће” (12 поена), предлог програма се искључује из евалуационог процеса.

Ако је укупан збир у секцији 3, нижи од оцене „добар” (15 поена), програм се искључује из евалуационог процеса.

Само предлози програма који буду имали више од 50 бодова у секцијама 2–6 биће узети у разматрање приликом доделе средстава.

Сматра се да спортске организације са седиштем на територији општине Топола које су од посебног значаја за општину Топола у складу са чланом 137. став 5. Закона испуњавају у потпуности критеријуме у вези са финансијским и оперативним капацитетом из става 2. тачка 2) овог члана.

Члан 27.

Поступак одобравања програма који су примљени у предвиђеном року врши се у три фазе.

У првој фази врши се административна (формална) провера и оцена испуњености услова и критеријума у погледу носиоца програма, форме предлога програма и адекватности предложеног програма, утврђених Законом, овим правилником и јавним позивом када су у питању посебни програми.

У другој фази врши се вредновање квалитета програма према критеријумима утврђеним у Табели вредновања из чл. 25. и 26. овог правилника, и утврђује предлог Општинском већу за одобрење програма.

Општинско веће доноси у другој фази одлуку о одбијању предлога програма, на предлог Комисије, уколико је предлог програма искључен из евалуационог процеса у складу са чланом 25. ст. 3. и 4. и чланом 26. став 3. овог правилника.

Другу фазу спроводи Комисија.

Ако је предложени програм прошао претходне две фазе, **у трећој фази** доноси се коначна одлука о одобравању програма и одређењу висине средстава за реализацију програма.

У трећој фази Општинско веће одлучује, на основу предлога Комисије.

Непотпуни предлози програма не враћају се подносиоцу предлога.

Техничку и административну помоћ Комисији **пружају овлашћена запослена лица у Општинској управи**.

Члан 28.

Вредновање квалитета програма спроводи се тако што сваки члан Комисије врши оцењивање достављених програма према табелама вредновања, а **укупан број бодова се утврђује на основу просечних оцена у оквиру појединих секција**, ако овим правилником није другачије одређено.

Комисија може једногласном одлуком одлучити да се оцењивање према табелама вредновања квалитета програма врши гласањем чланова Комисије на седници Комисије.

Вредновање програма врши се на **Обрасцу 10** који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 29.

Предлог да се програм не прихвати и не одобре средства **Комисија даје у следећим случајевима, водећи рачуна о укупно расположивим буџетским средствима** за финансирање програма којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта:

- 1) програм није довољно релевантан са становишта остваривања циљева утврђених Националном стратегијом развоја спорта или Програмом развоја спорта у општини Топола;
- 2) други програми су приоритетнији, у складу са чланом 138. став 7. Закона;
- 3) финансијске и оперативне могућности подносиоца програма нису довољне;
- 4) програм је лошијег квалитета, односно добио је мањи број бодова током процене квалитета предлога програма у односу на одабране предлоге програма;
- 5) резултати преговора нису имали позитиван исход.

Непотпуни предлози програма се не враћају подносиоцу предлога.

Члан 30.

Уколико је предложени програм прошао претходне две фазе, **у трећој фази доноси се коначна одлука о одобравању или неодобравању програма и одређењу висине средстава** за реализацију програма.

Одлуке у трећој фази **доноси Општинско веће, на основу предлога Комисије**.

Одобравање предложених програма и средстава од стране Општинског већа заснива се на значају реализације програма за задовољавање потреба и интереса грађана у области спорта, конзистентности програма са циљевима Националне стратегије развоја спорта и Програма развоја спорта у општини Топола,

квалитету програма, очекиваним резултатима реализације програма, одрживости програма и рационалности, рангу спортских грана, рангу (категорији) спортских организација и укупне суме предвиђене за финансирање програма у одређеној области потреба и интереса грађана у области спорта у општини Топола.

О одобрењу годишњих и посебних програма Општинско веће одлучује појединачним решењем.

Решења Општинског већа о одобрењу годишњег и посебног програма су коначна и против њих се може водити управни спор. Предмет управног спора не може бити, у складу са Законом, износ добијених средстава по основу годишњих и посебних програма.

Члан 31.

Са подносиоцем одобреног програма, у складу са Законом, **председник општине закључује уговор о реализовању програма.**

Председник општине закључује са носиоцем годишњег програма **уговор за сваку од области** потреба и интереса грађана из члана 137. став 1. Закона за коју је поднет предлог програма.

Ако се носилац одобреног програма не одазове позиву за закључење уговора у року од осам дана од дана пријема позива, сагласно Закону, сматраће се да је одустао од предлога програма.

Ако су носиоцу програма за реализацију одобреног програма додељена мања средства од средстава наведених у финансијском плану програма, носилац програма је **обавезан да пре закључења уговора о реализовању програма усклади финансијски план програма и план реализације програмских активности са висином додељених средстава** и одобреним активностима на реализацији програма, и да достави Општинском већу допуну, односно измену предложеног програма усаглашену са висином одобрених средстава.

Уговор о реализовању програма којим се остварују потребе и интереси грађана у области спорта у општини Топола закључен супротно одредбама Закона и овог правилника ништав је, у складу са чланом 138. став 9. Закона.

Члан 32.

Одобрени износ средстава за реализацију програма преноси се организацији која реализује програм у складу са уговором и одобреним квотама буџета општине Топола.

V. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Члан 33.

Носиоци одобрених програма обавезни су да Општинском већу, на његов захтев, као и у року који је предвиђен овим правилником и уговором о реализовању програма, а најмање једном годишње, **доставе извештај са потребном документацијом** о остваривању програма или делова програма и коришћењу средстава буџета општине Топола.

Периодични извештај се подноси на половини реализације програма у року од **15 дана**, на **Обрасцу 9**, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, ако овим правилником није другачије одређено.

Председник општине може затражити да се уз периодични извештај достави и целокупна документација везана за извршена плаћања (изводи, рачуни и др.).

Наредна авансна уплата буџетских средстава неће се уплаћивати оним носиоцима програма који не доставе периодични извештај.

Извештај о реализацији годишњег програма садржи извештај по свакој програмској целини и по свакој области потреба и интереса грађана у области спорта из члана 137. став 1. Закона у којој се програм реализује.

Носиоци одобреног програма у **завршном извештају** о реализацији програма врше и процену постигнутих резултата са становишта постављених циљева (**самоевалуација**).

Општинско веће може обуставити даље финансирање програма, односно једнострано раскинути уговор о реализовању програма ако носилац одобреног програма не достави извештај у року предвиђеном уговором.

Носилац програма је у обавези да у року од **15 дана** од завршетка реализације програма **достави Општинском већу завршни (коначни) извештај** о реализацији програма, **са фотокопијама комплетне документације о утрошку средстава, означене на начин који је доводи у везу са одређеном врстом трошкова** из финансијског плана програма, **оверене сопственим печатом.**

Извештај из става 8. овог члана подноси се на **Обрасцу 7**, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Извештај о реализацији програма изградње/опремања/одржавања спортских објеката подноси се на **Обрасцу 8**, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Општинско веће разматра само оне извештаје о реализацији програма који су поднети на прописаном обрасцу.

У извештају из става 1. овог члана уносе се одговарајући подаци о личности из члана 5. став 10. Закона лица која су учествовала у реализацији програма.

Документација која се подноси уз периодични или завршни извештај мора да упућује на ставку (део) извештаја на који се односи, односно документација која се односи на утрошак средстава мора да упућује на конкретни трошак из финансијског плана програма.

Документација која се подноси уз периодични или завршни извештај а односи се на утрошак средстава подноси се у целости, нумерички се означава и у прилогу се ређа узлазним редоследом.

Члан 34.

Општинско веће врши по завршетку програма анализу реализације програма и постизања планираних ефеката, с циљем да се утврди: да ли је програм спроведен ефикасно и ефективно у односу на постављене индикаторе; да ли су постављени циљеви били релевантни; да ли су постигнути очекивани резултати; да ли је остварен очекивани утицај; да ли су остварени утицаји у складу са утрошком средстава; да ли је обезбеђена одрживост.

Општинско веће може ангажовати и одговарајуће стручњаке за спољну евалуацију реализације одобрених програма.

Спортски савез општине Топола, као овлашћени предлагач годишњих програма, дужан је да, у складу са Законом и својим статутом, прати реализацију одобрених програма и да на крају реализације програма подноси извештај Општинском већу о остваривању циљева и ефеката програма, а ако се уоче озбиљни проблеми и недостаци у реализацији програма, и пре тога.

Организације у области спорта, носиоци годишњих програма, обавезни су да Спортском савезу општине Топола, као предлагачу програма, пруже све потребне информације и омогуће увид у сва документа и све активности везане за реализацију програма, као и да им достављају у исто време када и Општинском већу примерак извештаја о реализацији програма.

Члан 35.

Носиоци програма који не утроше одобрена буџетска средства по авансној уплати, дужни су да у периодичном извештају образложе разлоге због којих та средства нису утрошена, и да траже одобрење да се та средства пренесу у наредни период, уз подношење доказа да се средства налазе на њиховом рачуну.

Носилац програма је обавезан да по подношењу завршног извештаја изврши повраћај неутрошених средстава на крају године у буџет општине Топола.

Члан 36.

Носиоци одобреног програма у року од 15 дана од дана усвајања завршног извештаја о реализацији програма чине доступним јавности извештај о свом раду и о обиму и начину стицања и коришћења средстава и тај извештај достављају Општинском већу.

Извештај из става 1. овог члана **објављује се и на интернет сајту носиоца програма и мора бити доступан јавности током целе године.** Уколико носилац програма нема сопствени сајт, извештај се објављује на интернет сајту Општине Топола.

На свим документима и медијским промоцијама везаним за реализовање програма којима се остварују потребе и интереси грађана у области спорта **мора бити истакнуто да се програм финансира средствима из буџета општине Топола.**

VI. КОНТРОЛА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОДОБРЕНИХ ПРОГРАМА

Члан 37.

Носилац програма води све потребне евиденције које омогућавају овлашћеним лицима општине Топола спровођење контроле реализовања програма и утршка средстава.

Носилац одобреног програма дужан је да чува евиденцију, односно документацију која се односи на реализовање тог програма десет година од дана када је тај програм завршен, ако законом није друкчије одређено.

Носилац програма је у обавези да овлашћеним лицима општине Топола омогући увид у целокупну документацију и сва места везана за реализацију уговореног програма, и у поступку контроле пружи им сва потребна обавештења.

Носилац програма је у обавези да омогући овлашћеним лицима општине Топола увид у податке које воде трећа лица, а у вези су са коришћењем одобрених средстава и реализацијом програма.

Члан 38.

Носилац одобреног програма коме су пренета средства **дужан је да наменски користи средства** добијена из буџета општине Топола.

Средства добијена из буџета општине Топола за реализовање програма којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта морају се вратити, у целости или делимично, даваоцу средстава, заједно са затезном каматом од момента пријема, у случајевима утврђеним у члану 133. ст. 1–3. Закона.

Носилац одобреног програма обавезан је да набавку **добара, услуга или радова** у оквиру одобрених средстава врши **у складу са законом којим се уређују јавне набавке.**

Реализовани трошкови су прихватљиви, ако већ нису финансирани из других јавних прихода, да су директно повезани са одобреним програмом, да су настали након потписивања уговора о реализацији програма, да су регистровани кроз одговарајућу књиговодствену документацију, да се могу поткрепити оригиналном документацијом са јасно наведеним датумом и износом и да се слажу са максималним вредностима одобрених трошкова у финансијском плану програма.

Члан 39.

Измене у погледу одобрених средстава за реализацију програма, могу се извршити ако се:

- 1) не угрожава основни циљ програма;
- 2) средства компензују у оквиру одређене врсте трошка, као и између различитих врста трошкова, обраћајући пажњу на то да варијација **не сме да прелази 10%** од првобитно одобрене суме новца у оквиру сваке врсте трошка.

У случајевима из става 1. овог члана, носилац програма **може да током реализације програма изврши измену финансијског плана програма и да о томе обавести Општинско веће**.

У свим другим случајевима мора да се унапред поднесе писани захтев Општинском већу за одобрење одступања, уз додатно објашњење.

Члан 40.

Финансирање реализације програма може се **обуставити** ако носилац програма:

- 1) на захтев овлашћеног лица општине Топола, као и у роковима утврђеним уговором о реализовању програма, није доставио извештај са потребном комплетном документацијом о остваривању програма или делова програма и коришћењу средстава буџета општине;
- 2) употребљава средства ненаменски, у потпуности или делимично;
- 3) не поштује динамику реализовања програма или се не придржава прописаних или уговорених мера које су утврђене у циљу обезбеђења реализације програма;
- 4) престане да испуњава услове који су на основу Закона и овог правилника потребни за одобрење програма;
- 5) спречи или онемогући спровођење прописаних, односно уговорених контролних мера;
- 6) не достави Спортском савезу општине Топола, као овлашћеном предлагачу годишњих програма, потребне информације, односно не омогући увид у документа и активности везане за реализацију годишњег програма;
- 7) у другим случајевима очигледно не може да реализује програм у битном делу како је планирано.

Носилац неће одговорати за кашњења или неизвршавање обавеза предвиђених уговором о реализацији програма, када до неизвршења дође услед елементарних непогода, налога државних органа, и других околности које су изван реалне контроле и нису последица грешке или немара носиоца програма.

Члан 41.

Председник општине ставља на увид јавности, у складу са законом: извештај о поднетим предлозима програма са траженим износом средстава, извештај о одобреним програмима са износом одобрених средстава, годишњи извештај о реализовању свих одобрених програма за задовољавање потреба и интереса грађана у спорту.

Извештаји из става 1. овог члана обавезно се објављују **на интернет страници општине Топола**.

Члан 42.

У складу са Законом, **Општинско веће** врши, по завршетку одобреног програма, анализу реализације програма и постизања планираних ефеката и, у случају да оцени да планирани ефекти нису постигнути у битном делу пропустом носиоца програма, затражиће од носиоца програма да одржи скупштину, односно одговарајући орган, у року од 60 дана ради утврђења одговорности лица која су реализовала програм и лица која су учествовала у доношењу одлука које су довеле до непостизања планираних ефеката програма.

Носилац програма је дужан да обавести Општинско веће о датуму одржавања скупштине и одлукама које су донете у погледу утврђивања одговорности, у складу са ставом 1. овог члана.

VII. КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА И КОНТРОЛЕ ПРОГРАМА ИЗГРАДЊЕ, ОДРЖАВАЊА И ОПРЕМАЊА СПОРТСКИХ ОБЈЕКТА

Члан 43.

У поступку одобравања програма, односно пројеката изградње, опремања и одржавања спортских објеката, поред критеријума утврђених у члану 8. овог правилника, цени се испуњеност следећих критеријума:

- 1) да за планиране активности постоји потребна документација, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња објеката;
- 2) да је обезбеђена локација за изградњу спортског објекта;
- 3) да спортски објекат испуњава услове прописане актом којим су уређени услови за обављање спортских делатности, у складу са Законом;
- 4) да је спортски објекат категорисан у складу са националном категоризацијом спортских објеката;
- 5) да је спортски објекат уписан у матичну евиденцију спортских објеката, у складу са Законом;
- 6) да је у питању капитално одржавање спортског објекта (реконструкција, доградња, адаптација и санација);
- 7) да су радови на изградњи и капиталном одржавању спортских објеката предвиђени одговарајућом планском документацијом;
- 8) да је пример и предрачун радова на изградњи, односно одржавању спортског објекта урађен и оверен од стране стручног лица;
- 9) да је земљиште на којем се планира изградња новог спортског објекта у јавној својини;
- 10) да је спортски објекат у јавној својини (у целини или делимично);

- 11) да носилац програма из сопствених средстава сноси трошкове припремних радова, израде техничке документације, ангажовања стручног надзора, техничког пријема, укњижбе;
- 12) да се изградња и одржавање и опремање спортског објекта у оквирима јавно-приватног партнерства врши под условима и на начин утврђен законом којим је уређено јавно-приватно партнерство;
- 13) да се уговором регулишу сва својинска и имовинска питања у вези са изградњом и одржавањем спортског објекта, у складу са законом којим је уређена јавна својина и другим законима.

Члан 44.

Власник, односно корисник земљишта или спортског објекта подноси предлог пројекта изградње, опремања и одржавања спортског објекта **уз сагласност власника земљишта, односно спортског објекта.** Предлог пројекта изградње и капиталног одржавања спортског објекта могу заједнички да поднесе више овлашћених подносилаца, у случају сусвојине на земљишту или објекту.

Опремање спортског објекта подразумева опрему која се уграђује у спортски објекат и са њим чини функционалну техничко-технолошку целину.

Одржавање спортског објекта подразумева капитално одржавање у смислу извођења радова на реконструкцији, доградњи, адаптацији и санацији спортских објеката.

Предлог годишњег пројекта (програма) изградње, опремања и одржавања спортског објекта чине појединачни пројекти, који се, у складу са садржајем, групишу у посебне програме:

- 1) изградња спортских и рекреативних објеката;
- 2) капитално одржавање спортских и рекреативних објеката;
- 3) изградња спортских објеката за потребе образовања;
- 4) капитално одржавање спортских објеката за потребе образовања;
- 5) изградња и прилагођавање спортских објеката за лица са посебним потребама и инвалидитетом.

Члан 45.

Уз пројекат изградње и одржавања спортског објекта **мора бити приложена документација којом се доказује испуњеност прописаних услова и критеријума према закону којим се уређује област планирања и изградње**, као и **документација о спровођењу програма** (предрачун радова; власнички лист за земљиште и објекат; уговор о заједничком улагању; локацијска дозвола, грађевинска дозвола или решење којим се одобрава извођење радова на адаптацији или санацији спортског објекта; главни пројекат према закону којим се уређује област планирања и изградње; окончана или последња привремена ситуацију за извршене радове и извештај надзорног органа – код фазне изградње; други докази).

Члан 46.

Годишњи пројекат изградње и инвестиционог одржавања спортских објеката извршава се према динамици утврђеној програмским календаром у складу са Законом.

Члан 47.

Носилац пројекта образује, након обавештења о одобрењу програма, **тим за спровођење програма и одређује руководиоца и његове чланове.**

Носилац пројекта, по извршеном техничком прегледу и извршеној записничкој примопредаји и коначном обрачуну изведених радова, **дужан је да обезбеди употребну дозволу уколико је тако дефинисано Законом о планирању и изградњи.**

VIII. ПОСЕБНИ КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА И ФИНАНСИРАЊА ПРОГРАМА СТИПЕНДИРАЊА ЗА СПОРТСКО УСАВРШАВАЊЕ КАТЕГОРИСАНИХ СПОРТИСТА

Члан 48.

Финансирање програма стипендирања за спортско усавршавање категорисаних спортиста, посебно перспективних спортиста, врши се у складу са следећим критеријумима:

- 1) да је у питању спортиста аматер, у складу са Законом и спортским правилима;
- 2) да је спортиста држављанин Републике Србије;
- 3) да је спортиста у текућој години рангиран у складу са чланом 140. став 2. Закона;
- 4) да га његова спортска организација предложи за добијање стипендије;
- 5) да се у текућој години бави спортским активностима у спортским организацијама у општини Топола;
- 6) да испуњава обавезе према националној спортској репрезентацији у коју је позван;
- 7) да у текућој години има статус ученика и да је у претходној школској години остварио минимално врлодобар успех – за спортисте узраста од 15 до 19 година;
- 8) да му је утврђена здравствена способност за обављање спортских активности у складу са Законом;
- 9) да поштује антидопинг правила прописана Законом о спречавању допинга у спорту;
- 10) да је његово понашање на спортским теренима и изван њих у складу са спортским духом и фер плејом.

Право на стипендију престаје спортисти престанком испуњавања услова из става 1. овог члана, на основу одлуке Општинског већа.

Општинско веће посебном одлуком утврђује максимални број стипендија које могу добити спортисти за спортско усавршавање исте спортске организације, у зависности од ранга спорта утврђеног Националном категоризацијом спортова, и висину месечног износа стипендија у зависности од категорије спортисте

(заслужни спортиста, спортиста међународног разреда, спортиста националног разреда, перспективни спортиста, други категорисани спортиста).

Са спортистом коме је одлуком Општинског већа додељена стипендија за спортско усавршавање председник општине закључује уговор о одобравању стипендије, на основу кога се спортисти месечно исплаћује стипендија и који обавезно садржи податке о новчаном износу месечне стипендије, роковима исплате, року важења уговора и правима и обавезама спортисте.

IX. ПОСЕБНИ КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА И ФИНАНСИРАЊА ПРОГРАМА ПРИЗНАЊА И НАГРАДЕ ЗА ПОСТИГНУТЕ СПОРТСКЕ РЕЗУЛТАТЕ И ДОПРИНОС РАЗВОЈУ СПОРТА

Члан 49.

Годишње спортско признање општине Топола додељује се у виду повеље и новчане награде за:

- 1) освојену медаљу на великим међународним спортским такмичењима;
- 2) освојено национално, регионално или европско клупско првенство;
- 3) дугогодишњи изузетан допринос развоју спорта у општини Топола и/или Републици Србији.

Годишње спортско признање из става 1. овог члана може се доделити спортској организацији, спортисти или спортском стручњаку.

Општинско веће утврђује висину новчане награде из става 1. овог члана.

Општинско веће утврђује изглед повеље из става 1. овог члана.

У случају да спортска организација или спортиста, односно спортски стручњак у истој години оствари више спортских резултата који представљају основ за добијање признања и награде из става 1. овог члана, може се одобрити само једно признање и новчана награда за најбољи (највреднији) спортски резултат остварен у претходној години.

Са спортском организацијом, спортским стручњаком или спортистом из става 2. овог члана председник општине закључује, на основу одлуке Општинског већа о додели спортског признања, уговор о додели новчане награде.

X. ПОСЕБНИ КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА И ФИНАНСИРАЊА ПРОГРАМА ОДОБРАВАЊА КОРИШЋЕЊА СПОРТСКИХ ОБЈЕКТА У СВОЈИНИ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Члан 50.

У циљу рационалног и наменског коришћења спортских сала и спортских објеката у државној својини чији је корисник општина Топола, односно који су у јавној својини општине Топола, спортским организацијама се може одобрити њихово бесплатно коришћење за спортске активности, односно доделити бесплатни термини за тренирање и обављање других спортских активности ако су поред општих услова и критеријума утврђених овим правилником испуњени и услов да је претежни део спортских активности тренирања везан за рад са децом и младим.

Општинско веће утврђује укупан број слободних бесплатних термина (у сатима) по појединим спортским објектима, и о финансирању тих термина закључује уговор са организацијом у области спорта која управља спортским објектима из става 1. овог члана.

Спортска организација из става 1. овог члана обавезна је да сале и спортске објекте у којима обавља спортске активности користи у складу са законом, пратећим подзаконским актима, спортским правилима и уговором о реализацији програма.

XI. ПОСЕБНИ КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА И ФИНАНСИРАЊА ГОДИШЊИХ ПРОГРАМА ОРГАНИЗАЦИЈА У ОБЛАСТИ СПОРТА КОЈЕ СУ ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ОПШТИНУ ТОПОЛА

Члан 51.

Годишњи програм из члана 137. став 1. тачка 8) Закона може се одобрити само организацији у области спорта која поред општих услова и критеријума утврђених овим правилником испуњава и услов да је одлуком Општинског већа утврђена као организација у области спорта од посебног значаја за општину Топола у складу са ст. 2–7. овог члана.

Општинско веће својом одлуком, на предлог председника општине, утврђује организације у области спорта на територији општине Топола од посебног значаја за општину Топола.

Спортски савез општине Топола је као надлежни територијални спортски савез територијални спортски савез од посебног значаја за општину.

Општинско веће одлуку из става 2. овог члана доноси, у складу са чланом 137. став 1. тачка 8) Закона, у зависности од тога каква је унутрашња организованост организације, који је ранг спортске гране према Националној категоризацији спортова, колики је број учлањених организација и спортиста, каква је спортска традиција и спортски резултати организације, у којој мери се унапређује стручни рад, у ком рангу такмичења организација учествује, број екипа организације које се такмиче у оквиру надлежног националног гранског спортског савеза (и мушкарци и жене, у свим категоријама), чланства у надлежном националном спортском савезу, испуњености услова за обављање спортских активности и делатности у складу са Законом, у којој мери се повећава обухват бављења грађана спортом, поседовање спортских објеката, као и према томе у којој мери се делатност организације уклапа у приоритете утврђене Програмом развоја спорта у општини Топола.

Предлог да се одређена организација у области спорта утврди за организацију од посебног значаја за општину Топола може дати свака организација у области спорта са територије општине Топола, уз подношење документације којом се доказује испуњеност критеријума из става 4. овог члана.

При доношењу одлуке из става 2. овог члана Општинско веће води рачуна и о томе у којој мери су активности организације у области спорта од значаја за реализацију Националне стратегије развоја спорта и Програма развоја спорта у општини Топола.

Општинско веће пре доношења одлуке из става 2. овог члана прибавља мишљење Спортског савеза општине Топола.

Општинско веће доноси одлуку да одређеној организацији престаје статус организације у области спорта која је од посебног значаја за општину Топола када организација престане да испуњава критеријуме из става 4. овог члана на основу којих је стекла тај статус.

ХП. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

Поступак одобрења програма којим се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта који је започет, а није окончан до дана ступања на снагу овог правилника, окончаће се по одредбама овог правилника.

Обавеза коришћења Матрице логичког оквира и SWOT анализе из члана 9. став 3. овог правилника примењује се код годишњих програма који се подносе за 2022. годину.

Спортски савез општине Топола подноси извештај Општинском већу о остваривању циљева и ефеката годишњих програма чији је предлагач почев од годишњих програма за 2022. годину.

Обзиром да овај Правилник усваја Општинско веће општине Топола након протекла рокова утврђених чланом 117. Закона о спорту и чланом 21. став 1. овог Правилника, а у циљу да организације у области спорта не буду ускраћене за финансирање својих годишњих програма за 2021. годину, то је прелазним и завршним одредбама утврђено да се годишњи програм извршава према следећој динамици:

– **10. маја 2021. године** - Општинско веће објављује јавно обавештење о максимално расположивом износу у буџету општине Топола за финансирање годишњих програма, по областима потреба и интереса грађана из члана 137. став 1. Закона;

– **31. маја 2021. године** – организације у области спорта достављају своје предлоге годишњих програма Спортском савезу општине Топола, на прописаном обрасцу;

– **10. јуна 2021. године** – Стручна комисија анализира и оцењује поднете предлоге годишњих програма и подноси предлог председнику општине;

– **20. јуна 2021. године** – Општинско веће одлучује (доноси решење) о одобравању програма и обавештава носиоце програма о висини одобрених средстава по годишњим програмима;

– **30. јуна 2021. године** – председник општине закључује уговор о реализовању програма.

Овај календар престаје да важи 2021 године, када почиње примена календара утврђених чланом 21. став 1. овог Правилника.

Члан 53.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења, а престаје да важи Правилник о критеријумима и поступку доделе средстава за финансирање потреба у области спорта број 110-16/20217-05-III од 10.2.2017. године.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ

ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 110-21/2021-05-III

Дана: 23.04.2021. године

ПРЕДСЕДНИК

ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

Игор Петровић с.р.

-25-

На основу члана 138. став 2. Закона о спорту („Службени гласник РС”, број 10/16), члана 46. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр 129/07 и 83/14), члана 67. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 2/19), члана 17. Одлуке о Општинском већу Општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 3/19 и 5/19-испр.) и члана 31. Пословника о раду Општинског већа Општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 5/19)

Општинско веће општине Топола на седници одржаној дана 23.4.2021. године, доноси

ПРАВИЛНИК

о категоризацији спортских организација Општине Топола

Члан 1.

Овим правилником утврђују се категоризација спортских организација са седиштем на територији општине Топола које учествују у спортским такмичењима у оквиру надлежних националних гранских спортских савеза (у даљем тексту: спортске организације), критеријуми за рангирање и поступак рангирања спортских организација.

Члан 2.

Категоризација спортских организација утврђује се на основу националних категоризација спортова и националних гранских спортских савеза уз уважавање специфичних потреба и интереса општине Топола у области спорта.

На основу категоризације из става 1. овог члана једанпут годишње врши се рангирање спортских организација.

Рангирањем спортских организација утврђује се компетентност спортских организација у општини Топола за дугорочно остваривање потреба и интереса грађана у области спорта у општини Топола

Рангирањем спортских организација обухваћене су само спортске организације које су регистроване у складу са законом, испуњавају услове за обављање спортских активности и делатности и које су чланице надлежних националних гранских спортских савеза.

Критеријуми за рангирање су: који је ранг спортске гране према Националној категоризацији спортова за коју је регистрована спортска организација; који је ранг надлежног националног гранског спортског савеза чији је члан спортска организација; каква је традиција те спортске организације у општини; који је ранг такмичења; какви су спортски резултати постигнути; колики је број такмичарских спортских екипа у системима такмичења надлежног националног гранског спортског савеза; колики је број ангажованих спортских тренера са дозволом за рад; колики је број регистрованих спортиста; колики је број категорисаних спортиста; да ли постоји заступљеност спортиста у националним спортским репрезентацијама.

Члан 3.

Категоризација спортских организација врши се према критеријумима утврђеним у Табели категорисања одштампаној на Обрасцу број 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Критеријуми за рангирање спортских организација из става 1. овог члана обухватају:

1) секција 1 – Ранг спорта према Националној категоризацији спортова (подсекције: спортови првог ранга, спортови другог ранга, спортови трећег ранга, спортови четвртог ранга, спортови петог ранга);

2) секција 2 – Ранг надлежног националног гранског спортског савеза према Националној категоризацији националних гранских спортских савеза (подсекције: национални савез првог ранга, национални савез другог ранга, национални савез трећег ранга, национални савез четвртог ранга и национални савез петог ранга);

3) секција 3 – Традиција спортске организације у граду/општини (подсекције: организација основана пре 50 година, организација од 25 до 49 године, организација од 15 до 24 године, организација од пет до 14 година, организација од две до четири године);

4) секција 4 – Ранг такмичења у коме учествују спортисти и екипе (подсекције: екипни спорт, индивидуални спорт);

5) секција 5 – Постигнути спортски резултати (подсекције: екипни спорт, индивидуални спорт);

6) секција 6 – Број такмичарских екипа у редовним системима такмичења (сви узрасти – мушкарци и жене) – (подсекције: четири и више екипа, три екипе, две екипе, једна екипа);

7) секција 7 – Број ангажованих спортских тренера са дозволом за рад (подсекције: три и више тренера, два тренера, један тренер);

8) секција 8 – Број регистрованих спортиста (подсекције: 11 и више спортиста такмичара, до 10 спортиста такмичара);

9) секција 9 – Број категорисаних спортиста (подсекције: три и више спортиста, 1–2 спортисте);

10) секција 10 – Заступљеност спортиста у националним спортским репрезентацијама (подсекције: два и више спортиста, један спортиста).

На основу критеријума из става 1. овог члана, спортској организацији се додељују одговарајући бодови, с тим да спортска организација може да добије максимално 100 бодова.

Спортске организације се рангирају према броју бодова које добију на основу критеријума из става 1. овог члана.

Уколико није утврђен ранг надлежног националног гранског спортског савеза, спортској организацији се додељује у оквиру секције 2 онај број бодова који одговара рангу спортске гране у којој се спортска организација такмичи.

Члан 4.

У случају да у екипном спорту постоје само четири нивоа такмичења, максимални број бодова по критеријуму „Ранг такмичења” умањује се за 10%, а уколико постоје три нивоа такмичења, максимални број бодова се умањује за наредних 10% итд.

У случају да у индивидуалном спорту постоје два нивоа такмичења, максимални број бодова по критеријуму „Ранг такмичења” умањује се за 20%, а уколико постоји само један ниво такмичења, максимални број бодова се умањује за 40%.

Спортски резултат који у индивидуалном спорту постигну екипе спортске организације рачуна се као за екипни спорт, под условом да је у такмичењу учествовало најмање осам екипа.

Остварени спортски резултати у индивидуалним спортовима признају се ако у спортској дисциплини, односно категорији, у такмичењу учествује шест и више спортиста.

Под спортским тренером са дозволом за рад подразумева се спортски стручњак који има неко од спортских звања у оквиру занимања тренер у спорту, које је стечено у складу са Законом о спорту, и који има важећу дозволу за рад издату од стране надлежног националног спортског савеза или међународног спортског савеза.

Спортски тренер може бити пријављен за бодовање само у једној спортској организацији.

Члан 5.

Рангирање спортских организација спроводи Комисија за категоризацију спортских организација (у даљем тексту: Комисија) коју образује председник општине.

Комисија се састоји од истакнутих спортских стручњака и стручњака у спорту.

Комисија има председника и четири члана, од којих је најмање један представник Спортског савеза општине Топола.

О раду Комисије води се записник, који потписују председник и чланови Комисије.

Техничку и административну помоћ Комисији пружају овлашћена лица запослена у општинској управи надлежној за спорт.

Рангирање спортских организација спроводи се тако што Комисија врши оцењивање, односно бодовање спортске организације у складу са утврђеним критеријумима и доставља предлог председнику општине предлог за утврђивање ранг-листе спортских организација.

На извршено рангирање спортске организације може се уложити жалба општинском већу.

Рангирање спортских организација врши се **најкасније до краја јануара текуће године за претходну годину.**

Спортске организације подnose **до 10. јула текуће године** Упитник за категоризацију спортских организација одштампан на Обрасцу број 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, са пратећом документацијом којом се доказује испуњеност утврђених критеријума за рангирање.

Спортске организације које благовремено не доставе потребне податке за рангирање у складу са овим правилником неће бити вредноване у поступку рангирања.

Спортска организација која достави нетачне податке на основу којих се врши рангирање искључује се из поступка рангирања за текућу годину, односно искључује се са утврђене ранг-листе.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 6.

Обзиром да овај Правилник усваја Општинско веће општине Топола након протеча рокова утврђених чланом 5. став 8. и 9. овог Правилника, а у циљу да организације у области спорта не буду ускраћене за финансирање својих годишњих програма за 2021. годину, то је прелазним и завршним одредбама утврђено да се рангирање спортских организација врши се најкасније **до 10. јуна 2021. године** за претходну годину.

Спортске организације подnose **до 31. маја 2021. године** Упитник за категоризацију спортских организација одштампан на Обрасцу број 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део, са пратећом документацијом којом се доказује испуњеност утврђених критеријума за рангирање.

Одредбе члана 6. став 1. и 2. престају да важе 2021. године, када почиње примена одредби утврђених чланом 5. став 8. и 9. овог Правилника.

Члан 7.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ

ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-22/2021-05-III

Дана: 23.4.2021. године

ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНСКОГ ВЕЋА
Игор Петровић с.р.

С А Д Р Ж А Ј

1.	Одлука о потврђивању мандата одборнику Данијели Ђокић-Пантић	Страна 1.
2.	Решење о образовању Комисије за спровођење и утврђивање резултата тајног гласања	Страна 1.
3.	Решење о разрешењу председника Скупштине општине Топола	Страна 1.
4.	Решење о разрешењу заменика председника Скупштине општине Топола	Страна 2.
5.	Решење о избору председника Скупштине општине Топола	Страна 2.

6.	Одлука о радно правном статусу председника Скупштине Топола	Страна 2.
7.	Решење о избору заменика председника Скупштине општине Топола	Страна 3.
8.	Одлука о радно правном статусу заменика председника Скупштине општине Топола	Страна 3.
9.	Одлука о изменама Одлуке о надокнадама за коришћење јавних површина на територији општине Топола за 2021. годину	Страна 3.
10.	Одлука о финансијској подршци породици са децом са територије општине Топола	Страна 4.
11.	Решење на Програм пословања ЈКСП „Топола“ Топола за 2021. годину	Страна 6.
12.	Решење на захтев ЈКСП „Топола“ Топола за исплату разлике зарада	Страна 6.
13.	Решење на Програм рада са финансијским планом Културног центра за 2021. годину	Страна 6.
14.	Решење на Програм рада Друштва са ограниченом одговорношћу „Агенција за рурални развој општине Топола“ за 2021. годину	Страна 7.
15.	Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Топола за 2021. годину	Страна 7.
16.	Решење на план и програм рада Дома здравља „Свети Ђорђе“ за 2021. годину	Страна 32.
17.	Решење на Годишњи програм пословања Спортског привредног друштва СОФК „Карађорђе“	Страна 33.
18.	Решење на План рада Црвеног крста Топола за 2021. годину	Страна 33.
19.	Одлука о усвајању Нацрта плана развоја општине Топола за 2021-2031	Страна 33.
20.	План Развоја општина Тополе 2021-2031	Страна 33.
21.	Решење на Програм рада Библиотеке „Радое Домановић“ за 2021. годину	Страна 78.
22.	Одлука о одрицању накнаде одборника у хуминитарне сврхе	Страна 78.
23.	Решење о измени Решења о образовању комисије за расподелу средстава планираних за дотације спортских удружења	Страна 78.
24.	Правилник о одобравању и финансирању програма којима се задовољавају потребе и интереси грађана у области спорта у општини Топола	Страна 78.
25.	Правилник о категоризацији спортских организација општине Топола	Страна 94.

Оснивач и издавач: Скупштина општине Топола

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ ТОПОЛА, Топола, Булевар краља Александра I бр. 9.

Тел: 034/6811-017, Факс: 034/6811-771

Главни и одговорни уредник: Мирјана Луковић, инжењер информатике

За издавача: Председник Општине Топола, Драган Живановић

Лист је уписан у регистар средстава јавног информисања који се води у Министарству за информисање Републике Србије, под бројем 2376.

Текући рачун: 840-135640-26

Компјутерска припрема и обрада: Општинска управа општине Топола

Штампа: Општинска управа општине Топола